

विश्वासीहरूका निम्ति लेखिएको
पवित्र बाइबलको टिप्पणी

तिमोथीलाई लेखिएको
प्रेरित पावलको दोस्रो
पत्रको टिप्पणी

विलियम म्याक डोनाल्ड

Title of the English Original:

Believer's Bible Commentary by William MacDonald

Indian Publisher of the English Original:

**Authentic Media, Medchal Road, Suchitra Junction,
Secunderabad – 500 067, India**

ISBN of the English Original: ISBN 9789381905593

Copyright of the English Original: © 1995 by Christian
Mission in Many Lands, Inc. P.O. Box 13, Spring Lake,
NJ 07762, USA www.cmml.us

Copyright of the Nepali translation: © 2015 by Christian
Mission in Many Lands, , Inc. P.O. Box 13, Spring Lake,
NJ 07762, USA www.cmml.us

Publisher of the Nepali translation:

जीवन मार्ग प्रकाशन
पी.ओ. बॉक्स नं. २३
पी.ओ. कालिम्पोङ्ग - ७३४३०१
दार्जीलिङ्ग, पश्चिम बंगाल
भारत

Printed at:

तिमोथीलाई लेखिएको प्रेरित पावलको दोस्रो पत्र

भूमिका

‘पावलले तिमोथीलाई लेखेको यस दोस्रो पत्रमा परमेश्वरको मण्डलीको विषयमा आफ्नो हृदयको चिन्ता अभिव्यक्त गर्छन्, जुन मण्डली तिनले परमेश्वरको अगुवाइमा इस्राएल देशदेखि बाहिर अन्यजातिका मानिसहरूको बीचमा स्थापित गर्न र निर्माण गर्न सके। तर जुन सिद्धान्तहरूमाथि तिनले मण्डली स्थापित गरे, ती सिद्धान्तहरूबाट मण्डली चुकिसकेको र विमुख भइसकेको रहेछ। यस पत्रको लेख्ने पृष्ठभूमि यस प्रकारको छ।’

श्री जे. एन. डार्वी

१) कानूनमा त्यसको अद्वितीय स्थान

प्रख्यात मानिसहरूका अन्तिम शब्दहरू प्रायः प्रिय मानिन्छन्, विशेष गरी ती मानिसहरूको बीचमा, जसले यी प्रख्यात मानिसहरूलाई व्यक्तिगत रूपले चिन्थे र प्रेम गर्थे। हुन त तिमोथीलाई लेखिएको पावलको यस दोस्रो पत्रमा खास गरी तिनका अन्तिम शब्दहरू लेखिएका होइनन्, तर यो पत्र ख्रीष्ट-विश्वासीहरूलाई लेखिएको तिनको अन्तिम लेख मानिन्छ;

तिनले मूलतः यो पत्र प्रिय तिमोथीलाई लेखे, जुन जवान तिमोथी तिनको स्थानमा आएका थिए ।

पावल रोममा चिसो र अँध्यारो कालकोठरीमा बसिरहेका थिए र जल्लादको हातबाट आफ्नो मृत्युदण्ड पर्खिरहेका थिए । त्यत्ति बेलामा आत्मिक पाकोपनमा आइपुगेका, बुद्धिप्राप्त र कोमल हृदय भएका प्रेरित पावलले तिमोथीलाई अन्तिम आग्रह-पत्र कोरे; किनभने तिनी अब त वृद्ध भइसकेका, अँ, परमेश्वरको लामो र कठिन दौडमा निक्कै थाकिसकेका थिए । तिमोथीले जुन सत्यता र जुन जीवनको विषयमा शिक्षा पाएका थिए, त्यो सत्यता उनले बलियो गरी पक्रिराख्नुपर्छ र त्यो जीवन उनले अब कायम राख्नुपर्छ ।

अरू अन्य दोस्रा पत्रहरूमा जस्तै तिमोथीलाई लेखिएको यस दोस्रो पत्रमा पनि अन्तिम दिनहरूमा उठ्ने र जिउने भूटा शिक्षकहरू र धर्मत्यागीहरूको विषयमा छ । तब दोस्रो तिमोथीको पत्र र पत्रसको दोस्रो पत्रको यथार्थतामा सीधा हमला किन नहुनु र ? किनभने यी पत्रहरूको विषयमा आफ्ना नकारात्मक परिकल्पनाहरू लेखिरहने यी सन्देहवादी धर्म-नेताहरूलाई भक्तिको भेष धारण गरेको दोष लाग्नु अनिवार्य छ; किनकि यही अपराधको विषयमा पावलले २ तिमोथी ३:१-९ पदको खण्डमा हामीलाई अघिबाट चेताउनी दिइसके ।

यी मानिसहरूको कुरा हामी अभि किन सुनिरहौं ? हामीलाई चाहिँ तिमोथीको दोस्रो पत्रको बढी आवश्यकता पर्छ । अनि यस पत्रको यथार्थता भन् बढी पुष्टि भएको छ ।

२) त्यस पत्रको लेखकको विषयमा पाइने जानकारी

तिमोथीलाई लेखिएको यस दोस्रो पत्रको लेखक को थिए ? यसको विषयमा हामीले 'पास्टरीय पत्रहरू'को भूमिकामा कुरा स्पष्ट पारिसक्यौं; यसकारण कृपा गरी तपाईंले त्यस ठाउँमा हेर्नुहोला र त्यसको जानकारी प्राप्त गर्नुहोला ।

३) त्यस पत्रको लेखे मिति

तिमोथीलाई लेखिएको यो दोस्रो पत्र रोमको भ्यालखानाबाट लेखियो । (परम्पराअनुसार यसको खास ठाउँ 'ममेरटिनो जेल' थियो, जुन जेल वर्तमान समयमा पर्यटकहरूको दृश्यस्थल भएको हो ।) पावल रोमी नागरिक भएको हुनाले तिनलाई सिंहहरूको सामु फ्याँक्न वा क्रूसमा भुन्ड्याएर मार्न मिल्दैनथियो; तर जल्लादको तरवारद्वारा मृत्युदण्ड पाउने तिनको 'सौभाग्य' थियो । पावलको मृत्यु सम्राट नेरोको पालोमा भएको थियो । अनि नेरोको मृत्यु जून ८ तारिख ६८ सालमा भएको हो । यसकारण तिमोथीलाई लेखिएको पावलको यस दोस्रो पत्रको लेखे मिति इस्वी संवत् ६७ सालको सरददेखि ६८ सालको बसन्तको बीचमा तोक्न सकिन्छ ।

४) सन्दर्भ र विषयवस्तु

यस पत्रको विषयवस्तु २ तिमोथी २:१५ पदमा यसरी नै असल प्रकारले व्यक्त गरिएको छ: 'आफूलाई परमेश्वरकहाँ ग्रहणयोग्य तुल्याउने प्रयत्न गर, एउटा शर्ममा पर्नु नपर्ने किसिमको कामदारजस्तो, जसले सत्यताको वचन सठीकसँग छुट्ट्याउँछ ।' तिमोथीलाई लेखिएको पहिलो पत्रको जोड मण्डलीको सामूहिक आचरण थियो भने यहाँचाहिँ व्यक्तिगत जिम्मेवारी र व्यक्तिगत व्यवहार मुख्य हुन् । सामूहिक असफलता भएको समयमा व्यक्तिगत जिम्मेवारी कसरी उठाउनुपर्छ, सो यस पत्रमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

यस पत्रअनुसार तथाकथित मण्डलीमा सामूहिक असफलता धेरै थियो । विश्वासबाट र सत्यताबाट ठूलो प्रस्थान भइरहेको थियो । यस कुराले व्यक्तिगत विश्वासीलाई कुन प्रकारले असर गर्छ त ? के सत्यता बलियो गरी पक्रनुदेखि र भक्तिको जीवन नजिउन उसलाई छुट भएको छ ? तिमोथीलाई लेखिएको दोस्रो पत्रमा यसको जवाफ छ: उसलाई यसो

गर्न कदापि कुनै छुट भएको छैन । होइन, 'तिमी आफूलाई परमेश्वरकहाँ ग्रहणयोग्य तुल्याउने प्रयत्न गर !'

अब दानियलको कुरा आयो । जवान अवस्थामा उनी बेबिलोनको राजमहलमा थिए (दानियल १:) । इस्राएलीहरूले लामो समयसम्म दुष्ट काम गर्थे; यसकारण दानियल र उनीसँग अरू कोही नबूकदनेस्सरद्वारा कैद गरेर बेबिलोनमा लगिए । त्यहाँ तिनीहरूले यहूदीधर्म अपनाउन पाउँदैनथिए । परमप्रभुको मन्दिर के, पूजाहारी-सेवा के, बलिदानहरू के, एउटै पनि थिएन । अनि यहाँ इतिहासको कुरा छ: अब चाँडै यरूशलेम शहर ध्वंस हुन लागेको थियो, र सारा यहूदी जाति कैदमा लगिन लागेको थियो । तब यहूदीधर्म पूरा बन्द हुने भयो र त्यसको अस्तित्व मेट्यो । यसकारण के दानियलले व्यवस्थामा र भविष्यवक्ताहरूका पुस्तकहरूमा लेखिएको कुरा भुले त? के उनले बेबिलोनका रीतिहरू, नीतिहरू र नैतिकता अपनाए र? इतिहास साक्षी बसेको छ: यस्ता प्रतिकूल परिस्थितिहरूमा पनि उनले अद्भुत प्रकारले आफ्नो विश्वासको जीवन कायम राखे । दानियलको पुस्तकमा यसको रोमाञ्चित उज्ज्वल वृत्तान्त आफ्ना निम्ति पढ्नुहोस् !

यही प्रकारले परमेश्वरको एक-एक छोराछोरीका निम्ति तिमोथीको दोस्रो पत्रमा विशेष सन्देश पनि छ । नयाँ नियमको मण्डलीको साक्षी अति सरल थियो र पवित्रतासहित भएको थियो । तर वर्तमान समयमा मण्डली सामूहिक रूपले यस अवस्थादेखि साह्रै टाढा भड्किएको छ । तब यस अवस्थामा परमेश्वरका छोराछोरीहरूका निम्ति जिम्मेवारी के हो त? प्रिय भाइबहिनीहरूहो, ख्रीष्ट येशूमा भक्तिको जीवन जिउन कायम राख्नुहोस् ! (२ तिमोथी ३:१२) ।

रूपरेखा:

खण्ड १) २ तिमोथी १:१-५: शुरुको अभिवादन

खण्ड २) २ तिमोथी १:६-२:१३: तिमोथीलाई दिइएका व्यक्तिगत अर्तीहरू

क) २ तिमोथी १:६-१८: निष्ठावान् हुने अर्ती

ख) २ तिमोथी २:१-१३: सहनशील हुने अर्ती

खण्ड ३) २ तिमोथी २:१४-४:८: सत्यनिष्ठाको विरोधमा धर्मत्याग

क) २ तिमोथी २:१४-२६: साँचो इसाई विश्वासप्रति निष्ठावान् रहिरहने आह्वान

ख) २ तिमोथी ३:१-१३: भावी धर्मपतनको विषयमा जानकारी

ग) २ तिमोथी ३:१४-४:८: धर्मपतन हुने समयमा परमेश्वरको जनको स्रोत के हो ?

खण्ड ४) २ तिमोथी ४:९-२२: पावलका व्यक्तिगत अनुरोधहरू र अन्य मन्तव्यहरू

तिमोथीलाई लेखिएको प्रेरित पावलको दोस्रो पत्रको टिप्पणी

खण्ड १) २ तिमोथी १:१-५ : शुरूको

अभिवादन

२ तिमोथी १:१: शुरूमै पावलले आफ्नो परिचय दिन्छन् । तिनी येशू ख्रीष्टको प्रेरित थिए । महिमित प्रभु येशूले तिनलाई यस विशेष सेवकाइका निम्ति नियुक्त गर्नुभयो । यो नियुक्ति तिनले मानिसहरूबाट पाएनन्, मानिसहरूद्वारा पनि भएन, तर सीधा परमेश्वरको इच्छाद्वारा भएको थियो । अनि तिनको प्रेरितिक सेवकाइचाहिँ 'ख्रीष्ट येशूमा भएको जीवनको प्रतिज्ञानुसार' भएको थियो । परमेश्वरले प्रतिज्ञा गर्नुभयो: ख्रीष्ट येशूमाथि विश्वास गर्नेहरू सबैले अनन्त जीवन पाउनेछन् । अनि पावलको प्रेरित हुने बोलावटले परमेश्वरको यस प्रतिज्ञासित मेल खायो । वास्तवमा, 'जीवन दिन्छु' भन्ने परमेश्वरको प्रतिज्ञा नभए पावल प्रेरित हुनु के दरकार हुनेथियो ?

यस विषयमा श्री डब्ल्यू. ई. वाइनले यसो भनेका छन्:

‘अनादिकालदेखि ख्रीष्ट येशूमा भएको त्यो अनन्त जीवन हामीलाई दिनु परमेश्वरको उद्देश्य थियो । अनि यस उद्देश्यअनुकूल पावलचाहिँ प्रेरित बन्नु थियो ।’¹⁾

श्री भी. पावल फ्लिन्टको व्याख्याअनुसार यस पत्रमा जीवनको पाँचवटा सन्दर्भ-पदहरू छन्, जस्तै: २ तिमोथी १:१, २ तिमोथी १:१०, २ तिमोथी २:११, २ तिमोथी ३:१२ र २ तिमोथी ४:१ । २ तिमोथी १:१ पदमा जीवनको प्रतिज्ञा छ; २ तिमोथी १:१० पदमा सुसमाचारद्वारा जीवन प्रस्तुत गरिएको छ; २ तिमोथी २:११ पदमा हामी उहाँसित जीवनमा सहभागी भएका छौं; २ तिमोथी ३:१२ पदमा भक्तिको जीवनको उच्च नमुना छ; अनि २ तिमोथी ४:१ पदमा न्यायमा हाम्रो जीवनमा परमेश्वरको उद्देश्य पूरा भयो-भएन भन्ने जाँच हुनेछ ।

२ तिमोथी १:२: अनि तिमोथीलाई यहाँ कसरी सम्बोधन गरिएको छ? उनलाई ‘मेरो प्यारो छोरा तिमोथी’ भनिएको छ । तिमोथी प्रभुकहाँ फर्केको कुरा पावलको सेवकाइको फल थियो भन्ने प्रमाण गर्न सकिँदैन । किनभने प्रेरित १६:१ पदमा पावल र तिमोथीको पहिलो भेटमा उनी प्रभुको चेला भइसकेको बयान छ । यसर्थ पावल लुस्त्रामा पुगनुभन्दा अगाडि उनी प्रभुकहाँ फर्किसकेका हुनुपर्ला । जे होस्, प्रेरित पावलले उनमा ख्रीष्टीय विश्वासअनुसार आफ्नो प्यारा छोरालाई देखे ।

पहिलो पत्रमा जस्तै ‘अनुग्रह, कृपा र शान्ति !’ उनका निम्ति दोस्रो पत्रमा पनि पावलको शुभेच्छारूपी अभिवादन छ । हामीले तिमोथीको पहिलो पत्रको टिप्पणीमा बताएका थियौं, कि जब पावलले कुनै मण्डलीलाई पत्र लेखे, तब तिनले उनीहरूलाई प्रायः अनुग्रह र शान्तिको शुभकामना गरे । तर जब तिनले तिमोथीलाई लेख्छन्, तब तिनले आफ्नो शुभेच्छामा अझै कृपा थप्छन् । यस सम्बन्धमा श्री गुई किडले के सुभाउ दिएका छन् भने, हरेक सेवाको कामका निम्ति हामीलाई अनुग्रह चाहिन्छ; हरेक भूलचूकमा हामीलाई कृपा चाहिन्छ; अनि हरेक परिस्थितिमा हामीलाई शान्ति चाहिन्छ । अनि अर्को एकजना दाजुको विचार यस प्रकारको छ: ‘अयोग्य हुनेलाई अनुग्रह, असहाय हुनेलाई कृपा

र अशान्तिमा परेकोलाई शान्ति चाहिन्छ ।' अनि श्री डी. एडमण्ड हीबर्टले कृपाको परिभाषा यस प्रकारले गरेका छन्:

'कृपा परमेश्वरको हृदयमा आफैआफ पलाएको दयामाया हो, जुन दयामायाले गर्दा उहाँले अभागी हुनेहरू र सङ्कष्टमा परेकाहरूलाई सहानुभूति र कोमल दया देखाउनुहुन्छ ।'²⁾

अनुग्रह, कृपा र शान्तिरूपी आशिषहरू परमेश्वर पिताबाट र ख्रीष्ट येशू हाम्रा प्रभुबाट आउँछन् । यस ठाउँमा पावलले पिता र पुत्रलाई बराबर आदर दिन्छन् ।

२ तिमोथी १:३: पावल आफ्नो आदतअनुसार पहिले परमेश्वरलाई धन्यवाद चढाउँछन् । अनि याद रहोस्: तिनले यो कुरा लेख्दाखेरि तिनी रोमको कालकोठरीमा बसेका थिए । तिनले सुसमाचार प्रचार गरेको कारणले तिनी भ्यालखानामा हालिएका थिए । तिनी हालैमा साधारण अपराधी गनिएका थिए । किनभने रोमी सरकारले केही समय अगाडिदेखि ख्रीष्टीय विश्वास दमन गर्दै आएको र धेरै विश्वासीहरूलाई मृत्युदण्ड दिएको थियो । पावलका परिस्थितिहरू जति प्रतिकूल भए पनि तिनले तिमोथीलाई यो पत्र लेख्दा शुरुमा 'म परमेश्वरलाई धन्यवाद चढाउँछु' भनेर लेख्न सके ।

प्रेरित पावलले शुद्ध विवेकमा अहिले परमेश्वरको सेवा गर्दैथिए, जसरी तिनका यहूदी पितापुर्खाहरूले पनि अधि गरेका थिए । तिनका पितापुर्खाहरू इसाई थिएनन्, तर तिनीहरू जीवित परमेश्वरमाथि विश्वास गर्ने मानिसहरू थिए । तिनीहरूले उहाँको उपासना र सेवा गर्दैथिए । प्रेरित २३:६ पदअनुसार तिनीहरूसँग मरेकाहरूको बौरिउठाइको विषयमा आशा त थियो । अनि प्रेरित २६:६-७^क पदमा आएर पावलले तिनीहरूको विषयमा यसो भन्दै स्वीकार गर्छन्: 'अनि परमेश्वरद्वारा हाम्रा पितापुर्खाहरूलाई दिइएको प्रतिज्ञाको आशाको निम्ति अहिले म यहाँ खडा छु र मेरो न्याय हुँदैछ । हाम्रा बाह्र कुलहरूले यत्नपूर्वक रातदिन परमेश्वरको सेवा गर्दै यही प्रतिज्ञा प्राप्त गर्ने आशा गर्दछन् ।'

यस दृष्टिकोणले प्रभु येशूका निम्ति गरिएको पावलको सेवकाइ तिनका पितापुरखाहरूको नमुनाअनुसार भएको थियो। 'जसको सेवा म गर्छु' ३) भनेर जुन शब्द तिनले प्रयोग गरे, त्यस शब्दको साङ्केतिक अर्थ निष्ठावान् सेवा र स्वामीभक्ति हो। यसरी नै तिनले एकमात्र सत्य परमेश्वरलाई आफ्नो जीवनमा स्वीकार गर्थे।

त्यसपछि पावलले रातदिन आफ्ना प्रार्थनाहरूमा तिमोथीको अटुट सम्भना गरिरहेको कुरा बताउँछन्। जब-जब यी महान् प्रेरितले प्रार्थनामा प्रभुसँग कुरा गर्थे, तब-तब तिनलाई जवान तिमोथी आफ्नो प्रिय सहकर्मीको आलो सम्भना आउँथ्यो, र तिनले जहिले-जहिले अनुग्रहको सिंहासनको सामु उनको नाम लिने गर्थे। किनकि आफ्नो सेवकाइको अन्तिम घडी चाँडै आइरहेको पावललाई थाहा भएको थियो। त्यसपछि ख्रीष्ट येशूको गवाही कायम राख्न तिमोथी एकलै छोडिनेथिए, मानिसको दृष्टिले हेर्नु हो भने। उनले सामना गर्नुपर्ने कठिनाइहरू पावललाई विदितै थियो। यसकारण तिनले निरन्तर विश्वासको यी जवान योद्धाका निम्ति प्रार्थना गर्दैथिए।

२ तिमोथी १:४: 'तिम्रा आँसुको सम्भना गर्दै म तिम्रीलाई भेट्ने खूब इच्छा गरिरहेको छु' भन्ने शब्द तिमोथीले पढ्दाखेरि यी शब्दहरूले उनको हृदय निक्कै छोएको हुनुपर्छ। श्री एच. सी. जी. मूलका शब्दमा भन्नु हो भने, बिछोडको वेदनाले व्याकुल भएका पावलले उनलाई भेट्ने तीव्र इच्छा गरेका थिए। निस्सन्देह तिमोथीका निम्ति पावलको विशेष प्रेम र सम्मान थियो। पावलको दयालुपन, कोमलता र नम्रता यहाँबाट भुल्किएको छ।

हुन सक्छ, उनीहरूको अन्तिम बिदाइमा तिमोथी भक्कानिएर रोएका थिए कि? जेजस्तो भए पनि, उनका आँसुले जेठा सहकर्मी पावलमाथि गहिरो प्रभाव पारेका थिए। श्री डी. एडमण्ड हीबर्टले सुभाउअनुसार उनीहरूको अन्तिम बिदाइ त्यस बेलामा थियो, जब रोमी प्रहरी वा सिपाहीहरूले पावललाई गिरफ्तार गरेर उनीबाट जबरजस्ती लगेका थिए रे।^{४)} पावलले त्यो क्षण बिर्सन सक्दैनथिए; अनि अहिले तिनले

तिमोथीको साथमा हुने चाहना गरे, आनन्दले भरिन पाऊन् भन्ने हेतुले । तिनले तिमोथीलाई 'रुन्चे, पिलन्धरे' भनेर उनका आँसुको खातिर हप्काएनन् । के इसाईधर्ममा भावुक हुनका निम्ति, आँसु बगाउनका निम्ति कुनै ठाउँ छ ? आउनुहोस्, हामी यस विषयमा श्री जे. एच. जोवेटको कुरा सुनौं, जसले यसो भन्ने गर्थे:

'आँसुरहित हृदयहरू कहिल्यै ख्रीष्टको दुःख-भोगाइका असल प्रचारक हुन सक्दैनन् । हाम्रो संवेदनाको अनुभव हराएपछि हामी उहाँको दुःख-भोगाइका सेवक रहन सक्दैनौं ।'

२ तिमोथी १:५: कुनै न कुनै प्रकारले पावललाई तिमोथीको निष्कपट विश्वासको सम्भना बसेको थियो । उनको विश्वास वास्तविक विश्वास, साँचो विश्वास थियो; उनी मखुन्डे विश्वासी थिएनन् ।^५

तर तिमोथीको परिवारमा मुक्ति पाएका अन्य व्यक्तिहरू पनि थिए, जसले उनले गर्नुभन्दा अघि प्रभु येशूमाथि विश्वास गरेका थिए । कुरा स्पष्ट छ: उनकी यहूदी बज्यै लोइसले अघिबाट मुक्तिको सुसमाचार सुनेर प्रभु येशूलाई मसीहको रूपमा ग्रहण गरिन् । अनि यिनकी छोरी यूनिस, जो तिमोथीकी यहूदी आमा थिइन्, तिनी पनि इसाई भएकी थिइन् (प्रेरित १६:१) । यस प्रकारले तिमोथीले यिनीहरूबाट ख्रीष्टीय विश्वासका महान् सत्यताहरू सिक्ने मौका पाए । मुक्तिदाता प्रभुमाथि विश्वास गर्नुमा उनी तेस्रो पुस्ताको मानिस भए । पवित्र धर्मशास्त्र बाइबलमा तिमोथीको बुबाको मुक्ति भएको-नभएको विषयमा केही पनि उल्लेख गरिएको छैन ।

विश्वास गर्ने बुबाआमाहरूबाट मुक्ति आफैआफ अधिकारको भागको रूपमा छोराछोरीहरूमा सरेर आउँदैन; तर यस सम्बन्धमा कुरा निश्चित छ: पवित्र धर्मशास्त्र बाइबलमा सारा परिवारले मुक्ति पाउँछ भन्ने साक्षी र नियम छ । किनभने परमेश्वरले सम्पूर्ण परिवारहरूलाई बचाउन, मुक्ति दिन मन पराउनुहुन्छ । हाम्रो परिवारमा कुनै सदस्य-सदस्याले मुक्ति नपाएको उहाँको इच्छा छैन ।

याद गर्नुहोस्: त्यस विश्वासले लोइस र यूनिसभिन्न वास गरेको थियो । यसर्थ विश्वासचाहिँ यिनीहरूको पाहुना होइन, तर यिनीहरूसित स्थायी रैथानेको रूपमा रहेको थियो । अनि तिमोथीको विषयमा ? पावललाई निश्चित थियो, कि त्यो विश्वास उनमा पनि थियो । किनभने तिमोथीलाई सकल विश्वास चाहिन्छ, नत्र उनी सबै परीक्षाहरूमा स्थिर रहन सक्नेथिएनन्, जुन परीक्षाहरू उनले विश्वासको खातिर भेल्लुपरेको थियो ।

खण्ड २) २ तिमोथी १:६-२:१३: तिमोथीलाई दिइएका व्यक्तिगत अर्तीहरू

क) २ तिमोथी १:६-१८: निष्ठावान् हुने अर्ती

२ तिमोथी १:६: तिमोथीको निष्ठावान् पारिवारिक पृष्ठभूमि थियो । अनि उनको व्यक्तिगत विश्वास पनि थियो । यसकारण उनलाई उनमा भएको परमेश्वरको वरदान बल्दो पार भन्ने आग्रह गरिन्छ । उनमा भएको परमेश्वरको वरदान के थियो, सो हामीलाई विदितै छैन । कतिजनाको विचारअनुसार त्यो पवित्र आत्मा हुनुहुन्छ । अरूको विचारमा, त्यो त ख्रीष्ट येशूको सेवाका निम्ति उनलाई प्रभुबाट दिइएको विशेष आत्मिक वरदान थियो, जस्तै सुसमाचारको प्रचारक, पास्टर वा शिक्षकको वरदान । यस विषयमा कुरा यो निश्चित छ, कि ख्रीष्टीय सेवकाइमा तिमोथीको बोलावट भएको थियो; अनि यसका निम्ति उनीसँग कुनै विशेष वरदान थियो । अनि यहाँ आएर उनले यो वरदान बल्दो आगो पार्ने उत्साह पाए । आफ्नो वरिपरि विफलतामाथि विफलता देखेर उनले हार खानुहुँदैनथियो ।

प्रभुको सेवामा उनी पेशागत हुनुहुँदैनथियो, आरामी नित्यकर्मा हुनुहुँदैनथियो। होइन नि! यस भन्-भन् अँध्यारो हुँदै गएको अन्धकारमय वातावरणमा उनले आफ्नो वरदान अभै बढी चलाइराख्नु र चम्काइराख्नुपर्नेथियो।

तिमोथीमा भएको वरदान प्रेरित पावलको हात-रखाइद्वारा उनलाई दिइएको थियो। यो हात-रखाइचाहिँ वर्तमान समयमा धर्माधिकारी-वर्गहरूद्वारा अपनाइएको अभिषेकको विधि ठान्नुहुँदैन। तब यहाँ, यस पदमा भन्न खोजिएको कुरा के हो त? जुन घडीमा पावलले तिमोथीमाथि आफ्ना हातहरू राखे, त्यस घडीमै तिमोथीले त्यो वरदान पाए। प्रेरित पावलमार्फत उनलाई यो वरदान प्राप्त भएको थियो।

यो भन्नासाथ कसैले प्रश्न गर्ला: 'के वर्तमान समयमा पनि यस्तो कुरा हुन्छ?' 'अहँ, हुँदैन' भनेर यस प्रश्नको सही उत्तर हो। पावल प्रभु येशू ख्रीष्टको प्रेरित भएको नाताले तिनलाई हात-रखाइद्वारा अरू कसैलाई वरदान प्रदान गराइदिने अधिकार दिइएको थियो। अनि वर्तमान् समयमा हाम्रो साथमा प्रभुका प्रेरितहरू छैनन्; यसकारण प्रेरितिक आश्चर्यकर्महरू गर्ने अधिकार पनि हामीसँग छैन।

यस पदको अध्ययन हामीले १ तिमोथी १:१८ र ४:१४ पदको साथ गर्नुपर्छ। यी तीनवटा पदहरूमा नजर राखेर हामीले श्री डब्ल्यू. ई. वाइनले भनेजस्तै निम्न घटनाक्रम देख्छौं: कसैबाट भविष्यवाणीको वचन आएको हुनाले पावलले तिमोथीमा विशेष सेवाको पात्र देख्न सके। अनि प्रेरित पावलको औपचारिक हात-रखाइद्वारा प्रभुले तिमोथीलाई त्यो वरदान दिनुभयो। त्यसपछि स्थानीय मण्डलीका एल्डरहरूले उनीमाथि आफ्ना हातहरू राखे; किनभने तिनीहरूले उनमा प्रभुको हात देखे, र त्यसमा उनीसित एक भए। यहाँ एल्डरहरूको हात-रखाइमा हामीले सेवकाइको नियुक्तिको विधि देख्नुहुँदैन; यो वरदान प्रदान गर्ने कार्य थिएन; यसद्वारा तिमोथीलाई धर्माधिकारीको पदमा स्थापित गरिएन।⁶⁾

अथवा श्री ओजेन स्टकको शब्दहरूले भन्नु हो भने, त्यो वरदान पावलको हातद्वारा प्रदान गरियो, अनि एल्डरहरूको हात-रखाइले यसमा साथ दियो।

२ तिमोथी १:७: परमेश्वरले हामीलाई कुनै डरको आत्मा दिनुभएन। पावल आफू शहीद हुन लागेका थिए। यसकारण तिनले तिमोथीलाई यो कुरा सम्झाउँछन्। डराउने र डरपोक हुने हाम्रो समय नै छैन।

तर परमेश्वरले हामीलाई शक्तिको आत्मा दिनुभयो। असीमित शक्ति हाम्रो हातमा छ। पवित्र आत्माले हामीलाई सक्षम तुल्याउनुहुन्छ। यसकारण ख्रीष्ट-विश्वासीहरू पराक्रमी सेवा गर्न सक्छन्, धीरज धरेर सहन सक्छन्, विजयको साथ दुःख भोग्न सक्छन् र खाँचो परेमा यशशाली मृत्युले पनि मर्न सक्छन्।

परमेश्वरले हामीलाई प्रेमको आत्मा पनि दिनुभयो। परमेश्वरप्रतिको हाम्रो प्रेमले हामीलाई सबै डरत्रासहरू निकाल्ने र जतिसुकै मूल्य चुकाउनु किन नपरोस्, आफ्नो जीवन ख्रीष्ट येशूलाई समर्पण गर्ने प्रेरणा दिन्छ। आफ्ना छिमेकीहरूप्रतिको हाम्रो प्रेमले तिनीहरूको हातबाट सबै किसिमका सतावटहरू सहन र तिनीहरूलाई सतावटको बदलीमा भलाइ गर्न सक्षम तुल्याउँछ।

अन्तमा, परमेश्वरले हामीलाई आत्मसंयमको वा आत्मनिग्रहको आत्मा दिनुभयो। मानसिक सन्तुलन यस शब्दको खास अर्थ होइन। यी शब्दबाट ख्रीष्ट-विश्वासी सधैं सठीक होशमा हुन्छ, अनि मानसिक आघात र अन्य मानसिक रोगहरूबाट मुक्त हुनुपर्छ भन्ने साङ्केतिक अर्थ लिनुहुँदैन। कारणवश यस पदसित यस प्रकारको दुरुपयोग गरिएको छ। तर प्रभुको नजिकमा जिउने विश्वासीलाई कहिल्यै कुनै प्रकारको मानसिक रोगले सताउँदैन भन्ने शिक्षा बाइबलीय शिक्षा होइन। किनभने कति मानसिक रोगहरू छन्, जुनचाहिँ वंशागत कमजोरीहरू हुन्। अनि धेरै यस्ता अरू रोगहरू पनि छन्, जुनचाहिँ शरीर अस्वस्थ भएको अवस्थाका फल हुन्, र कसैको आत्मिक जीवनसित सम्बन्धित नहोला।

यस पदको शिक्षा के हो त? परमेश्वरले हामीलाई आत्मसंयमको वा आत्मनिग्रहको आत्मा दिनुभयो। यसकारण हामी विवेकशील हुनुपर्छ, र सचेत रहनुपर्छ। सोचविचार नगरीकन कुनै काम गर्नुहुँदैन, हतपत र हडबड गर्नुहुँदैन, कुनै मूर्ख काम गर्नुहुँदैन। हाम्रा परिस्थितिहरू जति

जटिल र प्रतिकूल किन नहोऊन्, हामी आफ्नो सोचाइमा सधैं सन्तुलित रहनुपर्छ र आत्मसंयमी हुनुपर्छ ।

२ तिमोथी १:८: 'हे तिमोथी, लाज नमान !' उनलाई नलजाउनु भनिएको छ । २ तिमोथी १:१२ पदमा पावल आफू नलजाएको बताउँछन्; अनि २ तिमोथी १:१६ पदमा ओनेसिफोरस पावलसँग लजाएनन् भन्ने कुरा उल्लेख गरिएको छ ।

त्यस जमानामा सुसमाचार प्रचार गर्नु एउटा अपराध मानिन्थ्यो । अनि मानिसहरूको सामु आफ्ना प्रभु र मुक्तिदाताको पक्ष लिएर उहाँको साक्षी दिनेहरू घरिघरि सतावटमा पर्ने गर्थे । तर यस कुराले तिमोथीलाई भयभीत तुल्याउनुहुँदैनथियो । सुसमाचारका निम्ति कष्ट भोग्नुपरे ता पनि उनी ख्रीष्टको सुसमाचारदेखि लजाउनुहुँदैनथियो । अनि उनी जेलमा बसिरहेका प्रेरित पावलसँग लजाउनुहुँदैनथियो । ठिक्कै छ, कतिजना विश्वासीहरूले पावलबाट आफ्नो पिठचूँ फर्काइसके र तिनलाई त्यागिसके । सतावटमा पर्नु नपरोस् र मृत्युदण्ड भोग्नु नपरोस् भन्ने डरले उनीहरू तिनीबाट अलग रहन्थे र तिनलाई नचिनेजस्तो गर्थे ।

तर तिमोथीचाहिँ ? परमेश्वरको शक्तिमा उनले सुसमाचारसित सम्बन्धित कष्टहरू भोग्नुपर्छ । सुसमाचारको सम्बन्धमा उनले भोग्नुपर्ने निन्दाबाट उम्कने कोशिश गर्नुहुँदैनथियो, तर बरु पावलसँग मिलेर उनले त्यसको अपमान सहनुपरेको थियो ।

२ तिमोथी १:९: प्रेरित पावलले तिमोथीलाई जोशिलो र साहसी हुने प्रोत्साहन दिएका छन् (२ तिमोथी १:६-७ र ८) । अब तिनले उनलाई यसो हुने खास कारण बताउँछन्: परमेश्वरले हामीसित आफ्नो अनुग्रहमा अद्भुत व्यवहार गर्नुभएको छ । पहिले, उहाँले हामीलाई बचाउनुभयो; उहाँले हामीलाई पापको सजायबाट छुटकारा गर्नुभयो । उहाँले हामीलाई लगातार पापको शक्तिदेखि बचाइराख्नुहुन्छ; अनि भावी दिनमा उहाँले हामीलाई पापको उपस्थितिबाट बचाउनुहुनेछ । उहाँले हामीलाई संसार र शैतानबाट मुक्त गर्नुभयो ।

अनि परमेश्वरले हामीलाई पवित्र बोलावटले बोलाउनुभयो । हामीलाई दुष्टबाट बचाउनुको साथै उहाँले स्वर्गीय स्थानहरूमा हामीलाई ख्रीष्ट येशूमा सबै आत्मिक आशिषहरूले आशिषित तुल्याउनुभएको हो । एफेसी १:-३: अध्यायहरूमा ख्रीष्ट-विश्वासीको पवित्र बोलावटको विस्तृत वर्णन गरिएको छ (यसको सम्बन्धमा तपाईंले विशेष गरी एफेसी १: अध्याय पढ्नुहोला) । हामी चुनिएका छौं; हाम्रो पूर्वठहराइ भएको छ; हामी धर्मपुत्र-पुत्री भएका छौं; हामी उही प्रियमा ग्रहणयोग्य भएका छौं; उहाँको रगतद्वारा हाम्रो छुटकारा भएको छ; हामा पापहरू हामीलाई क्षमा भएका छन्; हामीमाथि पवित्र आत्माको छाप लगाइएको छ र हामीलाई हाम्रो अधिकारको भागको बैना दिइएको छ । हाम्रो पवित्र बोलावटको साथमा हाम्रो उच्च बोलावट र हाम्रो स्वर्गीय बोलावट पनि भएको छ (फिलिप्पी ३:१४ र हिब्रू ३:१) ।

त्यो मुक्ति र त्यो बोलावट हाम्रा कामहरूअनुसार भएको थिएन । अर्को शब्दमा भन्नु हो भने, हाम्रो मुक्ति र हाम्रो बोलावट परमेश्वरको अनुग्रहका फल हुन्, जुन अनुग्रहचाहिँ हामीलाई सित्तैमा दिइएका छन् । हामी यी आशिषहरूको योग्य कदापि होइनौं; तर बरु हामी पापको दण्ड पाउन र आफ्ना पापमा छोडिन पो योग्य छौं । हामीले यी आशिषहरू कमाउन सकेनौं, अहँ, हामीले तिनको खोजी समेत गरेका थिएनौं । तर परमेश्वरले कुनै बाजी नथापीकन र कुनै मूल्य नलगाईकन यी आशिषहरू हामीलाई सित्तैमा दिनुभयो ।

यो कुरा निम्न शब्दबाट अभै स्पष्ट हुँदै जान्छ: उहाँले 'आफ्नो मनसाय र अनुग्रहअनुसार' यसो गर्नुभयो । परमेश्वरले हामीजस्ता भक्तिहीन पापी मानिसहरूलाई किन प्रेम गर्नुपर्ने ? यसको कारण के हो त ? हाम्रा निम्ति क्रूसमा मर्न आफ्नो एकमात्र पुत्रलाई पठाउने उहाँको इच्छा केले पलायो-पलायो ? हामीलाई नरकबाट बचाउन र हामीलाई स्वर्गमा पुऱ्याउन उहाँले यत्रो दाम चुकाउनुभयो, किन ? उहाँले हामीसँग स्वर्गमा अनन्त-अनन्तसम्म समय किन बिताउनुपर्ने ? यसको एकमात्र उत्तर यो हो: उहाँको मनसाय यस्तो थियो, अनि उहाँको अनुग्रहले यो

चित्तयो । उहाँका कार्यहरूका निम्ति हामीमा कुनै उचित, योग्य कारण थिएन । यसको कारण हामीले उहाँको ठूलो हृदयभित्रको प्रेममा खोज्नुपर्छ । उहाँले हामीलाई प्रेम गर्नुभयो, किन ? किनभने हामीलाई प्रेम गर्ने उहाँको मनसाय थियो ।

उहाँको यो अनुग्रह हामीलाई संसार शुरु हुनुभन्दा पहिल्यै ख्रीष्ट येशूमा दिइएको थियो । यसर्थ अनादिकालमा परमेश्वरले मुक्तिको अद्भुत योजना रच्युभयो । यस योजनाअनुसार उहाँले पापी र अपराधी मानिसहरूलाई आफ्नो प्रिय पुत्रको स्थानापन्न त्राणको कामद्वारा बचाउने निर्णय गर्नुभयो । जस-जसले येशू ख्रीष्टलाई आफ्ना प्रभु र मुक्तिदाताको रूपमा ग्रहण गर्छन्, तिनीहरूलाई अनन्त जीवन दिनु नै उहाँको इच्छा थियो । हाम्रो मुक्ति हुने तरिकाचाहिँ हामी जन्मनुभन्दा अगाडि मात्र के, समयचक्र चल्नुभन्दा, अँ, संसार शुरु हुनुभन्दा पहिल्यै तय गरिएको थियो ।

२ तिमोथी १:१०: अनादिकालमा रचिएको सुसमाचार समयमा प्रकट भयो । यो त हाम्रा मुक्तिदाता येशू ख्रीष्टको पहिलो आगमनद्वारा प्रकट भयो । प्रभु येशूले आफ्नो शरीरमा हुने दिनहरूमा मानिसहरूलाई मुक्तिको सुसमाचार प्रचार गर्नुभयो । उहाँले तिनीहरूलाई सिकाउनुभयो: उहाँ मर्नुपर्छ, गाडिनुपर्छ र मरेकाहरूको बीचबाट बौरिउठ्नुपर्छ; नत्र ता धर्मा परमेश्वरले भक्तिहीन पापी मानिसहरूलाई बचाउन सक्नुहुन्न ।

प्रभु येशूले मृत्युलाई खारिज गर्नुभयो । तर यो कसरी हुन सक्छ ? किनभने हामीलाई थाहै छ: संसारमा मृत्यु अभै पनि सामान्य कुरा, दिनदिनै भइरहेको कुरा हुँदो रहेछ । हामीले यस वाक्यमा प्रकट भएको विचार पक्रनुपर्छ । उहाँले मृत्युको अधिकार रद्द गर्नुभयो वा त्यो चालू हुन बन्द गर्नुभयो । कसरी ? ख्रीष्ट येशूको बौरिउठाइ हुनुभन्दा अघि मृत्यु मानिसहरूमाथि शासन गर्ने निष्ठुर तानाशाह शासक थियो; मृत्यु मानिसको भयानक शत्रु थियो । अनि मृत्युको डरले मानिसहरूलाई आफ्नो बन्धनमा राख्यो । तर प्रभु येशूमाथि विश्वास गर्नेहरू सबैको जीवनमा उहाँको बौरिउठाइचाहिँ बन्धकको काम गर्छ: उनीहरू मरेकाहरूको बीचबाट

बौरिउठ्नेछन् र फेरि कहिल्यै मर्नेछैनन् । यस हिसाबले उहाँले मृत्यु खारिज गर्नुभयो । मृत्युको खील खोसियो । अबचाहिँ मृत्यु परमेश्वरको दूत पो भएछ, जसले ख्रीष्ट-विश्वासीको आत्मा स्वर्गमा पुऱ्याइदिन्छ । अबदेखि उसो मृत्यु हाम्रो क्रूर मालिक होइन, तर हाम्रो सेवक पो भएछ ।

प्रभु येशूले मृत्यु खारिज गर्नुको साथै सुसमाचारद्वारा जीवन र अमरता पनि ज्योतिमा ल्याउनुभयो । पुरानो नियमको समयमा प्रायः मानिसहरूको बीचमा मृत्युपछिको परलोकको जीवनको विषयमा कुनै स्पष्ट, निश्चित ज्ञान थिएन, तर यस सम्बन्धमा तिनीहरूको विचार निक्कै धमिलो भएको थियो । कुनै प्रियजनको मृत्यु भएमा तिनीहरूले 'तिनी शेओलमा गए' भन्ने गर्थे । शेओलको अर्थ अधोलोक हो, मरेका आत्माहरूको अदृश्य स्थल हो । तिनीहरूको स्वर्गको आशा त थियो, तर तिनीहरूले यसको खास मलतब के हो, सो प्रायः बुझेनन् ।

ख्रीष्ट येशूको पहिलो आगमनले यस विषयमा ठूलो प्रकाश पार्यो । किनभने हामी जान्दछौं, कि जब कुनै ख्रीष्ट-विश्वासी मर्छ, तब तत्कालै उसको आत्मा ख्रीष्ट येशूसँग मिल्न जान्छ । यो कति बढिया कुरा हो ! ऊ शरीरबाट अलग हुने बित्तिकै प्रभुको साथमा स्वर्गको घरमा हुनेछ; उसले अनन्त जीवनमा प्रवेश गर्नेछ र त्यसको भरपूरीका सबै आशिषहरू उपभोग गर्नेछ ।

ख्रीष्ट येशूले जीवन ज्योतिमा ल्याउनुको साथै अमरता पनि ज्योतिमा ल्याउनुभयो । अमरताको सन्दर्भ शरीरको बौरिउठाइ हो । यस सम्बन्धमा १ कोरिन्थी १५ : ५३ पदमा हामी यसरी लेखिएको पढ्छौं: 'यस विनाशीले अविनाशलाई पहिरनुपर्छ, र यस मरनशीलले अमरतालाई ओढ्नुपर्छ ।' हामी जान्दछौं: हाम्रो मृत-शरीर चिहानमा राखिन्छ र फेरि माटो बन्नेछ; तर ख्रीष्ट येशूको दोस्रो आगमनमा हाम्रो शरीर चिहानबाट बौराइनेछ र एउटा महिमित शरीर बन्नेछ, प्रभु येशूको महिमित शरीरजस्तै हुनेछ । पुरानो नियमका पवित्र जनहरूसँग यो ज्ञान थिएन । त्यो त हाम्रा मुक्तिदाता येशू ख्रीष्टको पहिलो आगमनद्वारा हामीकहाँ प्रकट भएको हो ।

२ तिमोथी १:११: यस महिमित सुसमाचारको प्रचार हुनुपर्छ । यसका निम्ति पावल प्रचारक, प्रेरित र अन्यजातिहरूको शिक्षकको रूपमा नियुक्त गरिए । प्रचारकले सार्वजनिक सन्देश घोषणा गर्छ भने, प्रेरितचाहिँ परमेश्वरबाट पठाइएको व्यक्ति हो, जसले विशेष ईश्वरीय योग्यता र शक्तिअनुसार प्रभुको काम गर्छ । अनि शिक्षकचाहिँ ? यो अरूलाई शिक्षा दिने व्यक्ति हो । उसले सत्यता बुझ्ने गरी पेश गर्छ, यहाँसम्म कि अरूले विश्वास गर्न सक्छन् र वचनप्रति आज्ञाकारी हुन सक्छन् । पावल अन्यजातिहरूको⁷⁾ शिक्षक भएर प्रायः गैर-यहूदीहरूको बीचमा सिकाउने काम गर्थे ।

२ तिमोथी १:१२: पावल आफ्नो सेवकाइमा विश्वासयोग्य थिए; यसकारण तिनीमाथि दुःखकष्ट आइपरे; तिनी भ्यालखानामा हालिए र त्यहाँ एकलै भए । तिनले परमेश्वरको सत्यताको घोषणा गरे, तिनी यसो गर्नदेखि हटेनन् । तिनले आफ्नो व्यक्तिगत सुरक्षा खोजेनन् । डरले तिनका ओठ बन्द भएनन् । अहिले तिनी पक्रा पर्‍यो र जेलमा हालिए; तर यो तिनको निम्ति के पर्बाह ? तिनी ख्रीष्टको सुसमाचारसित लजाउँदैनथिए । तिमोथी पनि लजाउनुहुँदैनथियो । आफ्नो सुरक्षाको विषयमा पावल निश्चित हुन सकेनन्, तर तिनले कसलाई विश्वास गर्दथिए, सो जान्दथिए र यसमा पूरा ढुक्कै भएका थिए । हुन सक्छ, रोमी सरकार प्रेरितलाई मृत्यु-दण्ड दिनुमा सफल होला, तर मानिसहरूले तिनका प्रभुलाई छुन सक्नेथिएनन् । तिनले विश्वास गरेका प्रभु सक्षम हुनुहुन्छ । उहाँ के गर्न सक्षम हुनुहुन्छ ? *‘त्यस दिनसम्मका निम्ति जुन कुरा मैले उहाँलाई सुम्पेको छु, त्यस कुराको रखवाली गर्न उहाँ पूरा सक्षम हुनुहुन्छ ।’*

यस वाक्यको सन्दर्भको विषयमा टिप्पणीकारहरू दुईमत छन् । कतिजनाको विचारमा, पावलले यहाँ आफ्नो आत्माको मुक्तिको विषयमा कुरा गरे । अरूले यहाँको सन्दर्भ सुसमाचार देख्छन् । अर्को शब्दमा भन्नु हो भने, प्रेरित पावललाई मृत्युदण्ड दिने कुराले सुसमाचार रोक्न सक्दैन । मानिसहरूले सुसमाचारको जति विरोध गरे पनि सुसमाचारको विस्तार भन्-भन् हुँदै गर्छ ।

हुन सकछ, उक्त वाक्यको अर्थ हामी फराकिलो अर्थमा लिनु राम्रो होला । तिनको समस्त मामिला परमेश्वरको हातमा थियो । तिनले मृत्युको सामना गर्नुपरे पनि तिनलाई डर वा शङ्का केही पनि थिएन । येशू ख्रीष्ट तिनको सर्वशक्तिमान् प्रभु हुनुहुन्थ्यो । अनि उहाँसित हार वा असफलता केही पनि हुन सकदैनथियो । सुर्ताउनुपर्ने कुरा केही पनि थिएन । पावलको मुक्ति सुरक्षित थियो, सुनिश्चित थियो । अनि यस पृथ्वीमा तिनले ख्रीष्ट येशूका निम्ति गरेको सेवाचाहिँ ? अन्तिम आएर त्यो पनि सफल हुने नै छ ।

‘त्यो दिन’ भन्ने शब्द पावललाई मन परेको शब्द हो । त्यस दिनको सन्दर्भ प्रभु येशू ख्रीष्टको दोस्रो आगमन हो, विशेष गरी ख्रीष्टको न्यायआसन हो । ख्रीष्टको न्यायआसनको सामु उहाँका निम्ति गरिएको हाम्रो सेवाको जाँच हुनेछ; अनि त्यस बेलामा दयालु परमेश्वरले हामीलाई हाम्रो विश्वासयोग्यताअनुसार इनाम दिनुहुनेछ ।

२ तिमोथी १:१३: यस पदको अर्थ हामी दुई प्रकारले बुझ्न सकौं । एक, तिमोथीले खाँटी वचनहरूको नमुना बलियो हुने गरी पक्रिराख्नुपर्छ । उनी परमेश्वरको वचनको सत्यताप्रति निष्ठावान् हुनुपर्छ; त्यत्ति मात्र होइन, तर त्यो सत्यता पेश गरिएका शब्दहरूमा पनि उनले ख्याल गर्नुपर्छ र यी शब्दहरू नै कायम राख्नुपर्छ । आशा छ, निम्न उदाहरण कुरा बुझ्नुमा साहयता गर्छ ।

हाम्रो जमानाको कुरा आयो । कता-कतै ‘नयाँ जन्म’ वा ‘येशूको रगत’ भन्ने पुराना शब्दहरू नचलाउने सल्लाह दिइएको छ । मानिसहरूले त्योभन्दा दुनियादार भाषा प्रयोग गर्न चाहन्छन् । तर यहाँ एउटा खतरा, अँ, एउटा जटिल समस्या हाम्रो सामु खडा छ । बाइबलमा प्रयोग गरिएका शब्दहरू छोडेमा धेरैपल्ट यी शब्दहरूद्वारा पेश गरिएका सत्यताहरू पनि त्यागिन्छन् । यसकारण तिमोथीले खाँटी शब्दहरूको नमुना बलियो हुने गरी पक्रिराख्नुपर्छ ।

तर यस पदमा अर्को सुझाउ पनि छ । पावलका शब्दहरू नै तिमोथीका निम्ति नमुना र आदर्श-शब्दहरू थिए । अबदेखि उसो

तिमोथीले जेजति शिक्षा दिनेछन्, उनको सारा शिक्षा पावलद्वारा उनलाई दिइएको शिक्षाको रूपरेखासित मिल्नुपर्छ । अनि तिमोथीको सेवकाइ विश्वासमा र प्रेममा गरिएको हुनुपर्छ, जुन विश्वास र जुन प्रेम खीष्ट येशूमा छ । विश्वासचाहिँ भरोसा हो, निर्भरता पनि हो । अनि हाम्रो प्रेममा परमेश्वरप्रतिको प्रेम, हाम्रा सङ्गी-विश्वासीहरूप्रतिको प्रेम र हाम्रो वरिपरि नष्ट हुन लागेका संसारका सबै मानिसहरूप्रतिको प्रेम हुनुपर्छ ।

२ तिमोथी १:१४: 'तिमीलाई सुम्पिएको त्यो असल कुरा' चाहिँ सुसमाचार हो । मुक्ति ल्याउने प्रेमको शुभ सन्देश तिमोथीको जिम्मामा लगाइएको थियो । उनले त्यस सन्देशमा केही थप्नुपर्दैनथियो, त्यसको सुनमा सुगन्ध लगाउनुपर्दैनथियो । उनीभित्र वास गर्नुभएको पवित्र आत्माद्वारा सुसमाचारको रखवाली गर्नु नै उनको जिम्मेवारी थियो । जुन बेलामा पावलले यो पत्र लेखे, त्यस बेलामा विश्वासदेखि व्यापक प्रस्थानले मण्डलीलाई धम्की दिइरहेको कुरा तिनलाई महसुस थियो । अनि भविष्यमा विभिन्न क्षेत्रहरूबाट ख्रीष्टीय विश्वासमाथि किसिम-किसिमका हमलाहरू आइपर्नेछन् । यसकारण तिमोथीले परमेश्वरको वचनको पक्ष लिनुपर्छ; उनी त्यसको सत्यताका निम्ति खडा रहनुपर्छ । उनले त्यो आफ्नो शक्तिमा गर्नुपर्दैनथियो । उनमा वास गर्नुभएको पवित्र आत्माले उनलाई यसका निम्ति सक्षम तुल्याउनुहुनेछ ।

२ तिमोथी १:१५: प्रेरित पावलले मण्डलीमाथि काला-काला बदलहरूले आफ्ना छाया हालेका देख्दथिए । तब तिनलाई एशियामा भएका सबै ख्रीष्ट-विश्वासीहरूले तिनीबाट आफ्नो पिठ्चू फर्काएको आलो सम्भना भयो । हुन सक्छ, यो पत्र लेख्ने बेलामा तिमोथी एफेससमा थिए । यसकारण प्रेरित पावलले यहाँ केको कुरा लेखे, सो उनले राम्ररी जान्दथिए ।

हुन सक्छ, एशियामा भएका ख्रीष्ट-विश्वासीहरूले पावल पक्रा परेको र भ्यालखानामा हालिएको समाचार सुनेर पावलसित आफ्नो सम्बन्ध टुटाए । तिनलाई उनीहरूको बढी खाँचो परेको समयमा उनीहरूले तिनलाई त्यागे । हुन सक्छ, डराएर उनीहरूले यसैमा आफ्नो सुरक्षा खोजे ।

रोमी सरकारले ख्रीष्टीय विश्वासको प्रचारप्रसार गर्नेहरूलाई चेवा गरि-
रहेको थियो। प्रेरित पावल क्रिस्तान-धर्मका प्रतिनिधिहरूमा सुप्रख्यात
थिए। अनि खुला रूपले तिनको सम्पर्कमा रहनेहरू तत्कालै सुसमाचारका
समर्थकको रूपमा अङ्कित हुनेथिए।

एशियामा भएका ख्रीष्ट-विश्वासीहरूले पावललाई त्यागे; तर
उनीहरूले प्रभुलाई वा उहाँको मण्डलीलाई त्यागे भन्ने अनुमान गर्ने ठावै
छैन यहाँ। तर सङ्कष्टमा परेको बेलामा पावललाई त्याग्नु कत्रो काँतर कुरा,
कति ठूलो विश्वासघातको कुरा हो!

हुन सक्छ, फुगेल्लस र हेर्मोगेनसचाहिँ पावललाई त्याग्ने अभियानमा
मुख्य थिए होलान्। जेजस्तो भए पनि, तिनीहरूले आफ्नो निम्ति अनन्त
शर्म र निन्दा कमाए; किनभने तिनीहरूले ख्रीष्टका निम्ति निन्दा भोग्न र
पावल उहाँको दाससित सम्बन्ध कायम राख्न चाहेनन्। यस सम्बन्धमा श्री
गुई किङले यस प्रकारको टिप्पणी गरेका छन्:

‘तिनीहरूका सुन्दर नभएका नामका निम्ति तिनीहरूलाई केको दोष,
तर आफ्नो कुचरित्रका निम्ति तिनीहरू पूरा जिम्मेवार हुन्छन्।’

२ तिमोथी १:१६: ओनेसिफोरसको विषयमा दुई प्रकारका विचारहरू
छन्। कतिजनाको विचारमा, यिनले पनि पावललाई त्यागे; यसकारण
प्रेरित पावलले यिनका निम्ति ‘प्रभुले दया गरून्’ भनेर प्रार्थना गर्छन् अरे।
तर यसमा हामी अरूको राय पनि सुनौं! पावललाई त्याग्नेहरूमा नपरेर
ओनेसिफोरस विशेष र धन्य थिए। हाम्रो विचारमा, दोस्रो राय सठीक
विचार हो।

पावलको प्रार्थना थियो: ‘प्रभुले ओनेसिफोरसको परिवारलाई दया
गरून्!’ मत्ती ५:७ पदअनुसार दया देखाउनेहरूलाई दया देखाइनेछ।
ओनेसिफोरसले पावलको मन कसरी शीतल पारे, कसरी ताजा तुल्याए,
सो हामी जान्दैनौं। हुन सक्छ, यिनले तिनलाई यस अँध्यारो, चिसो रोमी
कालकोठरीमा खाना ल्याएका थिए कि? अथवा तिनलाई ओढ्ने लुगा
ल्याएका थिए कि? जे होस्, यिनी पावललाई जेलमा भेट्न लजाएनन्।

आफ्नो सुरक्षामाथि कुनै विचार नपुर्चाईकन यिनले खाँचो परेको साथीलाई मद्दत गरे ।

श्री जे. एच. जोवेटले असल ढङ्गले यसको बयान यसो गरेका छन्:

‘ “यिनी मेरो साङ्गलासँग लजाएनन्” भन्ने प्रेरित पावलको वाक्यबाट ओनेसिफोरसको चरित्रको सुन्दर नक्सा कोरिएको छ । ... किनभने नेलजेलमा परेको मानिसका साथीहरू प्रायः कम हुँदै जान्छन् । गरिबीरूपी साङ्गलाले धेरै मानिसहरूलाई टाढामा राख्छ । अनि लोकप्रिय नभएको अवस्थाले पनि त्यही गर्छ । ख्यातिप्राप्त मानिसका धेरै साथीहरू हुन्छन् । तर हाय, जब त्यो मानिस नेलजेलमा छ ! तब उसका साथीहरू पाखातिर लाग्छन् । तर प्रातः कालको शीतल पार्ने उर्जा दिलाउने सेवक-हरूचाहिँ अँध्यारो रातमा आउन मन पराउँदा रहेछन् । तिनीहरू मानिस-हरूलाई तिनीहरूको निराशा र बिस्मातको अवस्थामा सेवा पुर्चाउँछन्, अनि कैदीको मन, जहाँ नेलको बन्धन सबैभन्दा बढी दुख्छ, शीतल पार्न जान्दछन् । “यिनी मेरो साङ्गलासँग लजाएनन् ।” पावलको साङ्गलामा ओनेसिफोरसलाई प्रलोभन गर्ने कत्रो शक्ति थियो ! त्यसले यिनका खुट्टाहरू कति फुर्तिला तुल्यायो र यिनलाई यिनको सेवकाइमा आतुर गरायो !’ 8)

मरेकाहरूका निम्ति प्रार्थना चढाउने शिक्षा समर्थन गर्न यस पदको बेप्रयोग गरिएको छ । बेसमभको तर्कको कुरा हो: पावलले यो पत्र लेखेको बेलामा ओनेसिफोरस मरिसकेका थिए; अनि पावलले यहाँ परमेश्वरलाई ‘यिनीमाथि दया गर्नुहोस्’ भन्ने विन्ती गरे अरे । तर ओनेसिफोरस मरेको कुरा कहाँबाट आयो ? यस पदबाट अवश्य होइन । यस प्रकारको अबाइबलीय शिक्षाका प्रस्तावकहरूले आफ्नो प्रथा टेवा दिन भुसको सहारा लिएका छन् ।

२ तिमोथी १:१७: ओनेसिफोरस रोममा पुगेपछि कम्तीमा यिनका तीनवटा मौकाहरू हुनेथिए । यिनले ख्रीष्ट-विश्वासीहरूलाई नभेट्ने गरी उनीहरूबाट अलग बस्न सक्नेथिए । यिनले उनीहरूलाई गुप्त रूपले भेट्न सक्नेथिए । अथवा साहसी भई यिनले पावललाई भ्यालखानामा भेटेर

आफूलाई खतरामा हाल्न सक्नेथिए। यसरी नै यिनको भेटघाट सीधा रोमी अधिकारीहरूसँग हुनेथियो। यसमा ओनेसिफोरसको अनन्त श्रय भएको छ; किनभने यिनले खूबै यत्न गरेर पावललाई खोजे र तिनलाई भेट्टाए।

२ तिमोथी १:१८: प्रेरित पावलले आफ्नो यी विश्वासयोग्य साथीका निम्ति प्रार्थना गर्छन्। त्यस भावी दिनमा प्रभुले यिनलाई कृपा देखाइ-दिऊन्! यस सन्दर्भमा कृपा पाउनु भनेको इनाम पाउनु हो। 'त्यस दिनमा' भनेको ख्रीष्टको न्यायआसनको समय हो, जब इनामहरू बाँड्नु गरीनेछन्।

यस अध्यायको अन्तमा प्रेरित पावलले तिमोथीलाई के सम्भना दिलाउँछन् भने, ओनेसिफोरसले एफेससमा विभिन्न प्रकारले पावलको सेवा गर्थे। अनि यो कुरा तिमोथीले राम्ररी जान्दथिए।

ख) २ तिमोथी २:१-१३: सहनशील हुने अर्ती

२ तिमोथी २:१: 'ख्रीष्ट येशूमा भएको अनुग्रहमा बलिया होऊ!' उहाँको अनुग्रहको प्रबन्धमा साहसी हुने शक्ति रहेछ। प्रभुसित हाम्रो घनिष्ठ एकताबाट हामीमा अनर्जित क्षमता आउँछ, जुन दिव्य क्षमताले हामीलाई उहाँका निम्ति अघि बढ्न विश्वासयोग्य तुल्याइदिन्छ।

२ तिमोथी २:२: तिमोथी आफू बलवान् हुनु एउटा कुरा हो; तर उनले अरूका निम्ति आत्मिक बलको प्रबन्ध गर्नुपर्छ। उनले प्रेरित पावलबाट पाएका, आत्माको प्रेरणाले दिएका शिक्षाहरू अरूलाई पेश गर्नुपर्छ र अरूलाई उपलब्ध गर्नुपर्छ; यो उनको जिम्मेवारी थियो। किनभने पावलले जीवनरूपी मञ्चबाट चाँडै बिदा लिन लागेका थिए। बितेको समयमा तिनले तिमोथीलाई धेरै साक्षीहरूको उपस्थितिमा विश्वासयोग्यतासाथ शिक्षा दिएका थिए। अनि तिनको दृष्टिमा तिमोथीको सेवकाइको अवधि छोटो थियो। यसकारण तिमोथीले आफ्नो सेवकाइको व्यवस्था यसो मिलाउनुपर्छ, कि उनको पछि अरू भाइहरू तयार होऊन्, जसले शिक्षकको भूमिका निभाउन सकून्।

यस पदले प्रेरितिक पदको अनुक्रमलाई समर्थन गर्दैन। वर्तमान समयमा अपनाइएको धर्माधिकारीहरूको अभिषेक गर्ने पवित्र विधि यसको सन्दर्भ पनि होइन। तर योग्य शिक्षकहरूको अनुक्रम कायम राख्न यहाँ मण्डलीका निम्ति प्रभुको स्पष्ट आदेश छ।

यस पदमा चार पुस्ताका विश्वासीहरू प्रस्तुत गरिएका छन्, जस्तै:

- क) प्रेरित पावल
- ख) तिमोथी र धेरै साक्षीहरू
- ग) विश्वासयोग्य भाइहरू
- घ) अरू मानिसहरू

यस पदअनुसार मण्डलीको हरेक सदस्य-सदस्याले सुसमाचार प्रचार गर्ने काममा आ-आफ्नो भाग लिनुपर्छ; यसको जोड यसैमा छ; यो महत्त्वपूर्ण छ। हरेक ख्रीष्ट-विश्वासीले आफ्नो भूमिका निभाउनु हो भने, एकै पुस्तामा सारा संसारमा सुसमाचार सुनाइनेथियो। तर यो एउटा अनुमान र परिकल्पना मात्र हो। किनकि मानिसको शारीरिक इच्छा त्यसको विरोधमा छ। विश्व-धर्महरू र कुपन्थहरूले यसको विरोधमा आफ्नै प्रचार गर्छन्। अनि सुसमाचार फैलाउन नदिने अरू धेरै बाधाहरू हुन्छन्। तरैपनि यसमा एउटा कुरा सुनिश्चित छ: ख्रीष्ट-विश्वासीहरूले हालैसम्म पूरा गरेको कामभन्दा धेरै काम गर्न सक्नेथिए।

याद गर्नुहोस्: तिमोथीले सत्यता विश्वासयोग्य मानिसहरूको हातमा सुम्पनुपर्छ। यी मानिसहरू आफू ख्रीष्ट-विश्वासी हुनुपर्छ र भरपर्दा विश्वासी हुनुपर्छ। यी भाइहरू अरूलाई सिकाउन सक्षम र योग्य हुनुपर्छ। शिक्षाको सेवकाइ हुनेहरूमा केही मात्रामा सिकाउने दक्षता हुनुपर्छ।

२ तिमोथी २:३: यस अध्यायमा पावलले तिमोथीलाई वर्णन गर्दा धेरै उपमाहरू प्रयोग गरेका छन्, जस्तै: छोरा (२:१), सिपाही (२:३-४), खेलाडी (२:५), किसान (२:६), कामदार (२:१५), भाँडा (२:२१) र सेवक (२:२४)।

येशू ख्रीष्टको असल सिपाहीको रूपमा तिमोथीले दुःख उठाउनु-पछे⁹। पावल आफूले उठाएका दुःखहरूको सूचि तपाईंले २ कोरिन्थी ११:२३-२९ पदको खण्डमा हेर्नुहोला।

२ तिमोथी २:४: यस पदमा बयान गरिएको सिपाही रणसेवामा कार्यरत छ। यति मात्र होइन, तर त्यो सिपाही घमासान लडाइँको बीचमा छ। यस अवस्थामा कुनै पनि सिपाहीले कुनै हालतमा पनि आफूलाई यस जीवनका धन्दाहरूमा फसाउँदैन।

के यस भनाइबाट प्रभुको सेवा गर्नेहरूले आत्मिक सेवाको साथमा कुनै सांसारिक पेशा अपनाउनुहुँदैन भन्ने अर्थ निस्कन्छ? होइन नि! सुसमाचार प्रचार गर्दा र मण्डलीहरू स्थापित गर्दा पावल आफूले तम्बू बनाउने काम गर्थे। 'यी हातहरूले नै मेरा आवश्यकताहरूमा र मसँग हुनेहरूको सेवा गरेका छन्' भन्ने तिनको साक्षी छ (प्रेरित २०:३४)।

'फसाउँदैन' भन्ने शब्दमा यहाँ जोड गरिएको छ। जीवनका मामुली कामकुराहरूले सिहापीलाई जेल्लुहुँदैन, र उसको अस्तित्वको मुख्य उद्देश्य बन्नुहुँदैन। उसले खानु र लाउनुपर्छ; तर यो उसको जीवनको मुख्य लक्ष्य हुनुहुँदैन। ख्रीष्टका निम्ति गरिने सेवकाइले उसको जीवनमा सधैं प्रमुख स्थान पाउनुपर्छ, पहिलो ठाउँ ओगट्नुपर्छ। यस जीवनसित सम्बन्धित कुराहरू सदैव पछाडि आउँछन्। यस विषयमा श्री विलियम केल्लीले यसो भनेका छन्:

'यस जीवनका धन्दाहरूमा फस्ने मानिस संसारबाट अलग हुन छोड्छ; त्यसले सार्वजनिक रूपले संसारका कामकुराहरूमा सक्रिय सदस्य र असल साभेदारको रूपमा भाग लिन्छ।' ¹⁰

आफ्नो ड्यूटीमा कार्यरत भएको सिपाही सधैं 'मुख्य कार्यालयबाट कुनै आदेश आउँछ कि' भन्ने तत्परतामा रहन्छ। अनि आफूलाई सिपाहीमा भर्ना गर्नेलाई खुशी पार्नु उसको एकमात्र इच्छा हुन्छ। हुन त, प्रभुद्वारा ख्रीष्ट-विश्वासीको भर्ती भएको छ। अनि उहाँप्रतिको प्रेमले विवश भई हामी संसारका थोकहरूको पकडबाट छुटकारा पाउँछौं। अनि चाहेमा हामी यी थोकहरू तुरुन्तै छोडिहाल्छौं।

२ तिमोथी २:५: अब मञ्च-साजा बदली हुँदैछ: खेलकुदमा होडबाजी गर्ने खेलाडीको नक्सा हाम्रो सामु राखिएको छ। खेलका नियमहरू पालन गरेर मात्र पुरस्कार हासिल गर्ने सम्भावना हुन्छ। ख्रीष्टका निम्ति गरिने सेवामा कुरा पनि यस्तै छ। कतिजना टुङ्गाको डोरोमा नपुगी बाहिरिन्छन्, किनकि तिनीहरूले परमेश्वरको वचनमा कुनै सर्त नराखी सहृदयको साथ त्यसको आज्ञापालन गर्न छोड्छन्।

ख्रीष्ट येशूका निम्ति गरिने सेवाका केही नियमहरू यस प्रकारका छन्: क) ख्रीष्ट-विश्वासीले आफूलाई अनुशासनमा राख्नुपर्छ र आफूलाई तह लगाउनुपर्छ (१ कोरिन्थी ९:२७)। ख) उसले आत्मिक हातहतियारहरू चलाउनुपर्छ, शारीरिक हातहतियारहरू होइन (२ कोरिन्थी १०:४)। ग) उसले आफूलाई शुद्ध र पवित्र राख्नुपर्छ (१ तिमोथी ५:२२)। घ) उसले भगडा गर्नुहुँदैन, तर धैर्यवान् हुनुपर्छ (२ तिमोथी २:२४)।

यस सन्दर्भमा एकजनाले यसो भनेका छन्: 'फुर्सदको बेलामा इसाई हुनु नहुने कुरा हो। किनभने ख्रीष्ट-विश्वासी आफ्नो सम्पूर्ण जीवनमा इसाई हुनुपर्छ; उसले जीवनको हरेक क्षणमा र जीवनको हरेक क्षेत्रमा ख्रीष्टको चेला हुने सकभर प्रयास गर्नुपर्छ।'

२ तिमोथी २:६: 'परिश्रम गर्ने किसान फसलहरूबाट भाग लिनमा पहिलो हुनुपर्छ।' धार्मिकताका सबै नियमहरू यस्ता छन्: जसले फसल उब्जाउनमा परिश्रम गर्छ, उसको प्रथम अधिकार छ, फसलमा आफ्नो भाग पाउने।

श्री जे. एन. डार्वीले यस प्रकारको अर्थमा कुनै आपत्ति देखेनन्, तर यस पदको सन्दर्भमा नजर राखेर तिनको सुभाउ यस प्रकारको छ: कृषकले पहिले परिश्रम गर्नुपर्छ, त्यसपछि मात्र ऊ फसलमा भागीदार हुनेछ। यसकारण तिनको अनुवाद यस प्रकारको छ: 'फलहरूमा भागीदार हुनुभन्दा अघि कृषकले परिश्रम गर्नुपर्छ।' यहाँ पेश गरिएको क्रम यस्तो छ: सिपाहीले दुःख उठाउनुपर्छ; खेलाडीले खेलका नियमहरू पालन गर्नुपर्छ; कृषकले परिश्रम गर्नुपर्छ। यसरी नै तीनै कुरामा केही अनिवार्यता कायम रहेको छ।

२ तिमोथी २:७: तर यी तीनवटा उदाहरणहरूमा ख्रीष्ट येशूका निम्ति गरिने सेवाको सम्बन्धमा गहन अर्थहरू लुकेका छन्, जुन अर्थहरू यिनको सतहमा देखा पर्दैनन्। यसकारण तिमोथीले मनन गर्नुपर्छ, यी कुराहरूमाथि आफ्नो विचार पुस्चाउनुपर्छ। 'प्रभुले यी सबै कुराहरूमा तिमोथीलाई सम्झ दिऊन्!' यो उनका निम्ति पावलको प्रार्थना थियो¹¹)। उनले बुझेछन्: ख्रीष्ट येशूका निम्ति गरिने सेवाकाइ एउटा लडाइँ हो, एउटा होडबाजी हो, खेतीपाती गर्नु बराबर परिश्रमको काम हो। यी पेशाहरूका आ-आफ्ना जिम्मेवारी छन्, र यिनका इनामहरू भिन्न-भिन्न हुन्छन्।

२ तिमोथी २:८: प्रेरित पावल जवान तिमोथीलाई उत्साह दिँदा-दिँदै यहाँ यस उत्साह दिने कामको चरमसीमामा आइपुग्छन्; किनभने तिनले अब प्रभु येशूको उदाहरण पेश गर्छन्। सबैभन्दा उच्च उदाहरण उहाँ हुनुहुन्छ। दुःख सहनुमा उहाँ उदाहरणीय हुनुहुन्थ्यो, अनि दुःखपछि उहाँको महिमा भयो। 'मेरो सुसमाचारअनुसार दाऊदको वंशका येशू ख्रीष्ट मरेकाहरूबाट बौराइनुभएको सम्झना गर!' तिमोथीले प्रभु येशूको विषयमा कुनै मुख्य घटनाहरूको स्मरण गर्नुपर्दैन, तर विशेष गरी मरेकाहरूको बीचबाट बौरिउठ्नुभएको जीवित प्रभु येशूलाई नै सम्झना गर्नुपर्छ।

एक प्रकारले, यो पद पावलले प्रचार गरेको सुसमाचारको संक्षिप्त सार हो। अनि तिनको सुसमाचारको केन्द्रबिन्दु मुक्तिदाता प्रभुको बौरिउठाइ थियो। यस सिलसिलामा श्री डी. एडमण्ड हीबर्टले यसो लेखेका छन्:

'यहाँ क्रूसमा मर्नुभएको येशूको दर्शन होइन, तर बौरिउठ्नुभएको प्रभुको दर्शन तिमोथीको सामु राखिएको छ।' ¹²⁾

'दाऊदको वंशका येशू ख्रीष्ट' भन्ने वाक्यको सरल अर्थ यस प्रकारको छ: येशूचाहिँ दाऊदको वंशका ख्रीष्ट अर्थात् मसीह हुनुहुन्छ; उहाँमा मसीहको विषयमा गरिएका परमेश्वरका प्रतिज्ञाहरू पूरा भए।

हे प्रभुको सेवा गर्न चाहनेहरूहो, मुक्तिदाता र उहाँको त्राणको कामको सम्झना सदैव जारी राख्नुहोस्! यो सबैका निम्ति अनिवार्य कुरा हो। अँ,

हे दुःखकष्ट सहनुपर्ने भाइबहिनीहरूहो, हे मृत्युको मुखमा आइपुगेका प्रिय दाजुभाइ-दिदीबहिनीहरूहो, प्रभु येशूलाई स्वर्गको महिमा पुर्याइदिने बाटोचाहिँ क्रूस र चिहानबाट भएर गएको हो भन्ने कुराबाट ठूलो ढाडस पाउनुहोस् !

२ तिमोथी २:९: यही उक्त सुसमाचार प्रचार गरेकोको खातिर पावल नेलले बाँधिएको अवस्थामा रोमी भ्यालखानामा बसिरहेका थिए । तिनलाई सबैले कुकर्मा सम्भे र अपराधी ठाने । पावलका निम्ति निराश हुने धेरै कारणहरू थिए । रोमी सरकारले तिनलाई मृत्युदण्ड दिन लागेको मात्र होइन, तर कति ख्रीष्टीय साथीहरूले पनि तिनीबाट आफ्नो पिठ्युँ फर्काएका थिए ।

तर यी तित्त परिस्थितिहरूको सामना गर्नुपर्ने पावलको आनन्दित मन त्यस कालकोठरीदेखि धेरै माथि उड्यो । तिनले एउटा सम्भनामा आफ्नो दयनीय अवस्था बिर्सिन सके: परमेश्वरको वचन बाँधिएको छैन, कैद गर्न सकिँदैन । आउनुहोस्, हामी श्री आर. सी. एच. लेन्स्कीको कुरा सुनौं, जसले के असल ढङ्गले यसो भनेका छन्:

‘प्रेरित पावलको सजीव आवाज तिनको रगतमा डुबाएर चुप गराउन सकियो; तर तिनका प्रभु तिनीद्वारा बोल्नुभएको वाणी सारा संसारमा अझै पनि गुञ्जायमान भइरहेको छ ।’

संसारका सबै सेनाहरूले पनि परमेश्वरको वचनको गुञ्जन चारैतिर निस्कनदेखि रोक्न सक्दैनन् । तिनीहरूको यो कोशिशचाहिँ आकाशबाट पानी वा हिउँ पर्नदेखि रोक्ने प्रयास जस्तै ठहरिनेथियो (यशैया ५५:१०-११) । यस विषयमा श्री हार्वेले भनेका छन्:

‘परमेश्वरको वचन ईश्वरीय शक्तिको साथ र विजयमान् प्रगतिले अघि बढ्दैछ; कसले त्यसलाई रोक्न सक्छ? ठिक्कै छ, त्यसका समर्थकहरूलाई जेलमा राख्न र मार्न सकिन्छ; किनकि ती मानिसहरू मरणशील हुन्छन् । तर जीवित ख्रीष्ट र उहाँको जीवित सुसमाचार युगानुयुगसम्म विजयमान् हुनुहुनेछ ।’ 13)

२ तिमोथी २:१०: सुसमाचारमा त्यसको अवरोध गर्न नसकिने गुण र स्वभाव छँदैछ; यसकारण पावल चुनिएकाहरूका निम्ति सबै कुराहरू सहन राजी थिए। यहाँ चिनिएकाहरूको सन्दर्भ खास तिनीहरू हुन्, जसको अनन्त मुक्तिका निम्ति हुने चुनाव परमेश्वरद्वारा भएको थियो। हो, परमेश्वरले कुनै न कुनै मानिसहरूलाई मुक्ति पाउन छात्रुहुन्छ, तर उहाँले विनाशका निम्ति कसैलाई चुन्नहुन्न। बाइबलको शिक्षा यो हो। मुक्ति पाउनेहरूले सर्वाधिकारी परमेश्वरको अनुग्रहमा मुक्ति पाउनेछन्; नष्ट हुनेहरूचाहिँ आफ्नै इच्छामा र आफ्ना पापहरूमा नाश हुनेछन्।

चुनावको शिक्षाको सम्बन्धमा कसले परमेश्वरसित भगडा गर्ने आँट गर्ला? आउनुहोस्, हामी परमेश्वरलाई परमेश्वर हुन दिऔं! उहाँ सारा सृष्टिको सर्वाधिकारी शासक हुनुहुन्छ, जसको व्यवहार सदैव अनुग्रह, न्याय, धार्मिकता र प्रेमले पूर्ण हुन्छ। उहाँ अन्याय गर्न सक्नुहुन्न; उहाँ कसैको कुभलो चिन्ताउनुहुन्न। बरु उहाँले घरिघरि हामी अयोग्य हुनेहरू-प्रति दया देखाइदिनुभएको छ र देखाउनुहुन्छ। उहाँको कृपाको योग्य को छ र?

प्रेरित पावलले एउटा कुरा महसुस गर्छन्: तिनले सुसमाचारका निम्ति दुःख उठाए भने मानिसहरूले मुक्ति पाउनेछन्, र ख्रीष्ट येशूको साथमा अनन्त महिमामा सहभागी हुनेछन्। पापी मानिसहरूले परमेश्वरको अनुग्रहमा मुक्ति पाउनेछन् र ख्रीष्ट येशूको साथमा तिनीहरूको महिमा हुनेछ भन्ने दर्शनचाहिँ पावलका निम्ति सबै कुराहरू सहन प्रशस्त प्रेरणा दिने कारण बनेको थियो। यसमा निष्ठावान् श्री रथरफोर्डका¹⁴ निम्न शब्दहरूको सम्भना आयो, जसले यसो भनेका छन्:

अन्वोटको एकै मानिसले मलाई परमेश्वरको दाहिने हातमा भेट्यो भने, इम्मानुएलको देशमा मेरो स्वर्गको अनुभव दुई गुणा बढी हुनेछ।

२ तिमोथी २:११: कतिजनाको विचारमा, २ तिमोथी २:११-१३ पदको खण्ड एउटा पुरानो भजनबाट उद्धृत गरिएको छ रे। यो हुन सक्छ, नहुन पनि सक्छ। कसले जान्दछ? जेजस्तो भए पनि, यस खण्डमा प्रभु

येशू ख्रीष्टको सम्बन्धमा केही अपरिवर्तनीय नियमहरू पेश गरिएका सुनिश्चित छ । यस सम्बन्धमा श्री डी. एडमण्ड हीबर्टले यसो लेखेका छन्:

‘यी अर्थगर्भित वाक्यहरूमा मुख्य तथ्य यो हो: ख्रीष्ट येशूमाथि राखिएको विश्वासद्वारा हरेक कुरामा ख्रीष्ट-विश्वासीको उहाँसित एक भएको सम्बन्ध प्रकट हुन्छ; ठीक त्यस्तै मानिसहरूको अविश्वासले तिनीहरूलाई उहाँबाट अलग पार्छ; यो पनि सुनिश्चित छ ।’ 15)

तिमोथीलाई लेखिएका पावलका पत्रहरूमा चौथो विश्वासयोग्य वचन यहाँ छ ।

पहिलो नियम: ख्रीष्टसित मरेकाहरू उहाँसित जिउनेछन् । यो कुरा हरेक ख्रीष्ट-विश्वासीको विषयमा सत्य छ । आत्मिक हिसाबले हामीले मुक्तिदातामाथि भरोसा राखेको क्षणमै हामी उहाँसित मरेका भयौं । हामी उहाँको साथमा गाडियौं; र हामी उहाँको साथमा मरेकाहरूको बीचबाट बौरिउठ्छौं । ख्रीष्ट येशू हाम्रो प्रतिनिधि भएर मर्नुभयो, हाम्रो स्थानमा मर्नुभयो । हामीले आफ्ना पापहरू मर्नुपर्नेथियो; तर ख्रीष्ट येशूले मृत्युमा हाम्रो स्थान लिनुभयो । परमेश्वरको हिसाबमा हामी उहाँसँग मर्यौं । यसकारण हामी स्वर्गमा उहाँको साथमा जिउने पनि छौं ।

हुन सक्छ, यस पदमा इसाई शहीद भएर मर्नेहरूको विषयमा पनि केही भनिएको छ । यिनीहरू उहाँको पछि लागेर मृत्युसम्म उहाँप्रति विश्वासयोग्य भएका छन्; यसकारण यिनीहरूले बौरिउठाइमा पनि उहाँलाई अवश्य पछ्याउने नै छन् ।

२ तिमोथी २:१२: एक प्रकारले यो पनि साँचो हो: सबै ख्रीष्ट-विश्वासीहरूले दुःखकष्ट सहनुपरेको छ; यसैले उनीहरूले उहाँको साथमा राज्य पनि गर्नेछन् । किनभने साँचो विश्वास सधैं अन्तसम्म स्थिर रहने विश्वास हो । यस हिसाबले सबै ख्रीष्ट-विश्वासीहरूले सहनेछन् ।

तर यहाँ यति भन्न अनिवार्य छ: ख्रीष्ट येशूसँग राज्य गर्नेहरू सबैजनाले एकै प्रकारले राज्य गर्नेछैनन् । जब उहाँ यस पृथ्वीमा राज्य गर्न फर्केर आउनुहुनेछ, तब उहाँका पवित्र जनहरू उहाँको साथमा फर्केर

आउनेछन् र उहाँको शासन-अधिकारमा सहभागी हुनेछन्। तर कसैको शासन-अधिकार ठूलो, कसैको सानो हुनेछ; यो त वर्तमान जीवनमा उसको विश्वासयोग्यतामा निर्भर गर्छ।

ख्रीष्ट येशूलाई इन्कार गर्नेहरू इन्कार गरिनेछन्। पत्रसले गरेजस्तो कुनै करकाप वा कुनै बाध्यतामा परेर मुक्तिदाता प्रभुलाई इन्कार गर्ने कुरा यहाँको सन्दर्भ होइन। तर उहाँलाई इन्कार गरेको कुरा स्थायी र अपरिवर्तनीय हुनुपर्छ। यी शब्दहरूले विश्वास नगर्ने मानिसलाई बयान गर्छन्, जसले विश्वासद्वारा प्रभु येशूलाई कहिल्यै अपनाएको छैन। वर्तमान् समयमा तिनीहरूले निष्ठावान् छौं भन्ने मुखको अङ्गीकार जति गरे पनि भावी दिनमा प्रभु येशूले भुस हुनेहरू सबैलाई इन्कार गर्नुहुनेछ।

२ तिमोथी २:१३: यस पदले पनि विश्वास नगर्ने मानिसहरूको बयान गर्छ। यस विषयमा श्री डिन्डेल टी. यङ्गले निम्न स्पष्टिकारण दिएका छन्:

‘परमेश्वर सधैं आफ्नो स्वभावभिन्न रहनुपर्छ, र त्यसको विरोधमा केही पनि गर्न सक्नुहुन्न। यसकारण उहाँले विश्वासयोग्य हुनेहरू र अविश्वासयोग्य हुनेहरूलाई बराबर व्यवहार गर्न सक्नुहुन्न। उहाँको स्वभावले यसो गर्न दिँदैन। हाम्रो अवस्था जेजस्तो भए पनि उहाँ सधैं धार्मिकताको पक्ष लिनुहुन्छ र पक्षपात गर्नुहुन्न।’ 16)

यस पदका शब्दहरूको अर्थ बाङ्गो-टेढा पार्नुहुँदैन। अविश्वासयोग्य हुनेहरूप्रति परमेश्वर कहिले विश्वासयोग्य रहनुहुन्छ र? यो हुँदै होइन। मानिसहरू अविश्वासी भएदेखि उहाँ आफ्नो स्वभावप्रति सदैव विश्वासयोग्य रहनुहुन्छ, र आफ्नो स्वभावअनुसार तिनीहरूसँग व्यवहार गर्नुहुन्छ। श्री जे. जे. वन ओस्टरसीले यसो भनेका छन्:

‘परमेश्वर विश्वासयोग्य रहनुहुन्छ, आफ्ना प्रतिज्ञाहरूप्रति अनि आफ्ना चेताउनी र धम्कीहरूप्रति पनि।’ 17)

खण्ड ३) २ तिमोथी २:१४-४:८ :

सत्यनिष्ठाको विरोधमा धर्मत्याग

क) २ तिमोथी २:१४-२६: साँचो इसाई
विश्वासप्रति निष्ठावान् रहरिहने आह्वान

२ तिमोथी २:१४: तिमोथीले तिनीहरूलाई २ तिमोथी २:११-१३ पदका कुराहरूको सम्भना गराउनुपर्छ । तर तिनीहरू भनेको को होलान् ? यो कसको विषयमा भनिएको छ ? हुन सक्छ, यसो भनेर पावलले तिमोथीको सारा श्रोतागण ताके होलान्, तर तिनले विशेष गरी तिनी-हरूलाई ताके, जसले अनौठा-अनौठा शिक्षाहरू सिकाउँथे । किनकि यस पदको बाँकी भागबाट यो कुरा स्पष्ट हुन्छ । पावलको चेताउनी यस प्रकारको छ: तिनीहरूले शब्दहरूको विषयमा तर्कवितर्क नगरून् ! यो कुरा शिक्षकहरू र प्रचारकहरूलाई भनिएको हुनुपर्छ । हुन सक्छ, एफेससमा कतिजना थिए, जसले शब्द-शब्दको पारिभाषिक अर्थमा बढी ध्यान दिएका थिए । पवित्र जनहरूलाई परमेश्वरको वचनको सत्यतामा स्थापित गर्नुको सट्टामा तिनीहरूले आफ्ना सुन्ने श्रोताहरूको विश्वास कमजोर पो पारे ।

श्री डिन्डेल टी. यङ्गले चेताउनी दिएर यसो लेखेका छन्:

‘केही महत्त्व नभएका कुराहरूमा ध्यान दिएरै धर्मविज्ञानको सम्बन्धमा अधकल्चो हुनु सजिलो छ। भाइबहिनीहो, हामी यसमा नफसौं! हाम्रो जीवन छोटो र धेरै व्यस्त छ। यसकारण आफ्नो चरित्र निर्माण नगर्ने कुराहरूमा आफ्नो मन-मस्तिष्क र आफ्नो हृदयको ध्यान बर्बाद नगरौं !

संसारका कति मानिसहरूले सुसमाचार सुन्नु बाँकी नै छ। तब आ-आफ्ना शैक्षिक उप-बाटाहरू हुँदा ओल्याडटोल्याड गर्दै वा वेगले कुद्दै गरेको क्रियाकलाप कति गर्ने? यो हामीलाई सुहाउँदैन। राजमार्गहरूमा हिँड्नुहोस्! महान् सत्यताहरूप्रति निष्ठावान् हुनुहोस्! महत्त्वपूर्ण कुरा-हरूमाथि जोड गर्नुहोस्! हाँगाहरूतिर नजानुहोस्! आतङ्कको शिकार हुनेहरूको अनुसरण नगर्नुहोस्, जो शम्भार र याएलको समयमा मूल-बाटाहरू छोडेर चोरबाटाहरूहुँदो हिँड्थे (न्यायकर्ता ५:६)।’ 18)

२ तिमोथी २:१५: तिमोथीले आफूलाई परमेश्वरकहाँ ग्रहणयोग्य तुल्याउने प्रयत्न गर्नुपर्छ; उनी शर्ममा पर्नु नपर्ने कामदार हुनुपर्छ; यसमा उनको ध्यान र उनका प्रयत्नहरू केन्द्रित रहनुपर्छ। सत्यताको वचन सठीकसँग छुट्ट्याएर नै उनले यसो गर्न सक्नेथिए। सत्यताको वचन सठीक रूपले छुट्ट्याउनुको मतलब पवित्र धर्मशास्त्रका वचनहरू ठीक-ठीकसँग प्रयोग गर्नुपर्छ। श्री हेब्री अल्फोर्डका शब्दमा भन्नु हो भने,

‘सत्यतासँग हामीले त्यससित योग्य व्यवहार गर्नुपर्छ, र अलिकति पनि जालभेल गर्नुहुँदैन।’ 19)

२ तिमोथी २:१६: अशुद्ध र व्यर्थका बकबकचाहिँ भक्तिहीन, दुष्ट र निकम्मा शिक्षाहरू हुन्। परमेश्वरका जनहरूलाई ती कुराहरूबाट कुनै फाइदा हुँदैन; यसकारण यस्ता कुराहरू गर्न छोड्नुपर्छ। तिमोथीले ती शिक्षाहरूको प्रतिरोध गर्नुपर्दैन, तर तिनको घृणा र बेवस्ता गर्नुपर्छ। उनले ती शिक्षाहरू आफ्नो तारो बनाएर तिनको महत्ता किन बढाइदिने? यसो गर्नुहुँदैन।

यी बकबक गर्नेहरूको विषयमा खतरा यसैमा छ: तिनीहरू गतिहीन हुँदैनन्; तर तिनीहरू निरन्तर भक्तिहीनतामा बढ्दै जान्छन्, र भक्तिहीनता

बढ़ाइदिन्छन् । सबै भूटसित कुरा यस्तो हुन्छ । असत्य शिक्षा सिकाउनेहरू आफ्नो भ्रममाथि भ्रम थप्दै जानुपर्छ । भूटा धर्म-मण्डलका परिसद्हरूले किन नयाँ धर्मसिद्धान्त र नौला उद्घोषणाहरू गरिरहनुपरेको छ, सो कुराको स्पष्टिकरण यहाँबाट मिल्छ । अनि असत्य शिक्षाहरू आफ्नो विस्तारमा जहाँ-जहाँ पुग्छन्, त्यहाँ-त्यहाँ बढी भक्तिहीनता यसको नराम्रो नतिजा हो ।

२ तिमोथी २:१७: यी दुष्ट शिक्षाहरूको विस्तार क्यान्सरजत्तिकै हो । यो घातक रोग मानिसको शरीरमा के साह्रै छिटो फैलिन्छ, सो कुरा हामीमध्ये प्रायः सबैलाई थाहै छ । क्यान्सर शरीरमा जहाँ पुग्छ, त्यहाँ यसले त्यसको ऊतकरूपी जीवतन्तुलाई नष्ट गर्छ ।

यहाँ सङ्गे घाउ भन्ने क्यान्सरको शब्दको अर्थ ग्याङ्ग्रेन²⁰ पनि हुन सक्छ । ग्याङ्ग्रेनचाहिँ त्यो रोग हो, जुन रोगले गर्दा शरीरको कुनै अङ्गमा सधैं भइरहेको रक्त-सञ्चार र पोषण हुन छोड्छ, बन्द हुन्छ, र यसकारण त्यो विशेष अङ्ग सुकेर मर्छ ।

नयाँ नियमको अर्को ठाउँमा दुष्ट शिक्षा खमिरसित तुलना गरिएको छ । खमिर फैलन दिएमा त्यसले पीठोको सारा ढिकोलाई खमिरे तुल्याइदिन्छ ।

यस सम्बन्धमा यहाँ दुईजना मानिसहरूको नाम लिइएको छ, जसले स्थानीय मण्डलीलाई आफ्नो शिक्षाले बिगारेका छन् । तिनीहरू हुमेनियस र फिलेटस हुन् । तिनीहरूले सत्यताको वचन ठीकसँग प्रयोग गरेनन् । यसमा तिनीहरू चुके । तिनीहरूका नाम परमेश्वरको हॉल अफ फेममा होइन, तर अनन्तसम्म तिनीहरूको नामको दर्जा शर्मै-शर्म हुनेछ ।

२ तिमोथी २:१८: यहाँ तिनीहरूको भूटो शिक्षाको पर्दाफास गरिन्छ । तिनीहरूले बौरिउठाइ भइसक्यो भन्ने शिक्षा सिकाए । हुन सक्छ, तिनीहरूले भन्न खोजेको तत्पार्य यो थियोः मुक्ति पाएको मानिस ख्रीष्ट येशूसित जीवनको नयाँपनामा उठाइन्छ । अनि विश्वासीले आशा गर्न सक्ने एकमात्र बौरिउठाइ यही रहेछ अरे । अर्को शब्दमा भन्न हो भने, तिनीहरूले बौरिउठाइमा आध्यात्मिक अर्थ लगाए र मृत-शरीर साँच्चै

चिहानबाट बौरिउठ्ने विचारको खिल्ली उड़ाए। पावलको विचारमा, योचाहिँ इसाई-धर्मको सत्यतामाथि गम्भीर हमला थियो।

यस सम्बन्धमा श्री ह्यामिल्टन स्मिथले यसो भनेका छन्:

‘बौरिउठाइ भइसकेको शिक्षाको नतिजा के हुनेछ ? पवित्र जनहरूले यस पृथ्वीमा आफ्नो अन्तिम चरमसीमामा आइपुगेको ठान्छन्। अनि मण्डली प्रभुको दोस्रो आगमनको बाटो हेर्न छोड्छ, आफ्नो स्वर्गको आशाको सम्बन्धमा निशानादेखि चुक्छ र यस संसारमा परदेशी र प्रवासी हुने आफ्नो पद ओगट्न छोड्छ। मण्डलीले आफ्नो स्वर्गीय गुण र स्वाद गुमायो भने, यो संसार त्यसले आफ्नो घर सम्भन्ध र संसारको प्रणालीमा सक्रिय रूपले सहभागी भई संसारको विकास र शासन-प्रशासनमा आफ्नो ठाउँ ओगटिहाल्छ।’ 21)

कतिजनाको विश्वास उल्टाएर यी मानिसहरूको कुनामको दर्ता परमेश्वरको अनन्त पुस्तकमा भएछ। हाम्रो नामको दर्ताचाहिँ यसरी कहिल्यै त्यस पुस्तकमा नभएको होस् !

२ तिमोथी २:१९: हुमेनियस र फिलेटस अनि तिनीहरूको भूटो शिक्षामाथि आफ्नो विचार पुन्यापेछि पावललाई फेरि पनि महसुस भयो, कि मण्डलीका निम्ति अँध्यारा-अँध्यारा दिनहरू आइरहेका छन्। किनभने नयाँ जन्म नपाएका मानिसहरू स्थानीय मण्डलीमा सदस्य-सदस्याको रूपमा ग्रहण गरिएका छन्। आत्मिक जीवनको ज्वार निक्कै सेलाएर भाटा पो भएछ। यसैले साँचो इसाईहरू को हुन् र नामधारी इसाईहरू को हुन्, सो चिन्न गाह्ने भएको छ। इसाईधर्म एउटा मिश्रित भीड भएछ। अनि यसको अन्चोलताको नतिजा कति विनाशकारी हुन्छ ! !

यस प्रकारले बिग्रिएको परिस्थितिमा पावलको सान्त्वनाको कारण के हो त ? हो, ‘परमेश्वरको जग दृढतापूर्वक खडा रहन्छ।’ तिनलाई सान्त्वना यहाँबाट आउँछ। परमेश्वरले स्थापित गर्नुभएको जुनसुकै कुरा सुदृढ र स्थिर रहिरहन्छ, र तथाकथित मण्डलीको ढलपल जेजस्तो भए पनि त्यसको नराम्रो असर यसमा लाग्दैन-लाग्दैन।

परमेश्वरको जगको विषयमा विभिन्न मानिसहरूले विभिन्न अर्थहरू लगाएका छन् । कतिजनाको विचारमा, परमेश्वरको दृढ़ जग उहाँको साँचो मण्डली हो । अरूले परमेश्वरको प्रतिज्ञामा, ख्रीष्टीय विश्वासमा वा चुनाउको शिक्षामा त्यो दृढ़ जग देख्छन् । तर कुरा स्पष्ट छः प्रभुले जे गर्नुहुन्छ, त्यो सबै परमेश्वरको सुदृढ़ जग ठहरिन्छ । किनभने जब उहाँले आफ्नो वचनलाई निस्की भन्ने हुकुम गर्नुहुन्छ, तब कसैले पनि त्यो रोक्न वा त्यसलाई बाधा दिन सक्दैन । यस विषयमा श्री ह्यामिल्टन स्मिथले यस्तो भनेका छन्ः

‘परमेश्वरले बसाल्नुभएको जग मानिसको असफलताले न हटाउन सक्छ, न परमेश्वरले शुरु गर्नुभएको काममा बाधा पार्न सक्छ । यो सुनिश्चित छः उहाँ आफूले शुरु गर्नुभएको काम सिद्धचाउनुहुनेछ । ... प्रभुका हुनेहरू भीड़मा लुकिए ता पनि आखिरमा हराउन सक्नेछैनन्, र लुक्नेछैनन् ।’ 22)

परमेश्वरको यस जगमा एउटा दुईतर्फी मोहरछाप लगाइएको रहेछ । त्यसको एक पट्टि परमेश्वरतर्फ र त्यसको अर्को पट्टि मानिसतर्फ छ । परमेश्वरपट्टिको भाग यस प्रकारको छः ‘प्रभुले आफ्नाहरूलाई चिन्नुहुन्छ ।’ उहाँले उनीहरूलाई कुन प्रकारले चिन्नुहुन्छ ? उहाँले उनीहरूको चिनाजान गर्नुको साथै उनीहरूको अनुमोदन र कदर पनि गर्नुहुन्छ । श्री आर. सी. एच. लेन्कीको शब्दमा भन्नु हो भने,

‘उहाँले उनीहरूलाई उपयुक्त र वास्तविक प्रेमले प्रेम गरेर उनीहरूलाई चिन्नुहुन्छ ।’ 23)

अनि यस मोहर-छापको अर्को पट्टि पनि छ, जुनचाहिँ मानिसतर्फ छः ख्रीष्टको 24) नाम लिने हरेक जनचाहिँ अधर्मबाट अलग बस्नुपर्छ । ‘ख्रीष्टको चेला हुँ’ भन्ने हरेक व्यक्ति पवित्रता र भक्तिको जीवन जिएर आफ्नो अङ्गीकारको योग्य जीवन जिउनुपर्छ; तब उसको अङ्गीकार सत्य ठहरिन्छ । साँचो ख्रीष्ट-विश्वासीले कुनै अधर्मसित कुनै सरोकार राख्दैन, अँ, सरोकार राख्नुहुँदैन ।

मोहर-छापचाहिँ स्वामित्वको चिन्ह हो, साथै एउटा प्रतीक पनि हो, जुन प्रतीकचाहिँ बैना र धरोटको काम गर्छ। परमेश्वरको जगमाथि लगाइएको मोहर-छापले साँचो विश्वासीहरू परमेश्वरको सम्पत्ति भएका छन् र उनीहरूमाथि उहाँको स्वामित्व रहिरहन्छ भन्ने सङ्केत गर्छ; साथै त्यसले जमानतको पनि काम गर्छ, कि प्रभुकहाँ फर्केका सबैजनाले अधर्मबाट अलग बसेर नै आफ्नो नयाँ जीवनको वास्तविकता प्रमाणित गर्छन् र प्रमाणित गर्नुपर्छ।

२ तिमोथी २:२०: पावलको शब्द-चित्रमा त्यस ठूलो घरले सामान्य हिसाबले इसाईधर्मलाई सङ्केत गरेको छ। किनभने यस दृष्टान्तको फराकिलो अर्थमा इसाईधर्मभित्र साँचो विश्वासीहरू र नामधारी इसाईहरू हुन्छन्; हो, त्यसमा नयाँ जन्म पाएकाहरू र ख्रीष्टचान भनाउँदाहरू पनि हुन्छन्।

यसो हो भने, सुन र चाँदीका भाँडाहरूचाहिँ साँचो विश्वासीहरू हुन्। अनि काठ र माटोका भाँडाहरूचाहिँ साधारण अर्थमा विश्वास नगर्ने मानिसहरू होइनन्, तर खास गरी हुमेनियस र फिलेटसजस्तै कुकर्माहरू र भूटा शिक्षाहरू प्रचार गर्नेहरू हुन् (२:१७)।

यी भाँडाहरूको विषयमा केही कुराहरू याद गर्नु उचित छ। एक, यी भाँडाहरू विभिन्न तत्वले बनेका हुन्। दुई, यी भाँडाहरूको प्रयोग विभिन्न काममा आउँछ। अनि तीन, यी भाँडाहरूको अन्तमा पनि भिन्नता छ। काठ र माटोका भाँडाहरू केही समयपछि फ्याँकिन्छन्, तर सुन र चाँदीका भाँडाहरू मूल्यवान् ठानेर राखिन्छन्।

‘कति आदरका निम्ति र कति अनादरका निम्ति’ भन्ने वाक्यको अर्थ विभिन्न प्रकारले गरिएको छ। कतिजनाको सुभाउ छ, कि अनादरको अर्थचाहिँ कम्ती आदरको योग्य हो। यसो हो भने, सबै भाँडाहरूको सन्दर्भ साँचो विश्वासीहरू हुन्, जसमध्ये कतिजनाको प्रयोग उच्च स्तरीय कामहरूमा आउँछ, र अरूचाहिँ तुच्छ कामहरूको प्रयोगमा आउँछन्। तर अरूको राय यस प्रकारको छ: पावल र तिमोथीचाहिँ आदरका भाँडाहरू हुन्, तर हुमेनियस र फिलेटसचाहिँ अनादरका भाँडाहरू हुन्छन्।

२ तिमोथी २:२१: यस खण्डको व्याख्या निम्न वाक्यको अर्थमा भर पर्छ: 'यसकारण मानिसले आफूलाई यिनीहरूबाट शुद्ध पार्छ भने ...।' यस्ताहरूबाट आफूलाई शुद्ध पार्नुको अर्थ काठ र माटोका भाँडाहरूबाट अलग रहनु हो कि? अथवा के यसको सन्दर्भ ती भूटा शिक्षाहरू हुन्, जसको चर्चा अघि यस अध्यायमा गरिएको थियो? अथवा के दुष्ट मानिसहरू यसको सामान्य सन्दर्भ मान्नुपर्ने हो कि?

सबैभन्दा सन्दर्भबद्ध सरल अर्थ त्यस बेलामा निस्कन्छ, जब यिनीहरू भन्ने शब्दको अर्थ अनादरका भाँडाहरू हुन्छ। तिमोथीले आफूलाई दुष्ट मानिसहरूबाट अलग राख्नुपर्छ, विशेष गरी हुमेनियस र फिलेटसजस्ता भूटा शिक्षकहरूबाट, जसका नामहरू पावलले अघि लिए।

तिमोथीले मण्डलीलाई छोड्नुपर्दैन। उनले इसाईमत पनि छाड्नुहुँदैन। किनकि इसाईमतमा सबै ख्रीष्ट-विश्वासीहरू पर्न जान्छन्; नत्र ता उनले आफ्नो इसाई अङ्गीकार समेत त्याग्नुपर्नेथियो। होइन, उनी कुकर्माहरूबाट अलग बस्नुपर्छ र आफूमा दुष्ट शिक्षाको कुनै कलङ्क लाग्नुदेखि जोगिनुपर्छ। यहाँको सवाल यही हो।

खराब सङ्गतबाट अलग बस्ने मानिस आदरको भाँडा हुनेछ। परमेश्वरले आफ्नो पवित्र सेवामा केवल शुद्ध भाँडाहरू प्रयोग गर्नुहुन्छ। 'तिमीहरू जो परमप्रभुका भाँडाकुँडाहरू बोक्छौ, शुद्ध होओ!' (यशैया ५२:११)। यस्तो मानिस पवित्र पारिएको भाँडा हुनेछ अर्थात् यो मानिस जुनसुकै दुष्ट कुराबाट अलग, परमेश्वरको सेवाको निम्ति अलग रहन्छ। 'मालिकको काममा आउने' योग्यताचाहिँ प्रभुलाई प्रेम गर्ने सबैजनाका निम्ति खूबै चाहना गर्न लायकको हुन्छ। अन्तमा, यस्तो मानिस हरेक असल कामको निम्ति तयार पारिएको हुन्छ। उसका मालिकको इच्छा र आदेश जेजस्तो हुन्छ, त्यहीअनुसार ऊ हर समयमा हर उपयोगी कामको निम्ति तयार रहन्छ।

२ तिमोथी २:२२: कुकर्माहरूबाट अलग रहनुको साथै तिमोथीले आफूलाई शरीरका अभिलाषाहरूबाट पनि अलग राख्नुपर्छ। जवानीका अभिलाषाहरूचाहिँ शारीरिक अभिलाषाहरू हुन्छन्, जसमा रुपियाँपैसाको

प्रेम, प्रसिद्ध र लोकप्रिय हुने इच्छा अनि मनोरञ्जन र मोजमज्जा आदि सुखहरूका चाहनाहरू पनि पर्छन्; तिनमा स्वेच्छाचारिता, अधीरता, घमण्ड र चञ्चलता र अगम्भीरता पनि समावेश हुन्छन् होला। हामीले अघि भनिसकेका छौं: त्यस बेलामा तिमोथीको उमेर तीस-पैंतीस वर्षको थियो होला। यसकारण हामीले जवानीका अभिलाषाहरूको अर्थ किशोर-अवस्थाको निम्ति जवान-जवानीहरूलाई हुने स्वाभाविक चाहनाहरूमा सीमित राख्नुहुँदैन, तर जवानीका अभिलाषाहरूचाहिँ प्रभुका यी जवान सेवकलाई लाग्न सक्ने सबै अपवित्र र अशुद्ध चाहनाहरू हुन्, जसले उनलाई पवित्रता र धार्मिकताको मार्गमा बाधा पार्छन् वा त्यसबाट उनको ध्यान भङ्ग गर्न खोज्छन्।

तिमोथी बेठिक कुराहरूबाट भाग्न सक्नुपर्छ। तर उनी सठीक कुराहरूको पछि लाग्न पनि सक्नुपर्छ। उनी नकारात्मक कुरादेखि भाग्नु-पर्छ र सकारात्मक कुराहरूको पछि लाग्नुपर्छ।

उनी धार्मिकताको पछि लाग्नुपर्छ। मुक्ति पाएका-नपाएका छरछिमेकीहरूसित उनको व्यवहार सधैं इमानदारी, न्याय र निष्कपटको व्यवहार हुनुपर्छ। उनलाई यसैबाट चिन्न सक्नुपर्छ।

उनी विश्वासको पछि लाग्नुपर्छ। विश्वास भन्नाले हामीले यहाँ विश्वासयोग्यता बुझ्नुपर्छ। उनी बिलकुल सच्चा र निष्ठावान् हुनुपर्छ – त्यही मानिसजस्तो, जसले सदैव प्रभुमा निर्भर गर्छ। श्री डी. एडमण्ड हीबर्टले यसको विषयमा निम्न परिभाषा दिएका छन्:

‘उनी परमेश्वरमाथिको भरोसामा इमानदार र सक्रिय हुनुपर्छ।’ 25)

उनी प्रेमको पछि लाग्नुपर्छ। प्रेमको अर्थ हामीले परमेश्वरप्रतिको प्रेममा सीमित राख्नुहुँदैन। उनले विश्वासमा आफ्ना दाजुभाइ-दिदी-बहिनीहरूलाई पनि प्रेम गर्नुपर्छ; उनले संसारका हराएका मानिसहरूलाई पनि प्रेम गर्नुपर्छ। प्रेम गर्ने मानिसले सधैं अरू मानिसहरूको चिन्ता र वास्ता गर्छ। प्रेम निःस्वार्थी हुन्छ। प्रेमको मौलिक सद्गुण यो हो।

उनी शान्तिको पछि लाग्नुपर्छ। शान्तिको अर्थ मेलमिलाप हो, अँ, आपसमा मिलजुल राख्ने सङ्गति हो।

शुद्ध हृदयबाट प्रभुलाई पुकार्नेहरूको साथमा उनी यी सद्गुणहरूको पछि लाग्नुपर्छ । २ तिमोथी २:२१ पदमा तिमोथीलाई 'आफूलाई दुष्ट मानिसहरूबाट अलग राख्ने' चेताउनी दिइयो । ठीक त्यस्तै, प्रभुको सामु आफ्नो शुद्धता कायम राख्ने ख्रीष्ट-विश्वासीहरूको सङ्गति खोज्न उनलाई यहाँ अर्ती दिइएको छ । उनी एकलैले ख्रीष्टीय जीवनका यी सद्गुणहरू पछ्याउनुपर्दैन । तर ख्रीष्टको देहमा उनले त्यसको अङ्गको रूपमा आफ्नो ठाउँ ओगट्नुपर्छ, अनि आफ्ना सङ्गी-अङ्गहरूसँग मिलेर काम गर्नुपर्छ र ख्रीष्टको मण्डलीको उन्नति खोज्नुपर्छ ।

२ तिमोथी २:२३: ख्रीष्टका निम्ति गरिने सेवकाइमा तिमोथीले मूर्ख र बेसमझका वादविवादहरूको सामना गर्नुपर्छ । यस्ता बित्था सवालहरू अनजान र अशिक्षित मानिसहरूको मनबाट उब्जन्छन् । यी तर्कवितर्क-हरूले कसैलाई कुनै फाइया गर्दैनन् । यसकारण यस्ता तर्कवितर्कहरू इन्कार गर्नुपर्छ; किनभने तीबाट भगडाहरू मात्र मच्चिन्छन् । निस्सन्देह यी सवालहरूको सरोकार ख्रीष्टीय विश्वासका आधारभूत सत्यताहरूसँग होइन, तर यी मूर्ख सवालहरू यसको सरोकार हो, जसको ध्यान राख्ने मानिसले केवल आफ्नो समय बर्बाद गर्छ । यी सवाफहरूले भद्रगोल र तर्कवितर्कहरू सृजना गर्छन् ।

२ तिमोथी २:२४: 'तर प्रभुको दासले भगडा गर्नुहुँदैन ।' प्रभुको दास भन्ने उपाधि कति सुहाउँदो शब्द हो, विशेष गरी यस पदमा, जहाँ तिमोथीलाई कोमलता र सहनशीलता धारण गर्ने प्रोत्साहन दिइन्छ ।

प्रभुको दासले सत्यताको पक्ष लिनुपर्छ र त्यसको पक्षमा बोल्नुपर्छ । तर उनी भगडालु र विवादी हुनुहुँदैन । तर उनी सबैजनाप्रति कोमल हुनुपर्छ । उनले आफ्नो तर्क जित्नु होइन, तर मानिसहरूसित वार्तालाप गर्ने एकमात्र कारण तिनीहरूलाई शिक्षा दिनु हो । यस सम्बन्धमा उनी सहनशील हुनुपर्छ; किनभने कति मानिसहरू विस्तारै मात्र कुरा बुझ्छन् । अनि परमेश्वरको वचनको सत्यता स्वीकार नगर्नेहरू पनि हुन्छन्; तिनीहरूप्रति उनको व्यवहार पनि धैर्यवान् हुनुपर्छ ।

२ तिमोथी २:२५: प्रभुको दासले नम्र र विनीत भई विरोधको सामना गर्नुपर्छ। परमेश्वरको वचनको सामु भुक्न नचाहने मानिसले आफ्नो आत्माको अनन्त हानि गर्छ। सम्भव भए यस्ता मानिसहरूलाई सिकाउनुपर्छ र सुधारनुपर्छ। तिनीहरू आफ्नो अज्ञानताको विषयमा किन अनजान रहिरहने? अँ, आफ्नो विचार-धारणा पवित्र शास्त्र बाइबलको शिक्षाअनुसारको हो भन्ने भूलमा कति परिरहने?

हुन सक्छ, परमेश्वरले तिनीहरूलाई सत्यता मात्रका निम्ति पश्चात्ताप गर्ने मौका दिनुहुन्छ कि? के परमेश्वर यी मानिसहरूलाई पश्चात्ताप गर्ने मौका दिन हिचकिचाउनुहुन्छ? के तपाईंलाई यस्तो लाग्छ? तब तपाईंले फेरि एकपल्ट विचार गर्नुपर्छ। किनकि यहाँ कुरा अर्को छ। परमेश्वर तिनीहरूलाई क्षमा गर्न सधैं इच्छुक हुनुहुन्छ र तिनीहरू फर्केर आऊन् भनेर तिनीहरूका निम्ति पर्खनुभएको कुरा सत्य हो। तिनीहरू कहिले पश्चात्तापी भई उहाँकहाँ फर्केर आऊन्, र आफ्नो पाप स्वीकार गरून्? परमेश्वर कसैबाट पश्चात्ताप गर्ने मौका रोकिराख्नुहुन्न। होइन नि; तर प्रायः मानिसहरू आफ्नो गल्ती मात्र तयार छैनन्। मानिसहरूको भूल यसैमा छ।

२ तिमोथी २:२६: प्रभुको दासले भूलमा परेका मानिसहरूसित यस प्रकारले व्यवहार गर्नुपर्छ, कि तिनीहरू होशमा आऊन्, र शैतानको पासोबाट उम्कन पाऊन्। किनकि तिनीहरू शैतानको इच्छा पूरा गर्नका निम्ति त्यसका कैदी भएका छन् – मोहको जालमा फसेजस्तै, नराम्रो लठमा परेजस्तै।

ख) २ तिमोथी ३:१-१३: भावी धर्मपतनको विषयमा जानकारी

२ तिमोथी ३:१: अबचाहिँ प्रेरित पावलले तिमोथीलाई प्रभुको दोस्तो आगमनको अधिको समयमा संसारमा भइरहने परिस्थितिहरूको वर्णन गर्छन्। धेरैजनाले महसुस गरेका छन्, कि रोमीको पुस्तकको एक

अध्यायमा अन्यजातिका भक्तिहीन मानिसहरूका पापहरूको विषयमा जुन सूचि प्रस्तुत गरिएको छ, त्यस सूचिसँग यहाँ यस खण्डमा दिइएका पापहरूको सूचि निकै मिल्न खोज्छ । तब छक्क पर्नुहोस् ! किनभने अन्यजातिका मानिसहरूको कोर्काली अवस्था र असभ्यतामा जुन पाप र अधर्महरूले तिनीहरूलाई चिनाइदिन्छन्, ती पाप र अधर्महरूले अन्तिम दिनमा ख्रीष्ट-विश्वासी भनाउँदाहरूलाई चिनाइदिनेछन् । यो कति गम्भीर कुरा हो !!

अन्तिम दिनहरू भन्नाले प्रेरितहरूको जमानादेखि ख्रीष्ट येशूले आफ्नो राज्य स्थापित गर्नुहुने उहाँको दोस्रो आगमनसम्मको समय बुझ्नुपर्छ ।

२ तिमोथी ३:२: हामीले यस खण्डका पदहरूको अध्ययन गर्दाखेरि अन्तिम दिनका मानिसहरू आफूलाई प्रेम गर्ने, रुपियाँपैसाको प्रेम गर्ने, असललाई प्रेम नगर्ने, परमेश्वरलाई भन्दा मोजमज्जालाई प्रेम गर्ने हुनेछन् भन्ने कुरा हाम्रो ध्यानमा नपर्नु होइन । किनभने यो प्रेम गर्ने शब्द यहाँ घरिघरि कुनै न कुनै प्रकारले प्रयोग गरिएको छ ।

२ तिमोथी ३:२-५: यी पदहरूमा अन्तिम दिनका मानिसहरूका उन्नाइस किसिमका अवगुणहरू प्रस्तुत गरिएका छन् । हामी यी अवगुणहरूको सूचि दिएर समानार्थका शब्दहरूद्वारा यी अवगुणहरूको अर्थ स्पष्ट पार्न खोज्छौं, जस्तै:

- क) आफूलाई मात्र प्रेम गर्नेहरूचाहिँ स्वार्थी, स्वकेन्द्रित भएका अहमबाजहरू हुन् ।
- ख) रुपियाँपैसाको लोभी: भिङ्गाको बोसो काट्ने लोभी, अर्थ-पिचासे, धनलोलुप ।
- ग) सेखीबाज: आडम्बरी, आत्मश्लाघी, बढाइचढाइको कुरा गर्ने, फुटानी गर्नेहरू ।
- घ) घमण्डी: अहङ्कारी, अरूलाई मानिस नगन्ने, अभिमानी, दम्भी, धाकी, दबाहा ।

- ड) निन्दा गर्नेहरू: कुवाच्य, अपशब्द, ईश्वर-निन्दा, गाली, दुर्गन्धी शब्द, घृणा, अवहेलना, मानहानि गर्ने र अरूलाई तल भाग्ने शब्द आदि नराम्रो कुरा बोल्नेहरू ।
- च) बुबाआमाको आज्ञापालन नगर्नेहरू: अटेरी, बागी, हठी, छाड़ा र कर्तव्यच्युत भएकाहरू ।
- छ) कृतघ्न: अधन्यवादी, अपकारी, बैगुनी ।
- ज) अपवित्र: भक्तिहीन, अधर्मी, अशुद्ध, अनादरकारी, अँ, पवित्र, शुद्ध, पुनीत भएको केही पनि नमान्नेहरू ।
- झ) स्वाभाविक मायारहित: कठोर, चिसो हृदय भएका, दयामाया केही नभएका, सहानुभूति, संवेदना, हमदर्द केही नभएका, हृदयहीन हुनेहरू ।
- ञ) मेल गर्न नचाहने: अमेल, फूट, फाटो, विरोध, दुस्मनी, शत्रुता र भैँभगड़ा मन पराउनेहरू ।
- ट) भूटा दोष लगाउने: बदखाई, अपकीर्ति गर्ने र अफवाह, होहल्ला, उडुवा हल्ला र अन्य भूटो खबर फैलाउनेहरू ।
- ठ) आत्मसंयमी नभएका: रिसाहा, क्रोधी, घिचुवा, लम्पट, कामुक, विलासी, दुराचारी, व्यभिचारी ।
- ड) कठोर: क्रूर, निष्ठूर, निर्दय, जङ्गली, रूखो, विवेकहीन, अनैतिक, पशुभैँ ।
- ढ) असललाई घृणा गर्नेहरू: कसैको भलो भएको देख्न नसक्ने, भलाइको शत्रु, उपकारको बैरी ।
- ण) विश्वासघाती: विश्वासको हत्या गर्ने धोकेबाज, वचनबद्ध नहुने, भूटो व्यवहार गर्ने, कपटी, बेइमान, निष्ठाहीन ।
- त) जिद्दीवाल: दुःसाहसी, दुराग्रही, स्वेच्छाचारी, स्वच्छन्द, ढिपीवाल, हड़बड़ गर्ने जल्दीबाज, विचारशील नभएका ।

- थ) घमण्डले फुलिएकाहरूः रवाफी, स्वाङ्गी, मिथ्यागर्वी, फोस्रो धाक पिट्नेहरू ।
- द) परमेश्वरलाई भन्दा मोजमज्जालाई प्रेम गर्नेहरूः परमेश्वरलाई प्रेम गर्नुको सट्टामा बरु मोजमज्जा, मनोरञ्जन र ज्ञानेन्द्रिय ग्राह्य अन्य सुखहरूलाई प्रेम गर्नेहरू ।
- ध) भक्तिको भेष त धारण गर्ने, तर त्यसको शक्ति इन्कार गर्नेहरूः बाहिरबाट हेर्दा यी मानिसहरूले एउटा धार्मिक भेष धारण गरेका छन् । तिनीहरूले 'हामी ख्रीष्टचान हौं' भन्छन्, तर तिनीहरूका कामहरूले यो अङ्गीकार भूटो साबित गर्छन् । तिनीहरूको भक्तिहीन व्यवहारले तिनीहरूको जीवन भूटा रहेछ भनी बताउँछ । तिनीहरूको जीवनमा परमेश्वरको शक्ति रहेको कुनै प्रमाण छैन । कुनै समयमा तिनीहरूको जीवनमा सुधार आएको थियो होला, तर तिनीहरूको नयाँ जन्म कहिल्यै भएको छैन ।

श्री आर. एफ. वेइमूटले यो पद यसो अनुवाद गरेका छन्ः 'तिनीहरू भक्तिको बहाना त गर्छन्, तर भक्तिको शक्ति छोडिदिएका छन् ।' अनि श्री जेम्स मोफाटले यो पद यसरी अनुवाद गरेका छन्ः 'धर्मको भेष कायम राखेर तिनीहरूले त्यसको शक्तिसित कुनै सरोकार राख्दैनन् ।' अनि श्री फिलिप्सको अनुवाद पनि सुनौं, जसले यो पद यसरी अनुवाद गरेका छन्ः 'यी धर्मको मखुण्डो ओढ्नेहरूको व्यवहारले न त्यसको मान्यता दिन्छ, न ता तिनीहरूलाई मान्यता दिन सक्छ ।' यी मानिसहरू धार्मिक हुन खोज्छन्, साथै आफ्ना पापहरूमा लिप्त हुन पनि चाहन्छन् । (यहाँको कुरा प्रकाश ३:१४-२२ पदको खण्डसित तुलना गर्नुहोस्!) । श्री डी. एडमण्ड हीबर्टले चेताउनी दिएर यसो लेखेका छन्ः

'पतित इसाई जगत्ले इसाईमतको नाममा नयाँ अन्यजातित्वमाथि एउटा धार्मिक मखुण्डो ओढेको छ; पतित इसाई जगत्को कत्रो डरलाग्दो, विचित्र चित्रण यो हो ? !' 26)

तिमोथीलाई 'यस्ताहरूबाट पर बस' भन्ने आदेश दिइएको छ । यिनीहरूचाहिँ दुई अध्यायमा बयान गरिएका अनादरका भाँडाहरू हुन्, जसबाट उनले आफूलाई शुद्ध पार्नु अर्थात् अलग राख्नुपर्छ ।

२ तिमोथी ३:६: अन्तिम दिनहरूमा जिउने भ्रष्ट मानिसहरूको कुरा गर्दै पावलले अब भूटा पन्थहरूका अगुवा र शिक्षकहरूमाथि हाम्रो ध्यान कन्द्रित पार्छन् । यहाँ यी मानिसहरूका चरित्र र यिनीहरूले अपनाएका प्रणालीहरूको विस्तृत बयान गरिएको कुरा हामी ठ्याक्क वर्तमान समयका विभिन्न धर्मपन्थहरूका सदस्य-सदस्याहरूमा पूरा भएको देख्छौं ।

पहिले हामी यिनीहरूको विषयमा के पढ्छौं त ? यिनीहरू घरघरभित्र चाल मारेर पस्छन्, घुस्छन् । हामीलाई यहाँबाट सर्पको चाल याद आउँछ; यो संयोगको कुरा होइन । यदि यी मानिसहरूले आफ्नो वास्तविक रूप प्रकट गरेका भए कसैले पनि यिनीहरूलाई आफ्नो घरमा स्वागत गर्नेथिएन होला । तर यिनीहरूले कुशाग्रबुद्धि र खूब चलाकीका तरिकाहरू अपनाउँछन्, र परमेश्वर, पवित्र बाइबल र येशूको विषयमा कुरा गर्छन्; यद्यपि यिनीहरूले यी विषयहरूमा पवित्र धर्मशास्त्रको कुरा विश्वासै गर्दैनन् ।

'जसले पापहरूले दबिएका र नाना प्रकारका अभिलाषाहरूद्वारा चलाइएका मूर्ख स्त्रीहरूलाई आफ्नो वशमा पार्छन्।' यी भूटा धर्मपन्थहरूको चिनारी यही हो । घरको बुबा घरमा नभएको, तर काममा गएको बेलामा तिनीहरू घर-घरमा आउँदा रहेछन् । यहाँ इतिहास दोहोरिन्छ । अदनको बगैंचामा शैतान हक्काहाँ गयो, र त्यसले तिनलाई धोकामा पास्‍यो । हक्का आफ्नो पतिको अधिकार नाघेर निर्णय आफैले गरिहालिन्, जब निर्णय गर्ने अधिकार आदमको थियो । शैतानको दाउपेच बदली भएको छैन । त्यो अभै पनि स्त्रीजातिकहाँ जान्छ, र आफ्ना भूटा शिक्षाहरूद्वारा त्यसले तिनीहरूलाई वशमा पार्छ र कैदी तुल्याउँछ । यी स्त्रीहरू कुन हिसाबले मूर्ख छन् त ? यी स्त्रीहरू कमजोर र चञ्चल हुन्छन् । यिनीहरूको मस्तिष्कमा यिनीहरूको कमजोरी नहोला, तर पक्का पनि यिनीहरूमा कुनै चरित्रबल नै छैन ।

यी स्त्रीहरू पापहरूले दबिएका र नाना प्रकारका अभिलाषाहरूद्वारा चलाइएका स्त्रीहरू हुन्। पहिले के बुझिन्छ भने, यी स्त्रीहरू पापको बोभले दबिएका हुन्छन्, अनि यिनीहरूले आफ्नो आत्मिक आवश्यकता महसुस गर्छन्। अनि यस्तो आपत्कालीन घडीमा भूटा पन्थीहरू यिनीहरूकहाँ आइपुग्छन्-आइपुग्छन्। परमेश्वरको वचनको सत्यता जात्रे-हरूको जोश खोइ, कहाँ छ? उनीहरू यी चिन्ताग्रस्त आत्माहरूकहाँ किन पुग्दैनन्? यो कति दुःखलाग्दो कुरा हो।

दोस्रो कुरा: यी स्त्रीहरू नाना प्रकारका अभिलाषाहरूद्वारा चलाइएका स्त्रीहरू हुन्। श्री आर. एफ. वेइमूटले यो वाक्य 'मनको अभिलाषाको एक लहरदेखि अर्को लहरमाथि चढ्ने तरङ्गीहरू' भनेर अनुवाद गरेका छन्। अनि श्री जेम्स मोफाटले यी स्त्रीहरूको परिभाषा यस प्रकारले गरेका छन्: 'आवेगमा चल्ने चञ्चल, तरङ्गी प्राणीहरू।' यहाँ भन्न खोजिएको तत्पार्य के हो भने, यी स्त्रीहरू आफ्नो पापको बोभले दबिएका हुनाले आफ्नो यो बोभ बिसाउन खोज्छन्; आफ्नो राहतको यस खोजीमा यिनीहरू शिक्षाको हरेक बतासको तरङ्गमा चढ्ने, साथै शैक्षिक वा धार्मिक हरेक नौलोपनामा डुबुल्की मार्न तयार छन्।

२ तिमोथी ३:७: 'जुन स्त्रीहरूले सिक्न त सधैं सिक्छन्, तर कहिल्यै सत्यताको ज्ञानमा आइपुग्ने सक्दैनन्।' यसो भन्नुको तत्पार्य यी स्त्रीहरूले प्रभु येशू र परमेश्वरको वचनको विषयमा आफ्नो ज्ञान बढाउने होइन। तर यिनीहरू आफ्नो खोजमा एउटा पन्थदेखि अर्को पन्थमा चहाउँछन्, तर कहिल्यै सत्यताको ज्ञानमा आइपुग्ने सक्दैनन्। प्रभु येशू वास्तवमा त्यो सत्यता हुनुहुन्छ। अनि यी स्त्रीहरू कहिलेकाहीं उहाँको सम्पर्कमा आएजस्तो देखिन्छ, तर त्यसपछि यिनीहरूका आत्माको शत्रुले यिनी-हरूलाई फेरि पनि कैद गरेर लैजान्छ; यसैले यिनीहरूले मुक्तिदाता प्रभुमा मात्र पाउने विश्राम कहिल्यै अनुभव गर्न पाउँदैनन्।

यस ठाउँमा यो कुरा याद गर्नु उचित छ: विभिन्न पन्थहरूका सदस्य-सदस्याहरूले बराबरी भन्ने गर्छन्: 'म फलानाको सिद्धान्त सिक्दैछु', र सिक्किरहेको सिद्धान्तको नाम पनि पेश गर्छन्। तर 'ख्रीष्ट येशूमाथि

राखेको विश्वासद्वारा मैले मुक्ति पाएँ भनेर तिनीहरूले कहिल्यै निश्चयतापूर्वक भन्न सक्दैनन् ।

यस पदले हामीलाई निम्न कुरा विचार गर्ने बाध्यतामा पार्छः वर्तमान समयमा मानिसले कुनचाहिँ क्षेत्रमा आफ्नो ज्ञान बढाएको छैन, मलाई भन्नुहोस् ! यस कुरामा मानिसको कोशिश नित्य जारी रहन्छ । बाफरे, आधुनिक जीवनमा शिक्षादीक्षामा कम्ती जोड गरिँदैन नि ! तर यसो गरेर पनि मानिसहरू सत्यताको ज्ञानमा आइपुग्दैनन्, कसरी ? के तपाईंले यस सम्बन्धमा मानिसको अगाध असफलता देख्नुभयो ?

२ तिमोथी ३:८: यस पत्रमा मानिसहरूका तीन जोडा प्रस्तुत गरिएका छन्, जस्तै:

क) २ तिमोथी १:१५: फुगेल्लस र हेर्मोगेनस, जो सत्यतादेखि लजाए ।

ख) २ तिमोथी २:१७-१८: हुमेनियस र फिलेटस, जो सत्यतादेखि भड्किए ।

ग) २ तिमोथी ३:८: यात्रेस र याम्ब्रेस, जसले सत्यताको विरोध गरे ।

यस पदमा पावल भूटा पन्थहरूका अगुवा र शिक्षकहरूमा फर्केर आउँछन् । तिनले यिनीहरूलाई यात्रेस र याम्ब्रेससित तुलना गर्छन्, जसले मोशाको विरोध गरेका थिए । यात्रेस र याम्ब्रेस को थिए ? वास्तवमा, तिनीहरूका नामहरू पुरानो नियममा उल्लेख गरिएका छैनन् । तर सर्वमान्य धारणाअनुसार यी दुईजनाचाहिँ मिस्र-देशका जादुगरहरूका मुख्य थिए । फराओले यी दुईजनालाई मोशाका आश्चर्यकर्महरूको नकल गर्न बोलाएका थिए ।

प्रश्न छः पावलले यी दुईजनाका नामहरू कसरी जाने ? यो यहूदीहरूको परम्पराको कुरा हो । निस्सन्देह यी नामहरू यसरी नै चिनिए । नभए पावलको यो जानकारी परमेश्वरको प्रकाशको फल भएको हुनुपर्ला ।

तर यहाँ महत्त्वपूर्ण कुरा के हो त? यी दुईजनाले जादुविद्याद्वारा मोशाका आश्चर्यकर्महरूको नकल गरेर उनको विरोध गरेका थिए। भूटा पन्थकाहरूले ठीक यही गर्छन्। तिनीहरूले परमेश्वरको कामको नकल गरेर नै त्यसको विरोध गर्छन्। तिनीहरूसँग आफ्नै बाइबल छँदैछ। तिनीहरू आफ्नो मुक्तिको बाटो आविष्कार गरेका छन्। छोटकारीमा भन्नु हो भने, ख्रीष्टीय विश्वासमा जे छ, तिनीहरूले त्यस सबैको नकल गरेका छन्। तिनीहरूले परमेश्वरको सत्यताको सस्तो अनुकृति, त्यसको कम मूल्यको नकल निकालेर त्यसको विरोध गरेका छन्, अनि अभ भएन भने तिनीहरूले कहिलेकाहीं जादुविद्यामा सहारा लिन्छन्।

यी मानिसहरूको बुद्धि भ्रष्ट भएको छ। श्री आर्थर वेइले यो वाक्य यस प्रकारले अनुवाद गरेका छन्: 'तिनीहरूको मन गुदीसम्म कुहेको छ।' तिनीहरूको मन बिग्रेको छ, दूषित र भ्रष्ट भएको छ।

ख्रीष्टीय विश्वासको सम्बन्धमा तिनीहरूको जाँच गर्दाखेरि तिनीहरू रद्द भए र जाली, नकली ठहरिए। तिनीहरूको विश्वासको जाँचको एउटै कसी यस प्रकारको छ: 'के येशू ख्रीष्ट परमेश्वर हुनुहुन्छ?' भन्ने एउटै सरल प्रश्न गरे पुग्छ। तिनीहरूमध्ये धेरैजनाले प्रभु येशू परमेश्वरको पुत्र हुनुहुन्छ भन्ने कुरा स्वीकार गरेर आफ्नो भूटो शिक्षा लुकाउनुमा सफल होलान्। किनकि तिनीहरूले प्रभु येशूलाई परमेश्वरको पुत्रको रूपमा स्वीकार गरेको अर्थ अर्को छ। तिनीहरूको विचारमा, जसरी अरू मानिसहरू परमेश्वरका छोराछोरीहरू हुन्छन्, ठीक त्यस्तै प्रभु येशू पनि परमेश्वरका छोरा हुनुहुन्छ रे। तर तिनीहरूलाई 'के येशू ख्रीष्ट परमेश्वर हुनुहुन्छ' भन्ने प्रश्न सोध्नुहोस्! तब तिनीहरूले आफूले विश्वास गरेको खास कुरा प्रकट गर्छन्। येशू ख्रीष्टको परमेश्वरत्व इन्कार गर्नु एउटा कुरा हो, तर तिनीहरूलाई यस प्रकारको जाँच गरे तिनीहरू प्रायः रिसाउँछन्। प्रभु येशू परमेश्वर हुनुहुन्छ भन्ने कुरा इन्कार गर्नेहरूमध्ये Christian Scientists, Spiritualists, Christadelphians, Jehovah's Witnesses and 'The Way' आदि पन्थहरू हुन्।

२ तिमोथी ३:९: यी भूटा शिक्षकहरू अरू बढी अघि बढ्दैनन् भन्ने कुरा पावलले तिमोथीलाई विश्वास दिलाउँछन् । यहाँ हाम्रो समस्या के हो भने, हरेक युगमा भूटा शिक्षकहरू चारैतिर बढिरहेका देखिन्छ, अनि कसैले पनि, अँ, कुनै कुराले पनि तिनीहरूको विस्तार रोक्दैन जस्तै छ ।

यसकारण उक्त वाक्यको सम्भवतः अर्थ यस प्रकारको छ: अन्तमा हरेक भूटो शिक्षा-सिद्धान्तको पर्दाफास हुनेछ । भूटा शिक्षाहरू आउँछन् र एक-एक गर्दै फेरि हराउँदै जान्छन् । भूटा शिक्षाहरूले ठूलो सफलता प्राप्त गरेका र लामो समयसम्म टिकेका देखिन्छ; तर त्यो समय आउँछ, जब यी शिक्षाहरूको दुष्टता र भूटोपन सबैकहाँ प्रकट हुनेछ । भूटा शिक्षाहरूले मानिसहरूलाई बाटोमा अलिकति अघि लगेर छोडिदिन्छन् र कसैमा केही सुधार ल्याउलान्, तर कसैमा नयाँ जन्म पैदा गर्ने सक्दैनन् । यी शिक्षाहरूले मानिसहरूलाई पापको सजाय र पापको शक्तिदेखि छुटकारा दिन सक्दैनन् । यी भूटा शिक्षाहरूले जीवन दिन सक्दैनन् ।

यान्त्रेस र यान्त्रेसले आफ्नो जादुविद्याद्वारा केही हदसम्म मोशाको नकल त गरेका थिए, तर जब मरेकाहरूलाई जीवन दिने चुनौती तिनीहरूमा आयो, तब तिनीहरू बिलकुल शक्तिहीन थिए । ठीक यही ठाउँमा भूटा पन्थहरूको हार हुन्छ ।

२ तिमोथी ३:१०: यी भूटा शिक्षकहरू एक तर्फ राखेर पावलको जीवन र सेवकाइ अर्को तर्फमा छँदैछ । परमेश्वरका यी दासको चरित्र चिनाउने प्रमुख चिनारीहरू के-के हुन्, सो कुरा तिमोथीलाई राम्ररी थाहा थियो; किनकि उनी पावलको घनिष्ठ सम्बन्धमा रहन्थे, र तिनलाई नजिकबाट चिन्थे, अनि तिनको विषयमा गवाही दिन सक्थे: 'यहाँ एकजना मानिस हुनुहुन्छ, जो ख्रीष्ट येशूप्रति र उहाँको वचनप्रति विश्वास-योग्य रहनुभएको छ ।'

पावलको जीवन र सेवकाइका आठ-नौवटा लक्षणहरू यस प्रकारका छन्:

क) प्ररित पावलले सिकाएको शिक्षाचाहिँ परमेश्वरको वचन आधारित थियो, र प्रभु येशू ख्रीष्टलाई सम्मान दिन्थ्यो ।

- ख) पावलको चाल अर्थात् तिनको व्यवहार तिनले प्रचार गरेको सुसमाचारको योग्य थियो ।
- ग) तिनको जीवनको उद्देश्य वा अभिप्रायचाहिँ हरेक नैतिक दुष्टता र भ्रष्टता, साथै हरेक शैक्षिक खराबी र भूटोपनाबाट अलग रहनु थियो ।
- घ) तिनको विश्वासचाहिँ प्रभु येशूमाथि गरिने नित्य भरोसा थियो; अनि तिनी विश्वासयोग्य मानिस थिए । पावल प्रभु येशूमाथि भर पर्ने निष्ठावान् मानिस थिए, जसको इमानदारी र विश्वासयोग्यता प्रशंसनीय हुन्थ्यो । तिमोथीले पावललाई यसरी नै चिन्दथिए ।
- ङ) प्रेरित पावलको सहनशीलताचाहिँ तिनका सताउनेहरूप्रति र तिनका छिद्रान्वेषीहरूप्रति देखा पर्‍थ्यो, साथै तिनले सहेका दुःखकष्टहरूमा प्रकट हुन्थ्यो ।
- च) अब तिनको प्रेमको कुरा आयो: तिनको प्रभु येशूप्रति र अरू मानिसहरूप्रतिको निस्वार्थी सेवामा प्रेम थियो । अरूले तिनलाई प्रेम गर्नु वा नगर्नु, तर तिनले तिनीहरूलाई बढी, अँ, भन् बढी प्रेम गर्ने अठोट गरे ।
- छ) अनि तिनको धीरजचाहिँ ? यो त बोभले लदिएको अवस्थामा वा सङ्कष्टमा परेको बेलामा टिकिरहने स्थिरता, धीरता वा धैर्य हो ।
- २ तिमोथी ३:११: ज) पावलले सहनुपरेका कतिपय सतावटहरू र कष्टहरूको बयान २ कोरिन्थी ११:२३-२८ पदको खण्डमा उल्लेख गरिएको छ । तर तिनले यहाँ आफ्ना ती सतावटहरू र ती कष्टहरूको सम्झना गर्छन्, जुन सतावट र कष्टहरूसित तिमोथी सुपरिचित थिए । तिमोथीको घर लुस्त्रा थियो । यसकारण उनले लुस्त्रा, र त्यसका छिमेकी शहर एन्टिओक र इकोनियममा पावलमाथि आइपरेका सतावटहरूको विषयमा जानेको हुनुपर्छ । प्रेरितको पुस्तकमा यी कष्टहरूको बयान छ, जस्तै: प्रेरित

१३:४५ र ५० पदमा एन्टिओकमा पावलमाथि आइपरेको सतावट, प्रेरित १४:३-६ पदमा इकोनियममा तिनीमाथि आइपरेको सतावट, अनि प्रेरित १४:१९-२० पदमा लुस्त्रामा तिनीमाथि आइपरेको सतावटको बयान छ। आत्माको प्रेरणाले लेखिएका यी वर्णनहरू पढ्नुहोस् !

‘तर ती सबै कुराहरूबाट प्रभुले मलाई छुटकारा दिनुभयो ।’ आनन्दले विभोर भएका पावलले यहाँ स्वीकार गर्छन् । प्रभुले तिनलाई सङ्कष्टबाट बचाउनुभएन, तर उहाँले तिनलाई सङ्कष्टको बीचबाट जानुपरे ता पनि छुटकारा दिनुभयो । हामीले कठिनाइहरूबाट पूरा मुक्त रहने प्रतिज्ञा पाएका छैनौं, तर कठिनाइहरूमा पर्दाखेरि प्रभु हाम्रो साथमा रहनुहुन्छ र हामीलाई कठिनाइहरूबाट भएर जाँदा उता ननिस्केसम्म साथ दिनुहुनेछ ।

२ **तिमोथी ३:१२:** सतावटमा पर्नु निष्ठावान् इसाई जीवनको निर्धारित अंश हो । हरेक जवान ‘तिमोथी’ले यो कुरा याद गर्नुपर्छ; उसका निम्ति यसो गर्नु उचित छ । गहिरो सागरको पानीबाट भएर जानुपर्दा तिमोथीजस्तो मानिस परीक्षामा पर्लान् र ‘मैले कतै प्रभुलाई दुःखित तुल्याएँ कि’, अथवा ‘केही कारणवश प्रभु मसँग नाराज हुनुभएको छ कि’ भन्ने भावना अपनाउलान् । तर यस सम्बन्धमा कुरा अर्को छ । भक्तिको जीवन जिउन चाहनेहरू सबैका निम्ति सतावटमा पर्नु अनिवार्य कुरा हो ।

भक्तजनका निम्ति सतावटमा पर्ने कारण यस प्रकारको छ: भक्तिपूर्ण जीवनले अरूको जीवनमा भएको दुष्टता प्रकट गर्छ, त्यसको भण्डाफोर गर्छ । मानिसहरूलाई यसरी नै तिनीहरूको दोष प्रकट गरिएको मन पर्दैन । यसकारण आफ्नो भक्तिहीनताको विषयमा पछुताउनुको सट्टामा र ख्रीष्ट येशूकहाँ फर्कनुको बदलीमा तिनीहरूले यस व्यक्तिलाई नष्ट गर्न खोज्छन्, जुन व्यक्तिले तिनीहरूलाई तिनीहरूको वास्तविक रूप देखाइदियो । ‘नरहे बाँस, नबजे बाँसुरी’ भनेजस्तो भएछ । तर तिनीहरूको यो व्यवहार विवेकहीन व्यवहार हो; पतित मानिस कहाँसम्म पतित भएको छ, सो कुरा यसबाट बुझिन्छ ।

२ तिमोथी ३:१३: 'दुष्ट मानिसहरू र बहकाउनेहरू भन्-भन् खराब हुँदै जानेछन्।' संसार बिस्तार-बिस्तारै सुध्निन्छ र अन्तमा सबै मानिसहरू प्रभुका फर्कनेछन् भन्ने भ्रममा पावल परेका थिएनन्; यो स्पष्ट छ। दिव्य प्रकाश पाएर तिनले जान्दथिए: होइन, तर दुष्ट मानिसहरू भन्-भन् खराब हुँदै जानेछन्। तिनीहरूले अपनाएका तरिकाहरू भन् धूर्त हुनेछन्, र तिनीहरूका हमलाहरू भन् दुःसाहसी हुनेछन्। तिनीहरूले अरूलाई धोका दिनेछन्, र आफूले पनि धोका खानेछन्। जुन भूटो शिक्षाद्वारा तिनीहरूले आफ्ना श्रोताहरूलाई फसाउन खोजेका छन्, त्यस भूटो शिक्षाको पासोमा तिनीहरू आफैँ पर्नेछन्। लामो समयसम्म आफ्ना भूटहरू बिक्री गर्ने यी पैकारीहरूचाहिँ अन्तमा आफ्नो भूट आफूले विश्वास गर्ने भए।

ग) २ तिमोथी ३:१४-४:८: धर्मपतन हुने समयमा परमेश्वरको जनको स्रोत के हो ?

२ तिमोथी ३:१४: घरिघरि तिमोथीलाई परमेश्वरको वचनका शिक्षाहरूमा दृढतासाथ लागिबस्ने सम्भना दिलाइएको छ। भूटा शिक्षाहरू चारैतिर बढिरहेको समयमा योचाहिँ उनको ठूलो स्रोत हुनेछ। उनले पवित्र धर्मशास्त्र बाइबल जान्नुको साथै परमेश्वरको वचनको आज्ञापालन गर्नुपर्छ। तब भ्रमहरू जति धूर्त किन नहोऊन्, तर ती भ्रमहरूद्वारा उनलाई छल गर्न सकिँदैन।

विश्वासका महान् सत्यताहरू सिक्नुको साथै तिमोथी यी सत्यताहरूको विषयमा व्यक्तिगत रूपले सुनिश्चित भए। 'यस्ता शिक्षाहरू धेरै पुराना, कति थोत्रा र निकम्मा हुन्; यिनमा संस्कृति र बुद्धिको अभाव छ' भन्ने कुरा उनले अवश्य मानिसहरूबाट सुन्नुपर्नेथियो। तर उनले परमेश्वरको सत्यता मानिसहरूका परिकल्पना र अड़कलबाजीहरूसित साट्नुहुँदैनथियो।

प्रेरित पावलले उनलाई अभैँ के सम्झाइदिन्छन् भने, उनले यी तथ्यहरू कसबाट सिके, सो कुरा बिर्सनुहुँदैन, तर सधैं याद गर्नुपर्छ।

किनभने उनले यी कुराहरू पावलबाट सिके, आफ्नी आमाबाट सिके र आफ्नै बज्यैबाट सिके, अनि हुन सक्छ, उनले अरू प्रेरितहरूबाट पनि यी कुराहरू सिके। जे होस्, उनले यस्ता मानिसहरूबाट पवित्र धर्मशास्त्र बाइबलको शिक्षा पाएका थिए, जुन मानिसहरूको जीवनले यिनीहरूको विश्वासको वास्तविकता प्रमाणित गर्थ्यो। उनले भक्त जनहरूबाट सिके, जुन भक्तजनहरू इमानदारपूर्वक परमेश्वरको महिमाको निम्ति जिउँथे।

२ तिमोथी ३:१५: यो पद धेरै प्रभावशाली पद हो। तिमोथीले बालककालदेखि नै बाइबलका पवित्र लेखहरू जान्दथिए। विचार गर्नुहोस् ! यहाँबाट उनकी आमाले उनलाई क-ख-ग सिकाउँदाखेरि पुरानो नियमको धर्मशास्त्रबाट यसो गर्थिन् भन्ने सम्भवना देखिन्छ। बालककालदेखि नै उनी पवित्र आत्माको प्रेरणाले लेखिएका धर्मशास्त्रको असल प्रभावमा परेका थिए। कुनै हालतमा पनि उनले यस परमधन्य ग्रन्थको कुरा भुल्नुहुँदैनथियो; किनभने यही ग्रन्थले उनको जीवन यति असल प्रभाव गरेको र उनलाई परमेश्वरका निम्ति उपयोगी हुने ढाँचामा ढालेको थियो।

पवित्र शास्त्रले मानिसहरूलाई मुक्तिका निम्ति बुद्धिमान् तुल्याउन सक्छ। एक, मानिसहरूले मुक्तिको बाटो पवित्र बाइबलबाट सिक्छन्। अनि दुई, परमेश्वरको वचनले हामीलाई मुक्तिको निश्चयता दिलाउँछ।

मुक्तिचाहिँ खीष्ट येशूमाथि राखिएको विश्वासद्वारा पाइन्छ। यस कुरामा ध्यान दिनु उचित छ। सुकर्महरू गरेर, पानीको बप्तिस्मा, मण्डलीको सदस्यता र दृढकरण लिएर, दस आज्ञाको आज्ञापालन गरेर, स्वर्ण-नियम पूरा गरेर वा अन्य कुनै तरिकाले मुक्ति पाइँदैन। मुक्तिचाहिँ मानिसको कोशिशको फल होइन, पुण्य-फल पनि होइन। तर मुक्ति परमेश्वरको पुत्रमाथि राखिएको विश्वासद्वारा प्राप्त हुन्छ।

२ तिमोथी ३:१६: 'सबै पवित्र शास्त्र' भनेर पावलले निस्सन्देह पुरानो नियमको सम्पूर्ण पुस्तक सङ्केत गर्छन्; तर हुन सक्छ, तिनले नयाँ नियमका ती खण्डहरू यसमा समावेश गरेका छन्, जुन खण्डहरू त्यस बेलासम्म उपलब्ध भइसकेका थिए। १ तिमोथी ५:१८ पदमा तिनले

लूकाको सुसमाचारबाट एउटा पद उद्धृत गरे, जुन पद तिनले पवित्र शास्त्रको रूपमा मान्थे (लूका १०:७) । अनि पत्रुसले पावलका पत्रहरू पवित्र शास्त्रको रूपमा लिए (२ पत्रुस ३:१६) । अनि आज हामी यस पदको अर्थ सम्पूर्ण पवित्र बाइबलमाथि लगाउन सक्छौं ।

यो पदचाहिँ 'पवित्र बाइबल आत्माको प्रेरणाको फल हो' भन्ने विषयमा सबैभन्दा महत्त्वपूर्ण बाइबलका पदहरूमध्ये एक हो । पवित्र शास्त्र परमेश्वरको श्वास-फुकाइको ²⁷⁾ फल हो । परमेश्वरले अद्भुत रीतिले आफ्नो वचन ती मानिसहरूलाई सञ्चार गर्नुभयो, जसले उहाँको वचन उहाँले तिनीहरूलाई भन्नभएको जस्तोको त्यस्तै लेखे, यस हेतुले कि आजको दिनसम्म उहाँको वचनको स्थायी संरक्षण भइरहोस् । यी मानिसहरूले जे लेखे, त्यो परमेश्वरको आत्मा-प्रेरित उहाँको अचुक वचन थियो । लेखकहरूका शैलीहरू भिन्न-भिन्न थिए, तर तिनीहरूले लेखेका शब्दहरू पवित्र आत्माद्वारा तिनीहरूलाई दिइएका शब्दहरू नै थिए । यसकारण १ कोरिन्थी २:१३ पदमा हामी यसो लेखिएको पाउँछौं: 'यी कुराहरूचाहिँ मानिसको बुद्धिले सिकाएका शब्दहरूमा होइन, तर पवित्र आत्माले सिकाउनुभएका शब्दहरूमा आत्मिक कुराहरू आत्मिक कुराहरूसँग तुलना गर्दै हामी बोल्छौं ।' यस पदले भन्न चाहेको कुरा यो हो: बाइबलका आत्मा-प्रेरित लेखकहरूले यी शब्दहरू लेखे, जुन शब्दहरू पवित्र आत्माले तिनीहरूलाई दिनुभयो । अनि पवित्र बाइबलको शाब्दिक प्रेरणा भनेको यही हो ।

पवित्र बाइबलका लेखकहरूले आफ्नो व्यक्तिगत विचार व्यक्त गरेनन्, तर परमेश्वरले तिनीहरूलाई दिनुभएको सन्देश लेखे, जसरी लेखिएको छ: 'अनि पहिले यो जान, कि पवित्र शास्त्रको कुनै पनि भविष्यवाणी आफ्नो निजी व्याख्याबाट भएको होइन; किनकि कुनै पनि समयमा भविष्यवाणी मानिसको इच्छाद्वारा आएन, तर परमेश्वरका पवित्र जनहरू पवित्र आत्माद्वारा प्रेरणा पाएर बोले' (२ पत्रुस १:२०-२१) ।

परमेश्वरले एक-एक लेखकलाई तिनले लेख्नुपर्ने विचारहरू दिनुभयो र तिनलाई यी विचारहरू तिनका आफ्नै शब्दहरूमा लेख्न

छोड़िदिनुभयो भन्नु गलत हो । पवित्र शास्त्र बाइबलमा प्रस्तुत गरिएको सत्यता यस प्रकारको छः परमेश्वरको वचनको एक-एक शब्द परमेश्वरद्वारा दिइएको हो । उहाँले श्वास फुकिदिनुभयो र उहाँले दिनुभएका मौलिक शब्दहरूको रचना भयो ।

पवित्र बाइबल परमेश्वरको वचन हो; यसकारण पवित्र बाइबल लाभदायक हुन्छ । हो, पवित्र बाइबलको एक-एक खण्ड लाभदायक हुन्छ । वंशावलीहरूको कुरादेखि लिएर धमिलो-धमिलो अर्थ निकालिदिने खण्डहरूसम्म कुरा यस्तै छ । तर पवित्र आत्माद्वारा शिक्षक मन-प्राप्त भएको मानिसले परमेश्वरको मुखबाट निस्केको हरेक शब्दमा आत्मिक पोषण छ भन्ने कुरा जान्दछ र परमेश्वरको वचनको एक-एक शब्दबाट खुराक पाउँछ ।

पवित्र बाइबल शिक्षा दिनलाई लाभदायक हुन्छ । विभिन्न विषयहरूमा त्यसले परमेश्वरको मनसाय के हो, सो प्रस्तुत गर्छ, जस्तैः तीन व्यक्ति एक ईश्वरको विषयमा, स्वर्गदूतहरू, मानिस, पाप, मुक्ति, पवित्रीकरण, मण्डली र भविष्यमा घट्ने घटनाहरूको विषयमा पवित्र बाइबलमा परमेश्वरको शिक्षा प्रस्तुत गरिएको छ ।

पवित्र बाइबल भूलदोष देखाउनलाई लाभदायक हुन्छ । पवित्र बाइबल पढ्दाखेरि त्यसले हामीसित स्पष्टसँग बोल्छ र हाम्रो जीवनमा परमेश्वरलाई मन नपर्ने कुराहरू हामीलाई देखाइदिन्छ । अनि भूटो शिक्षा खण्डन गर्न र हामीलाई पापको परीक्षामा पार्न खोज्ने शैतानलाई मुखभरिको जवाफ दिन पनि परमेश्वरको वचन उपयोगी हुन्छ ।

पवित्र बाइबल सुधार गर्न लाभदायक हुन्छ; किनभने त्यसले हामीलाई गल्ती के हो, सो मात्र देखाउँदैन, तर हामीले हिँड्नुपर्ने सठीक बाटो पनि हामीलाई प्रस्तुत गर्छ । यहाँ हामी यसको एउटा सानो उदाहरण दिऔंः पवित्र बाइबलले 'चोर्नेले फेरि नचोरोस्' भनेर मात्र भन्दैन, तर यस आज्ञाको साथमा 'तर बरु आफ्ना हातहरूले असल काम गर्दै त्यसले मेहनत गरोस्, यस हेतुले कि जसलाई खाँचो छ, उसलाई दिनका निम्ति त्यससँग केही भएको होस् !' (एफेसी ४:२८) । 'चोर्नेले फेरि नचोरोस्' भन्ने

वाक्य भूलदोष देखाउने हप्कीको रूपमा लिन सकिन्छ, तर यस पदको बाँकी भाग हामीले सुधारको वचन भन्नुपर्ला ।

अन्तमा, पवित्र बाइबल धार्मिकताको सम्बन्धमा तालिम दिन लाभदायक हुन्छ । परमेश्वरको अनुग्रहले हामीलाई भक्तिपूर्ण जीवन जिउने शिक्षा दिन्छ; तर परमेश्वरको वचनले हामीलाई भक्तिपूर्ण जीवनको एक-एक बुँदाको रूपरेखा दिन्छ ।

२ तिमोथी ३:१७: परमेश्वरको वचनद्वारा परमेश्वरको जन परिपक्व, सिद्ध र सम्पूर्ण हुन्छ; ऊ हरेक असल कामका निम्ति सुसज्जित हुन्छ । यसका निम्ति उसलाई आवश्यक पर्ने सबै कुराहरू परमेश्वरको वचनले उसलाई प्रबन्ध गरिदिन्छ । किनकि उसले मुक्ति पाएको लक्ष्य र उद्देश्य-चाहिँ परमेश्वरले उसका निम्ति अधिबाट तयार गर्नुभएको असल कामहरूमा हिँड्नु हो (एफेसी २:८-१०) । यहाँको कुराले प्रचलित आधुनिक विचारहरू नकार्छ, जुन विचारहरूअनुसार मानिसलाई सुसज्जित पार्ने एकमात्र साज-साधन पढाइका डिग्रीहरू हुन्छन् ।

यस सम्बन्धमा श्री आर. सी. एच. लेन्स्कीले यसो लेखेका छन्:

‘यसकारण पवित्र धर्मशास्त्र बाइबल बिलकुलै अद्वितीय, अतुलनीय हुन्छ । संसारमा अरू कुनै पुस्तक, कुनै पुस्तकालय, अँ, अरू कुनै थोकै छैन, जुन कुराले आफ्ना पापमा हराएको मानिसलाई मुक्तिको निम्ति बुद्धिमान् तुल्याउन सक्छ । धर्मग्रन्थहरूमा अरू फाइया जस्तासुकै होऊन्, तर पवित्र बाइबल छोडेर परमेश्वरको आत्माको प्रेरणाले लेखिएको अरू कुनै धर्मग्रन्थ नै छैन, जुन ग्रन्थ निम्न उद्देश्यहरू पूरा गर्न लाभदायक हुन्छ, जस्तै: त्यसले हामीलाई मुक्ति पाउने वास्तविक तथ्यहरू सिकाउनुपर्छ; त्यसले यी आवश्यक तथ्यहरू इन्कार गर्ने भूट र भ्रमहरू खण्डन गर्नुपर्छ । त्यसले कुनै पापी मानिसलाई परमेश्वरको सङ्गतिमा ल्याउन अथवा कुनै पतित भएको विश्वासीलाई परमेश्वरको सङ्गतिमा पुनर्स्थापित गर्न सक्नुपर्छ । साँचो धार्मिकताको सम्बन्धमा त्यसले हामीलाई शिक्षा र तालिम दिनुको साथै हाम्रो जीवनमा सुधार र साँचो पवित्रता पनि ल्याउन सक्नुपर्छ ।’ 28)

२ तिमोथी ४:१: यस पदबाट शुरु गरेर पावलले अन्तिम पल्ट तिमोथीलाई गम्भीर आज्ञा दिन थाल्छन् । तिनले परमेश्वरको उपस्थितिमा र प्रभु येशू ख्रीष्टको उपस्थितिमा यसो गर्छन् । परमेश्वरले सर्वदर्शी आँखाले हामीलाई हेरिरहनुभएको छ भन्ने बोधले हाम्रो सबै सेवामाथि आफ्नो छाया हाल्न सकेको भए कति राम्रो हुनेथियो ! !

प्रभु येशूले आफ्नो दोस्रो आगमनमा र आफ्नो राज्यमा जिउँदा र मरेकाहरूको न्याय गर्नुहुनेछ । यस पदले प्रभु येशूलाई न्यायकर्ताको रूपमा प्रस्तुत गर्दछ । यहाँ ग्रीक भाषाको कुरा आयो: उहाँको आगमनमा र उहाँको राज्यमा भनेर अनुवाद गरिएको '-मा' शब्दको खास अर्थ 'अनुसार' नै हो; यसको ग्रीक-शब्द 'काता' ²⁹ हो । जब मुक्तिदाता प्रभु यस पृथ्वीमा आफ्नो राज्य स्थापित गर्न आउनुहुनेछ, तब सार्वजनिक बौरिउठाइ र सार्वजनिक न्याय हुनेछ भन्ने अर्थ यस प्रकारको अनुवादको गलत सुझाउ हो । तर अनुसार भन्ने शब्दको अर्थ अलिक भिन्न हुन्छ ।

प्रभु येशू जिउँदा र मरेकाहरूको न्याय गर्नुहुने नै छ, तर यसको खास समय ४:१ पदमा बताइएको र तोकिएको छैन; किनभने प्रभुको सेवामा हामी कति विश्वासयोग्य हुनुपर्छ भन्ने उद्देश्यले पावलले ख्रीष्ट येशूको आगमन र उहाँको राज्य यसका निम्ति प्रेरणाको रूपमा यहाँ पेश गरेका छन् ।

अनि पवित्र धर्मशास्त्र बाइबलबाट हामीलाई विदित छ, कि ख्रीष्ट येशूको दोस्रो आगमनमा उहाँले जिउँदा र मरेकाहरूको न्याय गर्नुहुनेछैन । तर प्रकाश २०:५ पदअनुसार ख्रीष्टको हजार वर्षको अन्तमा मरेका पापी मानिसहरूको न्याय हुनेछ ।

अनि ख्रीष्टको न्यायआसनको सामु ख्रीष्ट-विश्वासीहरूलाई उनीहरूको सेवाका निम्ति इनामहरू दिइनेछन् । तर उनीहरूका इनामहरू के-के हुन्, सो कुरा ख्रीष्ट येशूको दोस्रो आगमन हुँदा र उहाँको राज्यमा प्रकट हुनेछ । अनि यी इनामहरू हजार वर्षको राज्यको शासन-प्रशासनसित सम्बन्धित हुनेछन् । किनकि विश्वासयोग्य हुनेहरूले दसवटा शहरहरूमाथि शासन-अधिकार पाउनेछन् (लूका १९:१७) ।

२ तिमोथी ४:२: परमेश्वरले आफ्ना सेवकहरूलाई हालैमा हेरिरहनुभएको कुरा र उनले भविष्यमा उहाँबाट पाउने इनामको आशा मध्यनजरमा राखेर तिमोथीले वचन प्रचार गर्नुपर्छ। वचनको प्रचार अति जरूरी काम हो। हरेक मौका छोपेर उनले बेला-अबेलामा वचन प्रचार गर्नुपर्नेछ। वचन प्रचार गर्ने बेला सधैं हुन्छ, यद्यपि कसै-कसैले कुनै प्रतिकूल परिस्थितिमा 'यो वचनको प्रचार गर्ने बेला कहाँ हो र' भनेर भन्लान्। ख्रीष्ट येशूको सेवक भएको नाताले तिमोथीले दोष देखाउन सक्नुपर्छ अर्थात् परिस्थितिअनुसार उनले विश्वास दिलाउन वा गलत कुरा खण्डन गर्न सक्नुपर्छ। जे खराब, जे गलत छ, त्यो उनले हप्काउनुपर्छ। उनले पापी मानिसहरूलाई प्रभु येशूमाथि विश्वास गर भन्ने अर्ती र प्रोत्साहन दिनुपर्छ, साथै पवित्र जनहरूलाई प्रभुको सेवामा लागि रहने उत्साह र हौसला दिनुपर्छ। यी सबै कुरामा उनी सधैं धैर्य धारण गरेर सबैप्रति सहनशीलता देखाउनुदेखि र सबैलाई विश्वासयोग्यतासाथ खाँटी शिक्षा सिकाउनुदेखि चुक्नुहुँदैन।

२ तिमोथी ४:३: यस खण्डमा प्रेरित पावलले भर्खरै तिमोथीलाई दिएका आदेशहरूका दुईवटा बलिया कारण पेश गर्छन् (२ तिमोथी ४:३-६)। पहिलो कारण: मानिसहरूले खाँटी शिक्षादेखि आफ्ना कानहरू फर्काउने समय आउँदैछ। दोस्रो कारण: पावलको मृत्युको घडी नजिकै आएको थियो।

प्रेरित पावलले त्यो समय देख्न सके, जब मानिसहरूले स्वास्थ्य-लाभ गर्ने शिक्षाप्रति आफ्नो अमन र अवहेलना प्रकट गर्नेछन्। त्यस समयमा परमेश्वरको वचनको सत्यता सिकाउनेहरूपट्टि मानिसहरूले आफ्नो पिठ्युँ फर्काउनेछन्। आफूलाई मन पर्ने शिक्षा सुनौं, अँ, आरामदायक, खुशी पार्ने किसिम-किसिमका शिक्षा अभै सुनिरहौं भन्ने उत्कट चाहनाले तिनीहरूका कानहरू खूब चिलाउँछन्। तिनीहरूले शिक्षकहरूको रास लाउनेछन्, जसले तिनीहरूको अभिरुचि र स्वाद-अनुसारका नौला-नौला शिक्षाहरू सुन्ने तिनीहरूको तीव्र चाहना र तृष्ण पूरा गर्नेछन्। ती मानिसहरूले जे सुन्न चाहन्छन्, त्यो यी शिक्षाहरूले तिनीहरूलाई सुनाउनेछन्।

२ तिमोथी ४:४: यी मानिसहरूमा, आँखामा हाल्दा पनि नबिभाउने किसिमको प्रचार सुन्ने चाहनाले यति तीव्र हुन्छ, कि त्यो उत्कट चाहना तिनीहरूलाई तिनीहरूका कानहरू सत्यताबाट दन्त्यकथाहरूतिर फर्काउन लाउनमा सफल हुन्छ। दन्त्यकथाहरूका निम्ति सत्यता बलिदान गर्नु र गाईलाई मारी गधालाई पोस्नु कस्तो विचित्र कुरा हो !! तर स्वास्थ्यकारी शिक्षा सुन्न नसक्नेहरूको तुच्छ भाग यही हुनेछ।

२ तिमोथी ४:५: 'तर तिमीचाहिँ सबै कुरामा सचेत होऊ !' यस क्रियापदको खास अर्थ सबै कुरामा संयमी हुनु हो। तिमोथी आफ्नो काममा गम्भीर, आत्मसंयमी र सन्तुलित हुनुपर्छ। उनी दुःखहरूदेखि भाग्नुहुँदैन, तर ख्रीष्ट येशूका निम्ति गरिने सेवकाइमा उनीमाथि आइपर्ने कष्टहरू उनले पूरा तयारीको साथ भोग्नुपर्छ।

'सुसमाचार-प्रचारकको काम गर !' यस वाक्यको अर्थमा दुईमत छ। कोही टिप्पणीकारहरू छन्, जसको विचारमा तिमोथीसँग सुसमाचार प्रचार गर्ने वरदान थियो; यसकारण पावलले यहाँ उनलाई उनको यस वरदान-अनुसारको सेवकाइ अपनाऊ भन्ने अर्ती दिएका छन्। अरू टिप्पणीकारहरू पनि छन्, जसको विचारमा तिमोथीसँग सुसमाचार प्रचार गर्ने वरदान थिएन; तर सायद पास्टर वा शिक्षकको वरदान थियो। सुसमाचार प्रचार गर्ने वरदान नभए पनि उनले मौका पाउँदा सुसमाचार प्रचार गर्नुपर्छ। तर हाम्रो विचारमा, तिमोथी वास्तवमा सुसमाचार-प्रचारक थिए; अनि पावलले उनलाई सुसमाचार-प्रचारक लायकको सेवकाइ पूरा गर्ने प्रोत्साहन दिएका छन्।

जेजस्तो भए पनि, उनले आफ्नो सेवकाइ पूरा गर्नुपर्छ, अर्थात् उनले आफ्नो सेवकाइका सबै आवश्यकताहरूका निम्ति आफ्ना सर्वोच्च प्रतिभाहरू बाँकी राख्नुहुँदैन, तर पूर्ण रूपले चम्काउनुपर्छ।

२ तिमोथी ४:६: पावलले तिमोथीलाई गम्भीर आज्ञा दिने दोस्रो कारण तिनको नजिकमा आइपुगेको तिनको मृत्यु थियो। तिनी अर्ध-बलिको रूपमा खनिन लागेका छन्। तिनी शहीद हुने बेलामा तिनको रगत बहाइनेछ; तिनले यो कुरा बलिदानमाथि खनिने अर्ध-बलिसित तुलना

गरेका छन् (प्रस्थान २९:४०; गन्ती १५:१-१०) । अनि फिलिप्पी २:१७ पदमा पनि पावलले आफ्नो मृत्यु अर्घबलिसित तुलना गरेका छन् । यस सम्बन्धमा श्री डी. एडमण्ड हीबर्टले यसो भनेका छन्:

‘पावलको सम्पूर्ण जीवन परमेश्वरको निम्ति जिउँदो बलिदानको रूपमा समर्पण गरिएको थियो । अनि अब तिनको मृत्युले त्यो दाखमद्वारूपी अर्घबलिको रूप लिएको छ, जुन अर्घबलिचाहिँ बलिदान चढाउने सेवा-विधिको अन्तिम कार्य हुन्थ्यो; अर्घबलिरूपी पावलको मृत्युद्वारा तिनको बलिदानयुक्त सेवा समाप्त हुन लागेको थियो ।’ 30)

‘मेरो बिदाइको बेला आइपुगेको छ ।’ बिदाइ भन्ने शब्द ‘अनालुसिस’ भन्ने ग्रीक शब्दबाट अनुवाद गरिएको छ, जसको शाब्दिक अर्थ ‘खोलेर उकास्नु’ हो । यस बिदाइ-शब्दद्वारा पावलले यहाँ आफ्नो मृत्यु बयान गरेका छन् । यस बिदाइ भन्ने शब्दका निम्ति कम्तिमा चारवटा शब्द-चित्रणहरू प्रयोग गर्न सकिन्छन्, जस्तै:

- क) यो एउटा नाविक शब्द हो, जुन शब्द पानीजहाजको लङ्गर खोलेर समुद्र-यात्रा शुरु गर्ने सम्बन्धमा प्रयोग गरिन्छ ।
- ख) यो हलो जोत्ने हलीको शब्द हो, जसको अर्थ दिनभरि हलो जोत्तिरहने गोरुहरूको काँधबाट जुवा खोलेर उतार्नु हो ।
- ग) यो यात्रीहरूले प्रयोग गर्ने शब्द हो । तम्बू खोलेर लट्टीपट्टी कसेर यात्रा शुरु गर्नु यसको अर्थ हुन्छ ।
- घ) यो एक दार्शनिक शब्द पनि हो, जसको साङ्केतिक अर्थ विश्लेषण गरिएको ‘समस्या समाधान भयो’ भन्ने हुन्छ ।

यसकारण के तपाईंले देख्नुभयो, महान् प्रेरित पावलले प्रयोग गरेका यो शब्द मनचित्रहरूमा कति धनी भएको छ ।

२ तिमोथी ४:७: पहिलो दृष्टिमा, यस पदमा पावलले आफ्नो गर्व गरेको लाग्ला । तर तिनले यसो गरेका छैनन् । तिनी एउटा असल लडन्त लडेकोमा के गर्व छ ? होइन, तर तिनी त्यो एकमात्र असल लडन्त, त्यो

विश्वासको लडन्त लड्दै आए र अर्भै पनि लड्दैथिए; खास कुरा यसैमा छ । तिनले त्यस सर्वोच्च लडन्तमा आफ्नो बल खर्च गरे । यहाँ लडाइँ यस शब्दको अर्थ नहोला, तर होडबाजीरूपी संघर्षचाहिँ यसको सठीक अर्थ होला; खेलकुदको प्रतियोगिता सम्भिनुहोस् !

तिनको यो थकाउने कठिन दौड सिद्धिन लागेको थियो । यो पत्र लेख्ने बेलामा तिनलाई यो पूरा महसुस भएको थियो । तिनी दौड दौडिरहेका थिए र त्यसको पथ तिनले न यता न उता छोडेका थिए; अनि अब तिनको अगाडि त्यसको टुङ्गाको निशाना देखिन्थ्यो ।

अनि पावलले विश्वासको रखवाली गर्दथिए । ख्रीष्टीय विश्वासका महान् सत्यताहरू लगतार विश्वास गर्नु र पवित्र बाइबलका महान् शिक्षाहरू पालन गर्नुको साथै तिनी त्यसको विश्वासयोग्य भण्डारी पनि थिए, जसले आफ्नो जिम्मामा लगाइएको शिक्षाको रखवाली गर्दथिए र त्यो शिक्षा त्यसको मौलिक शुद्धतामा जस्तोको त्यस्तै अरूलाई सिकाउँथे ।

२ तिमोथी ४:८: प्रेरित पावल यस कुरामा ढुक्कै थिए: तिनले आफ्नो सेवकाइमा देखाएको धार्मिकताको इनाम हुनेछ । ख्रीष्टको न्याय-आसनमा धर्मी प्रभुले तिनलाई त्यसको उचित इनाम दिनुहुनेछ ।

यहाँ प्रभु येशूलाई धार्मिक न्यायकर्ता भन्ने नाम दिइएको छ । तर यहाँ अदालतको न्यायाधीशको कुरा होइन, तर खेलकुदको निर्णायकको कुरा छ । प्रभु येशू संसारका न्यायकर्ताहरूजस्तो हुनुहुन्न । तर उहाँसँग पूरा ज्ञान छ; उहाँ पक्षपात गर्नुहुन्न । उहाँले हाम्रा कामहरू र काम गरेका हाम्रा अभिप्रायहरू पनि जाँचुहुन्छ र मूल्याङ्कन गर्नुहुन्छ । उहाँका फैसलाहरू सधैं सही, सच्चा, अचूक र निष्पक्ष छन् ।

धार्मिकताको मुकुटचाहिँ शिरपेचरूपी राजमुकुट होइन, तर खेलकुदको विजेताको शिरमा लगाइदिने पगरीरूपी माला हो । यो विजय-माला ख्रीष्ट-विश्वासीहरूले आफ्नो सेवामा देखाएका धार्मिकताका निम्ति दिइने इनाम हो । वास्तवमा, ख्रीष्ट येशूको आगमनलाई प्रिय मात्रै सबै जनलाई यो धार्मिकताको मुकुट दिइनेछ । ख्रीष्ट येशूको आगमनलाई प्रेम गरेर त्यसको बाटो हेर्ने मानिसले त्यस घटनाको तीव्र आशा गरेर आफ्नो

जीवन बिताउनेछ । तब उसको जीवन धर्मी हुनेछ; अनि उसले आफ्नो धर्मी जीवनअनुसार इनाम पाउनेछ । यो स्मरण सधैं हामीमा ताजा रहिरहेको होस्: ख्रीष्ट येशूको दोस्रो आगमन चाँडै हुनेछ भन्ने कुरा जसले साँच्चै विश्वास गर्छ र जसले त्यस घटनालाई साँच्चै प्रिय मान्छ, उसको जीवनमा त्यसको पवित्र पार्ने प्रभाव सुनिश्चित हुन्छ ।

खण्ड ४) २ तिमोथी ४:९-२२: पावलका व्यक्तिगत अनुरोधहरू र अन्य मन्तव्यहरू

२ तिमोथी ४:९: वृद्ध पावलले प्रभुमा आफ्नो भाइ तिमोथीसँग सङ्गति गर्ने उत्कट इच्छा गर्छन्। यसकारण तिनले उनलाई 'सकेसम्म चाँडो रोममा आउने प्रयत्न गर' भन्ने विन्ती गर्छन्; किनकि प्रेरित पावलले रोमको भ्यालखानामा आफ्नो एकलोपना महसुस गर्दैथिए।

२ तिमोथी ४:१०: ख्रीष्टीय सेवकाइका तित्त अनुभवहरूमध्ये आफ्नो सहकर्मीबाट त्यागिनु पनि एउटा हो। डेमासचाहिँ पावलको साथी थिए, तिनको सङ्गी-विश्वासी र तिनको सहकर्मी थिए। तर अहिले पावल जेलमा थिए; अनि ख्रीष्ट-विश्वासीहरू सतावटमा परिरहेका थिए। अनि राजनीतिक वातावरण इसाईहरूका निम्ति प्रतिकूल भएको थियो। प्रभु येशूको दोस्रो आगमन प्रिय मान्नुको सट्टामा डेमासले यस वर्तमान संसारलाई पो प्रेम गर्न थाले। यिनले पावललाई छोडे, र थेस्सलोनिकातिर हिँडे। डेमासले आफ्नो ख्रीष्टीय विश्वासको अङ्गीकार पनि छोडे र एक धर्मत्यागी भए भन्ने कुरामा शङ्का छ; पक्का पनि यसो भएको थिएन होला। अनि यिनी साँचो विश्वासी थिएनन् भन्न पनि मिल्दैन। हुन सक्छ, यिनको सुरक्षा खतरामा परेको थियो र यसको डर यिनलाई लागेको थियो; अनि यस प्रकारको डरले यिनलाई पछि हट्न लगायो होला।

अब प्रेरित पावलले क्रेसेन्स गलातिया गएको र तीतस डालमातिया गएको कुरा गर्छन्। यी शब्दहरूमा दोषको अलिकति पनि गन्ध छैन।

यसकारण हुन सक्छ, यी दुईजना प्रभुको सेवामा ती ठाउँहरूमा गए होलान् । क्रेसेन्सको नाम बाइबलमा अरू कहीं होइन, तर यहाँ मात्र एकैपल्ट उल्लेख गरिएको छ । क्रेसेन्सको अर्थ वृद्धि गरेको हो । यिनको विषयमा हामीसँग अरू केही जानकारी छैन । यो कुरा सबै खीष्ट-विश्वासीहरूका निम्ति उत्साहको कारण हुनुपर्छ । समाजमा हाम्रो दर्जा जति सानो किन नहोस्, हामीले प्रभुका निम्ति गरेको सानोभन्दा सानो सेवा व्यर्थ जानेछैन, तर प्रभुले ख्याल गरेर यसको इनाम दिनुहुनेछ ।

२ तिमोथी ४:११: 'लूका मात्र मसँग छन् ।' ती प्रिय वैद्य मात्र रोममा पावलसँग सम्पर्कमा रहिरहे । यो कुरा प्रेरित पावलका निम्ति कति अमूल्य थियो । लूकाजस्ता परमेश्वरको महान् जनबाट आत्मिक उत्साह र डाक्टरिय सेवा पाउनु पावलका निम्ति ठूलो कुरा थियो ।

यस पदको दोस्रो खण्डका निम्ति हामी कति आभारी छौं । हामीमध्ये कति छन्, जसले आफ्नो सेवामा प्रभुलाई दुःखित तुल्याए होलान् । तब याद गर्नुहोस्: उहाँले हामीलाई उहाँको सेवा गर्न दोस्रो मौका दिनुहुनेछ । मर्कूस यसको उदाहरण हुन् । यिनी पावल र बर्नाबासको प्रथम सुसमाचार-धावामा उनीहरूको साथमा गए, तर पेर्गामा यिनले उनीहरूलाई छोडे, र आफ्नो घरमा फर्के (प्रेरित १३:१३) । दोस्रो सुसमाचार-धावा हुने बेलामा पावलले मर्कूसलाई साथमा लैजान मानेनन्; किनभने यी युवकले उनीहरूलाई अघि धोका दिएका थिए । तर बर्नाबासले यिनलाई साथमा लैजाने जिद्दी गरे । पावल सिलाससँग सिरिया र सिलिसियातिर लागे, अनि बर्नाबास र मर्कूस साइप्रसतिर लागे; यसरी यो समस्या समाधान भयो । पछि पावल र मर्कूसको बीचको सम्बन्धमा फेरि मेलमिलाप आयो । अनि यहाँ आएर प्रेरित पावलले यसो भनेर मर्कूसको सहायता खोजेका छन्: 'मर्कूसलाई लिएर आफ्नो साथमा ल्याऊ; किनकि सेवाका निम्ति यिनी मेरो लागि उपयोगी छन् ।'

२ तिमोथी ४:१२: यहाँ तिनीहरूको कुरा पेश गरिन्छ, जसको विचारमा पावलले यो पत्र लेखे बेलामा तिमोथी एफेससमा थिए । तिनीहरूले के सुभाउ गर्छन् भने, प्रेरित पावलले तुखिकसलाई एफेससमा

पठाए, यस हेतुले कि तिमोथीको अनुपस्थितिमा यिनले उनको बदलीमा त्यहाँ सेवा गरून्; किनकि तिमोथी रोममा हिँड्न लागेका थिए। तिनीहरूको सुभाउ यस प्रकारको छः पावलले यहाँ भन्न खोजेको कुरा यो होः 'मैले तुखिकसलाई एफेससमा जान अधिकारको साथ नियुक्त गरेको छु।'

२ तिमोथी ४:१३: यहाँ जुन ओभरकोटको कुरा गरिएको छ, त्यो ओभरकोटचाहिँ एउटा ओढ्ने, एउटा खास्टो अथवा किताबहरू बोक्ने एउटा भोला हुन सक्छ। सर्वमान्य धारणाअनुसार यहाँ यसको सठीक अर्थ खास्टो नै हो।

यहाँ उल्लेख गरिएका किताबहरू र चर्मपत्रहरूको³¹⁾ बीचमा के भिन्नता थियो, सो विषयमा एकमत छैन। के ती पुस्तकहरू पवित्र धर्मशास्त्र बाइबलका केही खण्डहरू थिए, कि के ती पुस्तकहरू पावलले लेखेका केही पत्रहरू थिए? के ती पुस्तकहरू तिनले आफ्नो मुद्दामा प्रयोग गर्न खोजेका दस्तावेजहरू थिए कि? अथवा के ती खाली कागजहरू वा खाली चर्मपत्रहरू थिए, जसमाथि पावलले आफ्ना लेखहरू लेख्न लागेका थिए। ती किताबहरू र चर्मपत्रहरू वास्तवमा के थिए, के थिए, सो किटेर भन्न सकिँदैन। तर यतिचाहिँ दृढतासाथ भन्न मिल्छः भ्यालखानामा बसिरहेका प्रेरित पावल लेख्नु र पढ्नुमा व्यस्त रहन चाहन्थे।

यस सम्बन्धमा हामी यो चाखलाग्यो कथा पनि सुनौं! कार्डिनल न्यूम्यानका भाइ श्री एफ. डब्ल्यू. न्यूम्यानले जे. एन. डार्बीलाई सोधेः 'पवित्र बाइबलमा यो पद नभईदिएको भए हामी न गरिब, न धनी हुनेथियौं, होइन र? के यसको महत्त्व अल्पकालिक थिएन र? पावलले यो पद नलेखेका भए हाम्रो हानि के पो हुनेथियो त?' तब श्री डार्बीले उनलाई यस प्रकारको उचित जवाफ दिएः 'यो पद नभए मेरो हानि अवश्य हुनेथियो; किनकि यो पद नभए मैले आफ्नो पुस्तकालय बेचेथिएँ। तर यसले मलाई यसो गर्नदेखि रोकिदियो। यसकारण प्रिय भाइहो, यो निश्चित जान्नुहोस्ः परमेश्वरको वचनको एक-एक शब्द पवित्र आत्माको प्रेरणाको फल हो, र यसको लाभ अमर हुन्छ।' ³²⁾

२ तिमोथी ४:१४: तमौटे अलेकजान्डरचाहिँ १ तिमोथी १:२० पदमा उल्लेख गरिएको अलेकजान्डर हुन सक्छ, जसले आफ्नो विश्वासको जहाज डुबाइदिएको थियो । त्यस मानिसले पावलको ठूलो हानि गरेको थियो । त्यसले तिनलाई गरेको खराबीको विषयमा अडकल मात्र गर्न सकिन्छ । तर यो पद पछि आउने पदहरूसँग जोड्दाखेरि के अर्थ निस्कन्छ भने, त्यस अलेकजान्डरले प्रेरित पावलको विरोधमा बोल्यो, तिनको विरोधमा साक्षी दियो र तिनको विरोधमा भूटा आरोपहरू लगाइदियो । यसैले होला, श्री कोनिबेर र श्री होक्सनले यो वाक्य यसो अनुवाद गरेका छन्: 'तमौटे अलेकजान्डरले मेरो विरोधमा साह्रै दुष्ट आरोपहरू लगाइ-दियो ।' प्रभुले त्यसका कामहरूअनुसार त्यसलाई प्रतिफल दिनुहुनेछ भन्ने कुरामा प्रेरित पावल दुक्कै र सुनिश्चित थिए ।

२ तिमोथी ४:१५: यस पदमा पावलले तिमोथी रोममा आउन लागेको पूर्वानुमान गर्छन् । उनी अलेकजान्डरबाट होशियार बस्नुपर्छ, नत्र उनी पनि त्यस दुष्ट मानिसको हातमा पर्नेछन्, र दुःख पाउनेछन् । सार्वजनिक सुनुवाइमा पावलको गवाही खण्डन गरेर त्यसले तिनका शब्दहरूको घोर विरोध गरेको ठूलो सम्भवना यहाँ देखिन्छ ।

२ तिमोथी ४:१६: यहाँ पावलले बितेका दिनहरूको आलो सम्भना गरेका छन्, जब अदालतमा तिनको पहिलो प्रतिवाद भएको थियो । तिनको अन्तिम मुद्दा ³³ चल्दैथियो । यस प्रतिवादमा तिनले आफ्नो पक्षमा बोल्न पाए । त्यस बेलामा तिनीसँग कोही पनि उभिएन; यो कति दुःखलाग्दो कुरा हो । यी साहसी प्रेरितको पक्षमा एक शब्द बोलिदिने मानिस भएन, जुन प्रेरितका लेखहरू पछि आउने शताब्दी-शताब्दीका मानिसहरूको आत्मिक धन बने । कसैले पनि तिनको पक्ष लिएन; तर यसैले पावलको हृदय तीतो भएन । 'तिनीहरूलाई यसको दोष नलागोस्' भन्ने तिनको प्रार्थना थियो । अघि तिनको मुक्तिदाता प्रभुको प्रार्थना पनि उस्तै थियो ।

२ तिमोथी ४:१७: मानिसहरूले तिनलाई त्यागून्; तर प्रभु येशू तिनको साथमा उभिनुभयो । त्यत्ति मात्र होइन, तर उहाँले तिनलाई तिनको

न्यायजांचमा सुसमाचार प्रचार गर्ने शक्ति पनि दिनुभयो । शुभ सन्देश कुनै बाधाविना निस्क्यो, अनि अन्यजातिको उच्च अदालतले मुक्तिको सन्देश सुन्न पायो । यस विषयमा श्री ओजेन स्टकले यसो भन्दै अचम्म मानिरहेका छन्:

‘त्यस दिनमा सबै अन्यजातिहरूले मानव-जातिका निम्ति परमेश्वरको सन्देश के हो, सो सुने; श्रोताहरूको यस भीडमा कतिजना प्रतिष्ठित रोमी नागरिकहरू पनि समावेश भएका थिए, यसको साध्य छैन । क्रूसमा टाँगिनुभएको, तेस्रो दिनमा मरेकाहरूको बीचबाट बौरिउठ्नुभएको र स्वर्गमा महिमित हुनुभएको येशूचाहिँ संसारको एकमात्र मुक्तिदाता हुनुहुन्छ भन्ने कुरा यस अवसरमा सबैजनाले सुने । यो हाम्रो समझलाई माथ गर्ने कुरा हो । तर यो भव्य दृश्य कल्पना गर्ने कोशिश गर्नुहोस् ! अवश्य यो मानव-इतिहासका महान् क्षणहरूमध्ये एक गनिन्छ । अनि अनन्तकालले मात्र यस दिनको प्रचारका नतिजाहरू के-के भए, सो प्रकट गर्नेछ ।’ 34)

यहाँ ‘शक्ति दिनुभयो’ भनेर अनुवाद गरिएको क्रियापद सम्पूर्ण नयाँ नियममा आठ पल्ट मात्र प्रयोग गरिएको छ । प्रेरित ९:२२ पदमा पावल आफ्नो सार्वजनिक सेवकाइमा उत्रेको बेलामा यो क्रियापद प्रयोग गरिएको थियो, जहाँ यसरी लेखिएको छ: ‘शाउल भन्-भन् समर्थी हुँदै गए ।’ अनि यहाँ तिनको सार्वजनिक सेवकाइको अन्तमा यो शब्द फेरि प्रयोग गरिएको छ । यसर्थ प्रभु येशूले आफ्नो दास पावललाई तिनको जीवनभरि नै शक्ति दिनुभएको रहेछ – कति हृदयस्पर्शी सम्भना !

‘म सिंहको मुखबाट छुटाइएँ’ भन्ने वाक्यले पावलको फैसलामा केही समयको ढिलाइ भएको थियो भनेर भन्न खोजेको हो । तिनको मुद्दा चल्दैथियो; तर खतरा एक क्षणका निम्ति टरेको थियो । सिंहको साङ्केतिक अर्थ खोजेर निकाल्ने प्रयासहरू कति-कति !! के नेरो, के शैतान, के जङ्गली पशु, तर भएन । हुन सक्छ, सिंहको सरल अर्थ तब निस्कन्छ होला, जब हामीले यसको सामान्य अर्थ खतरा बुझौं ।

२ तिमोथी ४:१८: प्रेरित पावल यसो भन्दै जान्छन्: ‘प्रभुले मलाई हरेक खराब कामबाट छुटाउनुहुनेछ ।’ प्रभु येशूले तिनलाई मृत्युदण्डबाट

बचाउनुहुनेछ भन्ने अर्थमा तिनले यसो भनेका छैनन् । किनकि तिनको मृत्युको घडी आइसकेको तिनले जान्दथिए (२ तिमोथी ४:६) । तिनले यहाँ भन्न खोजेको के हो त? निस्सन्देह, प्रभुले तिनको साक्षीका दिनहरूको आखिर घडीमा तिनलाई दोषको कलङ्क गनिने जुनसुकै अनुचित काम गर्नदेखि बचाउनुहुन्छ भन्ने कुरा तिनले भन्न खोजेका हुन् । प्रभु येशूले तिनलाई तिनको विश्वास त्याग्नदेखि, प्रभुको नाम इन्कार गर्नदेखि, हरेक कायरतादेखि वा कुनै प्रकारको नैतिक पतनदेखि बचाउनुहुनेछ; यो सुनिश्चित थियो ।

त्यत्ति मात्र होइन, तर प्रभु येशूले तिनलाई आफ्नो स्वर्गीय राज्यका निम्ति बचाइराख्नुहुनेछ । स्वर्गीय राज्यको सन्दर्भ यस पृथ्वीमा ख्रीष्टको हजार वर्षको राज्य होइन, तर स्वर्ग नै यसको खास सन्दर्भ हो, जहाँ प्रभुको शासन-अधिकार कसैले खण्डन गर्नेछैन, तर सबैले सहर्षसाथ स्वीकार गर्छन् ।

यहाँ प्रेरित पावलको स्तुतिप्रशंसारूपी फोहरा पोखिन्छ: 'परमेश्वरलाई युगानुयुग महिमा भइरहोस्! आमेन!' युगानुयुगको शाब्दिक अर्थ युगहरूका युगहरू हो । ग्रीक भाषाका निम्ति अनन्तता व्यक्त गर्ने त्योभन्दा अरू बढिया शब्द नै छैन । तर खास गरी अनन्तकालमा युगहरू हुनु असम्भव छ । तर मानिसको समझले समयभन्दा परको, समयले भ्याउन नसकिने कुरा कल्पना गर्न सक्दैन । यसकारण अरू उचित शब्द नभएर युगानुयुग भनेर यहाँ अनन्तकालको परिभाषा गर्नुपरेको छ ।

२ तिमोथी ४:१९: अबचाहिँ पावलले प्रिस्का र अक्विलालाई अभिवादन पठाउँछन् । प्रिस्काको अर्को नाम प्रिस्किल्ला हो । प्रिस्किल्ला र अक्विला पत्नीपति थिए, जुन दम्पतिले बितेको समयमा घरिघरि पावलसँग मिलेर सुसमाचारको सेवा गरेको थियो । प्रिस्किल्ला र अक्विलासित पावलको पहिलो भेट कोरिन्थमा भएको थियो । त्यसपछि उनीहरूले तिनको साथमा एफेसससम्म यात्रा गरे । बिगत समयमा उनीहरू केही समयसम्म रोममा बसेका थिए (रोमी १६:३) । अनि पावलको जस्तै अक्विलाको पेशा पनि तम्बू बनाउने पेशा थियो ।

अनि ओनेसिफोरसचाहिँ ? २ तिमोथी १:१६ पदमा यिनको कुरा गरिएको थियो । यिनले प्रेरित पावललाई ताजा तुल्याएका थिए; यिनी जेलमा बसिरहेका पावलसँग लजाएनन् ।

२ तिमोथी ४:२०: हुन सक्छ, यहाँको एरास्टस र कोरिन्थको भण्डारी एकै व्यक्ति थिए (रोमी १६:२३) ।

ट्रोफिमसको नामचाहिँ प्रेरित २०:४ र २१:२९ पदमा उल्लेख गरिएको छ । यिनले एफेससमा प्रभुलाई पाए; त्यसपछि यिनले यरूशलेमको यात्रामा पावललाई साथ दिए । त्यस बेलाको कुरा हो: पावलले ट्रोफिमसलाई मन्दिरभित्र ल्याएको आभास यहूदीहरूले गरे । तर यहाँ आएर कुरा गरौं: पावलले यिनलाई मिलेटसमा बिरामी अवस्थामा छोडे भन्ने कुरा लेखिएको छ ।

यो वाक्य महत्त्वपूर्ण हो । प्रेरित पावलसँग चङ्गाइको वरदान थियो; तर तिनले यो वरदान जहिले-तहिले प्रयोगमा ल्याउँदैनथिए । यसको प्रमाण यहाँ छ । तिनले निको पार्ने यो वरदान कहिल्यै आफ्नो सुविधाका निम्ति प्रयोग गर्दैनथिए, तर यो वरदान विश्वास नगर्ने यहूदीहरूको निम्ति सुसमाचारको सत्यता पुष्टि गर्ने साक्षीको रूपमा प्रयोग गर्थे ।

२ तिमोथी ४:२१: 'जाडोको समयभन्दा अघि आउने प्रयत्न गर !'
किनभने त्यसपछि यात्रा गर्न गाह्रो हुन्थ्यो, अथवा यात्रा गर्न असम्भव हुन्थ्यो । तिमोथीको साथी, रोमको भयालखाना बसिरहेको पावललाई उनको सङ्गतिको खाँचो थियो । तिनले उनको बाटो हेरिरहेका थिए । घरिघरि पावलले तिमोथीलाई तिनीकहाँ आउने आग्रह गरे (२ तिमोथी १:३-४, ४:९ र २१); यी आग्रहका वचनहरू कति हृदयस्पर्शी कुरा हुन् ।

अबचाहिँ युबुलस, पुडेन्स, लीनस, क्लाउडिया र अरू सबै भाइ-बहिनीहरूले तिमोथीलाई अभिवादन पठाउँछन् । यी नामहरूमा महत्त्व कम देखिन्छ, तर श्री ई. डब्ल्यू. रोड्जर्सले भनेभैं यी नामहरूले के हृदयस्पर्शी सम्भना गराउँछन् भने, ख्रीष्टका निम्ति गरिने सेवकाइको विशेष आनन्द र सौभाग्यहरूमध्ये विभिन्न मानिसहरूसँग मित्रता गाँस्नु र सुसम्पन्न गर्नुचाहिँ एक हो ।

२ तिमोथी ४:२२: अनि अब पावलको पत्र सिद्धिन्छ । तिमोथीमाथि नजर राखेर तिनले 'प्रभु येशू ख्रीष्ट³⁵ तिप्रो आत्मासँग रहून्' भन्ने शुभेच्छा उनका निम्ति टक्राउँछन् । त्यसपछि तिमोथीसँग हुनेहरूमाथि नजर राखेर प्रेरित पावलले तिनीहरूका निम्ति निम्न शुभेच्छा टक्राउँछन्: 'तिमीहरूको साथमा अनुग्रह रहिरहोस् ! आमेन !'

यहाँ पावलले आफ्नो कलम बन्द गर्छन् । यो पत्र समाप्त भयो । पावलको सेवकाइ सिद्धियो । तर तिनको जीवन र गवाहीको सुगन्ध हाम्रो बीचमा अबै पनि महकाइरहेको छ । एक दिन हामी पावललाई व्यक्तिगत रूपले स्वर्गको महिमामा भेट्नेछौं अनि तिनीसँग सुसमाचार र मण्डलीका महान् तथ्यहरूको सम्बन्धमा कुरा गर्नेछौं ।

ENDNOTES:

- 1) 1:1: W. E. Vine, *Exposition of the Epistles to Timothy*, pp. 60, 61.
- 2) 1:2: D. Edmond Hiebert, *Second Timothy*, p. 26.
- 3) 1:3: The Greek word is *latreuom*, related to *latreia*, “worship” (cf. English “mariolatry,” the adoration of Mary).
- 4) 1:4: D. Edmond Hiebert, *Second Timothy*, p. 31.
- 5) 1:5: The Greek for “genuine” is literally “un-hypocritical.” By derivation a hypocrite is a play-actor who answers from under (*hupo*) his mask.
- 6) 1:6: W. E. Vine, *Exposition of the Epistles to Timothy*, under the verses listed.
- 7) 1:11: The critical (NU) text omits “of the Gentiles.”
- 8) 1:16: J. H. Jowett, *Things that Matter Most*, p. 161.
- 9) 2:3: NU text reads “share.”
- 10) 2:4: William Kelly, *An Exposition of the Two Epistles to Timothy*, p. 213.
- 11) 2:7: The critical (NU) text reads “the Lord will give you” (future indicative, not a prayer).
- 12) 2:8: D. Edmond Hiebert, *Second Timothy*, p. 59.
- 13) 2:9: Quoted by D. Edmond Hiebert in *Second Timothy*, p. 60.
- 14) 2:10: The beloved hymn “Immanuel’s Land” was written by Anne Ross Cousin, but, it is said, using phraseology from Samuel Rutherford’s writings.
- 15) 2:11: D. Edmond Hiebert, *Second Timothy*, p. 62.
- 16) 2:13: Dinsdale T. Young, *Unfamiliar Texts*, p. 253.
- 17) 2:13: J. J. Van Oosterzee, “The Pastoral Letters,” *Lange’s Commentary on the Holy Scriptures*, XI:95.
- 18) 2:14: Dinsdale T. Young, *The Enthusiasm of God*, p. 154.
- 19) 2:15: Henry Alford, *The Greek Testament*, III:384.
- 20) 2:17: The Greek word here is *gangraina*, but that does not necessarily mean that our English derivative is the best *translation*.

- 21) 2:18: Hamilton Smith, *The Second Epistle to Timothy*, p. 26.
- 22) 2:19: Hamilton Smith, *The Second Epistle to Timothy*, p. 27.
- 23) 2:19: R. C. H. Lenski, *The Interpretation of St. Paul's Epistles to the Colossians, to the Thessalonians, to Timothy, to Titus and to Philemon*, p. 804.
- 24) 2:19: Both the NU and M texts read "Lord" for "Christ," which makes it close to Num. 16:5.
- 25) 2:22: D. Edmond Hiebert, *Second Timothy*, p. 76.
- 26) 3:5: D. Edmond Hiebert, *ibid.*, p. 86.
- 27) 3:16: The Greek word is *theopneustos*.
- 28) 3:17: R. C. H. Lenski, *Epistles*, p. 841.
- 29) 4:1: The critical text reads "kai" which means and for kata.
- 30) 4:6: D. Edmond Hiebert, *Second Timothy*, pp. 109-110.
- 31) 4:13: Greek, *membranas*. These expensive mss. were probably Bible books or perhaps commentaries.
- 32) 4:13: Quoted by H. A. Ironside, *Timothy, Titus and Philemon*, p. 255.
- 33) 4:16: Conceivably the trial at the end of Paul's first imprisonment is meant.
- 34) 4:17: Eugene Stock, *Plain Talks on the Pastoral Epistles*, pagination unavailable.
- 35) 4:22: NU text omits "Jesus Christ".

BIBLIOGRAPHY

Bates, Edward Herbert. *Spiritual Thoughts from the Scriptures of Truth*. London: Pickering and Inglis, n.d.

Bernard, J. H. *The Pastoral Epistles*. Cambridge: University Press, 1899.

Erdman, Charles R. *The Pastoral Epistles of Paul*. Philadelphia: Westminster Press, 1923.

Fairbairn, Patrick. *Commentary on the Pastoral Epistles*. Edinburgh: T. & T. Clark, 1874.

Guthrie, Donald. *The Pastoral Epistles*, (TBC). Grand Rapids: Wm. B. Eerdmans Publishing Co., 1957.

Hiebert, D. Edmond. *First Timothy*. Chicago: Moody Press, 1957.

_____. *Second Timothy*. Chicago: Moody Press, 1958.

_____. *Titus and Philemon*. Chicago: Moody Press, 1957.

Ironside, H. A. *Addresses, Lectures, Expositions on Timothy, Titus, and Philemon*. New York: Loizeaux Bros., 1947.

Kelly, William. *An Exposition of the Epistle of Paul to Titus*. London: Weston, 1901.

_____. *An Exposition of the Two Epistles to Timothy*, 3d Ed. Oak Park, IL: Bible Truth Publishers, n.d.

Kent, Homer A. *The Pastoral Epistles*. Chicago: Moody Press, 1958.

King, Guy H. *A Leader Led: A Devotional Study of I Timothy*. Fort Washington, Pa.: Christian Literature Crusade, 1944.

_____. *To My Son: An Expository Study of II Timothy*. Fort Washington, Pa.: Christian Literature Crusade, 1944.

Lilley, J. P. *'The Pastoral Epistles'* Handbooks for Bible Classes. Edinburgh, Scotland: T & T Clark, 1901.

Lock, Walter. *A Critical and Exegetical Commentary on the Pastoral Epistles* (ICC). Edinburgh: T. & T. Clark, 1924.

Moule, H. C. G. *Studies in II Timothy*. Grand Rapids: Kregel Publications, 1977.

Plummer, Alfred. *The Pastoral Epistles*. New York: George H. Doran Company, n.d.

Smith, Hamilton. *The Second Epistle to Timothy*. Wooler, Northumberland, England: Central Bible Hammond Trust Ltd., n.d.

Stock, Eugene. *Plain Talks on the Pastoral Epistles*. London: R. Scott, 1914.

Van Oosterzee, J. J. "The Pastoral Letters." *Lange's Commentary on the Holy Scriptures*. Vol. 23. Grand Rapids: Zondervan Publishing House, n.d.

Vine, W. E. *Exposition of the Epistles to Timothy*. London: Pickering & Inglis, 1925.

Wuest, Kenneth S. *The Pastoral Epistles in the Greek New Testament*. Grand Rapids: Wm. B. Eerdmans Publishing Co., 1953.

विलियम म्याक डोनाल्डका अन्य टिप्पणीहरू र अन्य आत्मिक पुस्तक-पुस्तिकाहरू तपाईंले हाम्रो निम्न web-page बाट डाउन-लोड गरेर पढ्न सक्नुहुन्छ: www.nbcinepal.org

हामीसित सम्पर्क गर्न हाम्रो ठेगाना: nbcinepal@gmail.com

विलियम म्याक डोनाल्डका अरू किताबहरू यस प्रकारका छन्:

- १) साँचो चेलापन
- २) मामुली जीवनभन्दा उच्च जीवन
- ३) आफ्नो भविष्यको विषयमा सोचुहोस् !
- ४) प्रश्नमाथि प्रश्न - जवाफ कसले दिने ?
- ५) अब यो परमेश्वरको अचम्मको अनुग्रह
- ६) मेरो हृदय, मेरो जीवन र मेरो सबै थोक
- ७) त्यो बिर्सको आज्ञा: पवित्र होओ !
- ८) मत्तीको सुसमाचारको टिप्पणी
- ९) मर्कूसको सुसमाचारको टिप्पणी
- १०) लूकाको सुसमाचारको टिप्पणी
- ११) यूहन्नाको सुसमाचारको टिप्पणी
- १२) प्रेरितको पुस्तकको टिप्पणी
- १३) रोमीको पुस्तकको टिप्पणी
- १४) पहिलो कोरिन्थीको टिप्पणी
- १५) गलातीको पुस्तकको टिप्पणी
- १६) थेस्सलोनिकीहरूका पहिलो र दोस्रो पत्रको टिप्पणी
- १७) हिब्रूहरूको पुस्तकको टिप्पणी
- १८) याकूबको पुस्तकको टिप्पणी
- १९) १ र २ पत्रसका पत्र र यहूदाको पत्रको टिप्पणी
- २०) १-३ यूहन्नाका पत्रको टिप्पणी
- २१) प्रकाशको पुस्तकको टिप्पणी

यी किताबहरू तपाईंले निम्न ठेगानाहरूबाट पाउन सक्नुहुन्छ:

Maranatha Books and Stationaries

Chabahil Chowk

P.O. Kathmandu

Nepal

Phone No. 00977/9841275267 or 00977/14478738